

చైతన్య మాసపత్రిక

VOL : 2

ISSUE : 12

GUNTUR,

DECEMBER, 2020

44 PAGES

RS. 10/-

అవమానాలను తట్టుకొని
అమ్మలా నిలబడింది... మనం!
హక్కుల కోసం ఉద్యమకారిణులై
గొంతెత్తి నినదించింది..మనం!!
అకృత్యాలనూ, అఘాయిత్యాలనూ
నిప్పుకణికలై నిర్మూలించేదీ మనమే..!!!
రండి.. కదలి సాగుదాం..

STOP

హింసను నివారిద్దాం.. అభివృద్ధిని సాధిద్దాం

మ్యూనిసిపాలిటీలో చెప్పిన మరో వాగ్దానాన్ని నెరవేరుస్తూ...

ప్రతి పాడి రైతు, వీటరుకు కనీసం రూ. 4 ల అదనపు ఆదాయం
అందుకునే విధంగా..

Amul
The Taste of India

ఏ.పి. - అమూల్ పాలవెల్లువ

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మూడు దశల్లో రూ. 6,551 కోట్ల వ్యయంతో 9,899 గ్రామాల్లో ఆటోమేటెడ్ పాలసేకరణ కేంద్రాలు, బల్క్ మిల్క్ కూలింగ్ యూనిట్లు, ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు...
వైఎస్సార్ చేయూత ద్వారా 4.69 లక్షల మంది అక్కచెల్లెమ్మలకు పాడి ఆవులు, గేదెల యూనిట్ల పంపిణీ...

మొదటి దశలో ఫైలెట్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద ప్రకాశం, చిత్తూరు, వైఎస్సార్ జిల్లాల్లోని 400 గ్రామాలలో నేడు మొదలయ్యే ఈ విప్లవం త్వరలో రాష్ట్రమంతా విస్తరిస్తుంది..

శ్రీ వై.ఎస్. జగన్ మోహన్ రెడ్డి
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారిచే నేడు ప్రారంభం..

వైఎస్సార్ చేయూత, వైఎస్సార్ ఆసరా ద్వారా ఉచితంగా అన్ని వాతావరణ పరిస్థితులను తట్టుకొని అధిక పాల దిగుబడినిచ్చే సంకర జాతి ఆవులు, ముర్రా, గ్రేడెడ్ ముర్రా తదితర మేలు జాతి గేదెలు రాష్ట్రంలోనే గాక పంజాబ్, హర్యానా, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తమిళనాడు, తెలంగాణ తదితర రాష్ట్రాల నుండి కూడా కొనుగోలుకు రంగం సిద్ధం... పశువుల కొనుగోలులో అక్కచెల్లెమ్మలదే అంతిమ నిర్ణయం..!

అక్క చెల్లెమ్మలకు, రైతన్నలకు మేలు జరిగేలా, రాష్ట్రంలో పాల ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘాల పునరుద్ధరణ, బలోపేతం లక్ష్యంగా అమూల్ కంపెనీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న జగన్మోహన్ ప్రభుత్వం...

పాల ఉత్పత్తిదారులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించడం, వినియోగదారుడు ఖర్చుచేసే ప్రతి పైసాకు విలువ చేకూరే విధంగా నాణ్యమైన పాలు, పాలపదార్థాలు అందుబాటులో ఉంచడమే ఈ ఒప్పంద లక్ష్యం...

అమూల్

భాగస్వామ్యంతో పాల సేకరణ ద్వారా పాడి రైతులకు పాల నాణ్యత, వెన్న శాతం ఆధారంగా...

... ప్రతి లీటర్ పాలపై మిగిలిన ప్రైవేట్ డెయిరీలతో పోల్చితే సగటున రూ. 5 నుండి రూ. 7 ల అదనపు ఆదాయం..!

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 9,899 గ్రామాల్లో అమూల్ భాగస్వామ్యంతో మహిళా పాల రైతుల సహకార సంఘాల ఏర్పాటు... రైతు భరోసా కేంద్రాలకు అనుబంధంగా పాల సేకరణ కేంద్రాలు, బల్క్ మిల్క్ కూలింగ్ సెంటర్ల ఏర్పాటు..!

వైఎస్సార్ చేయూత ద్వారా మూడు విడతల్లో రూ. 3,517.43 కోట్ల వ్యయంతో 4.69 లక్షల మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి, మైనార్టీ మహిళలకు పాడి పశువుల పంపిణీ..!

మధ్య దళారీలు, కమీషన్ ఏజెంట్లకు స్వస్తి.. ఇక మహిళా సహకార సంఘాల ద్వారా పాడి రైతుల నుండి పాల సేకరణ..

ప్రతి పది రోజులకోసారి పాల బిల్లులు నేరుగా మహిళా పాడి రైతుల ఖాతాలలోకి చెల్లింపు..!

వివిధ డెయిరీలు రైతులకు చెల్లిస్తున్న పాల ధరల వివరాలు...

పాల రకం	పాల నాణ్యత	ప్రైవేట్ డెయిరీలు		అమూల్ లీటరు ధర రూ.లో	అమూల్ కు ఇతర రైతులకు తేడా లీటరుకు రూ.లో
		డెయిరీ పేరు	లీటరు ధర రూ.లో		
గేదె పాలు	6% ఫ్యాట్ & 9% SNF	హెరిఫోజ్	33.60	39.00	+ 5.40
		దొడ్డ	34.20	39.00	+ 4.80
		జెర్సీ	34.80	39.00	+ 4.20
	10% ఫ్యాట్ & 9% SNF	హెరిఫోజ్ & సంగం	58.00	64.97	+ 6.97
		జెర్సీ	60.00	64.97	+ 4.97
ఆవు పాలు	3.5% ఫ్యాట్ & 8.5% SNF	హెరిఫోజ్	23.12	28.00	+ 4.88

* క్షేత్రస్థాయి నివేదికల ఆధారంగా

డా॥ సీదిరి అప్పలరాజు,
పశు సంవర్ధక, డెయిరీ, మత్స్య శాఖామూల్యం...

హింసను నివారించలేమా?

నవంబర్ 25వ తేదీన మహిళలపై హింస నివారణ దినంగా నిర్వహించాలని ఐక్యరాజ్యసమితి 2008లో ప్రకటించింది. ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబర్ 10 మానవ హక్కుల దినోత్సవం వరకు 16 రోజుల పాటు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మహిళలపై జరుగుతున్న హింసను నివారించాలని అందుకు కారణాలను నిర్మూలించాలని ప్రచారం చేస్తుంది. ఐదవ లాంటి హక్కుల సంఘాలు స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఇందులో భాగం పంచుకుంటున్నాయి.

ఒకవైపు ఈ ప్రచారం సాగుతున్నా మరోవైపు మహిళలపై హింస అత్యంత దుర్మార్గంగా హేయంగా పెరుగుతుంది. ప్రేమ పేరిట కామన్మోదాలు సాగిస్తున్న హత్యలు మన తెలుగు రాష్ట్రాల్లో తీవ్రమయ్యాయి. రక్షించాల్సిన భర్త భార్య నగ్న చిత్రాలను అమ్ముకోవడం స్త్రీలను, వారి శరీరాలను వ్యాపారంగా మార్చిన దుర్మార్గపు తీరును బట్టబయలు చేస్తుంది.

కథువా, ఉన్నావ్, హద్రాస్ దుర్మార్గాలను అధికారంలో ఉన్న బిజెపి నాయకత్వమే సమర్థించడం మహిళలపై నేరాలను హింసను వెయ్యి రెట్లు పెరగడానికి కారణమవుతుంది.

మరి పరిష్కారం ఎలా? ఇది అందరినీ వేధిస్తున్న ప్రశ్న! హింసను అరికట్టడానికి మహిళల సమాన హక్కులను అమలు చేయడమే మార్గం. అందుకోసం అనేక చట్టాలు రాజ్యాంగాన్ని అనుసరించి చేయబడ్డాయి. మహిళల మీద జరుగుతున్న అత్యాచారాలు అరికట్టడానికి నిర్భయ చట్టం తో సహా అనేక చట్టాలను చేసుకున్నాం. మార్పులు చేసుకున్నాం. ఒక స్త్రీ అత్యాచారాలకు గురి అయితే దానిని రుజువు చేసుకోవలసిన బాధ్యత నిందితుడిదే.

కానీ మన సమాజంలో ఆధిపత్య భావజాలం కొనసాగుతోంది. ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తి లేదు. మహిళలను సమానంగా చూసే సమాజం లేదు. కులాల ,మతాల ,వర్గాల అంతరం విపరీతంగా ఉంది. పురుషాధిపత్యం, కులాధిపత్యం ,మత ఆధిపత్యం , వర్గ ఆధిపత్యం మహిళలపై హింస ను రెట్టింపు చేస్తున్నాయి.

జస్టిస్ వర్మ కమిషన్ చట్టాలు మనకు చాలినన్ని ఉన్నాయి కానీ అమలు చేసే చిత్తశుద్ధి లేదని నివేదించారు . అసలు సారం ఇది. పాలకులు సమాన హక్కుల సమాన సదుపాయాల కొరకు ప్రయత్నం చేసి ఉంటే ఈ పరిస్థితి నుంచి బయట పడే వాళ్ళం. కానీ మాటలకే పరిమితం అయిన పాలన వల్ల ఈ అంతరాలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. ఫలితంగా నేటికీ కుటుంబంలోనూ సమాజంలోనూ ఆధిపత్యమే పైచేయిగా ఉంది .ఒక సమాజాన్ని తీర్చిదిద్దే విద్యావిధానంలో కూడా ఈ పోకడలు బలంగా ఉన్నాయి. బాలబాలికల ఆలోచన రీతులను చిన్న వయసు నుంచే విపక్ష పూరితంగా ప్రభావితం చేసే పాఠాలకు అంతు లేదు. పుస్తకాల్లోని లింగ వివక్షత ధోరణులు బాలికల విద్యను నిర్లక్ష్యం చేయడమే కాక వారికి వృత్తిపరమైన ,జీవపరమైన అవకాశాలను కుదించి వేస్తున్నాయి. లింగ సమానత్వం సాధించడానికి అడ్డంకిగా ఉన్నాయని యునెస్కో పేర్కొంది.

ఇంటిపని సమానంగా పంచుకోవడం పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమంలా సాగాలి .సోషలిస్టు వ్యవస్థలో మాదిరి బిడ్డలు, వృద్ధుల బాధ్యత సామాజిక బాధ్యతగా మారాలి.

స్త్రీలు ఇంటి పని భారం నుంచి బయటపడి ఆదాయం పొందే పని హక్కుగా పొందగలగాలి. మహిళలకు ఉపాధి కల్పన ఒక హక్కుగా ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి .అప్పుడే స్త్రీలు ఆత్మవిశ్వాసంతో, గౌరవంతో జీవించే పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి.

మగపిల్లలే వారసులు అన్న సామాజిక భావన బలంగా ఉంది కనుకనే లింగ నిష్పత్తి లో వ్యత్యాసం పెరుగుతున్నది.

మనదేశంలో కార్మిక శక్తిలో మహిళల భాగస్వామ్యం అత్యల్పంగా ఉంది. మహిళల మీద అధికంగా అత్యాచారాలు జరుగుతున్న బీహార్, ఉత్తర ప్రదేశ్ ,గుజరాత్ మహిళలకు మరింత అననుకూలమైన ప్రాంతాలుగా నమోదయ్యాయి.

బిజెపి అధికారంలో కొనసాగడం సమాజంలో ఆధిపత్య సంస్కృతి మరింత పెరగడం మూలంగా మహిళలపై చిత్రహింసలు, క్రూరత్వం, వెట్టిచాకిరి ,కదలికల మీద, వస్త్రధారణ మీద, వివాహం మీద, ఆహార నియమాలు మీద ,పని ఎంపిక మీద ఆంక్షలు అడుగడుగున పెరుగుతున్నాయి. ఈ వివక్షతను ధర్మం పేరిట సంప్రదాయం పేరిట పాలకులు బహిరంగంగానే సమర్థిస్తున్నారు. ఆధిపత్య సంస్కృతిని అమలు చేసేందుకు లవ్ జిహాద్ లాంటి చట్టాలను కూడా చేయడం మొదలు పెట్టారు.

మానవ హక్కుల ప్రకటన ఆర్టికల్ 16 లో జాతి, మతం పరిమితులు లేకుండా పెళ్లి చేసుకునేందుకు హక్కు ఉంటుందని, మతాన్ని మార్చుకునే హక్కు కూడా విడదీయరానిదని పేర్కొన్నది. కానీ విద్వేషాలు సృష్టించడానికి మతాన్ని తురుపుముక్కగా వాడు కుంటున్నారు.

కానీ రాజ్యమే చట్టాలను ఉల్లంఘిస్తున్న నేపథ్యంలో మహిళల సమానత్వాన్ని సమాజాభివృద్ధిని కోరుకునేవారు కలిసి ఉద్యమించడం, హక్కులు అమలు కాకపోతే ఐక్యరాజ్యసమితి పేర్కొన్నట్లు తిరుగుబాటు చేయడం మినహా మరో మార్గం ఉందా?

మట్టితో సావాసం చేస్తూ చెమట
ఇంధనంగా పోరాడే అన్నదాత
లేకుంటే లోకం తీరు అధోగతే.

అడ్వయిజరీ బోర్డు

వేములపల్లి సత్యవతి
డాక్టర్ బి. విజయభారతి
డాక్టర్ శిలాదావతి
కె. విజయ దత్త
ఎం. ప్రగతి

విద్యా ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిళాసంఘం

చిరునామా :
విద్యా రాష్ట్ర కార్యాలయం,
పి.ఎల్.రావు భవన్, 2/7 బ్రాడీపేట,
గుంటూరు, గుంటూరు జిల్లా - 522002,
ఆంధ్రప్రదేశ్, ఫోన్ : 9490098620
chaitanyamanavi@gmail.com
fb : aidwaap
Blog : aidwaap@blogspot.com

సంపాదకులు

డి.రమాదేవి

సంపాదక వర్గం

కె. స్వరూపరాణి

బి. ప్రభావతి

బి.హరిత

మేనేజర్ : కె. శారద

ప్రజాశక్తి ప్రింటర్స్ & పబ్లిషర్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

పోస్టల్ చందా

సంవత్సరానికి రూ : 150/-

విడి ప్రతి వెల రూ : 10/-

వ్యాసాలు, లేఖలు పంపించవల్సిన చిరునామా :

డోర్.నెం. 31-5-6, మారుతీనగర్,
ప్రకాశరావు వీధి, చుట్టు గుంట సెంటర్,
విజయవాడ - 4

చైతన్య మాసవి

సంపుటి: 2

సంచిక: 12

ఈ సంచికలో

సమకాలీనం

కరపత్రం

నాడు-నేడు

ధారావాహిక

సీరియల్

చట్టం

కథ

వ్యాసం

పోరాటం

సందర్భం

అమ్మమ్మ లేఖలు

నేటి భారతం

వైద్యం

నివాళి

జీవనయానం

చిత్ర సమీక్ష

పుస్తక పరిచయం

1. ఉల్లంఘనలో మానవ హక్కులు

- కె.ఉషారాణి 5

2. మహిళలపై హింసను అరికట్టేందుకు ప్రభుత్వం

ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టాలి - మానవి బృందం 6

3. దేవభూమిలో స్త్రీల బతుకు

- ఎస్.పుణ్యవతి..... 7

4. పంతులుగారు, సుబ్బారావు మధ్య వైరం

- వేములపల్లి సత్యవతి..... 9

5. జర్మన్ సంస్కృతిలో అనైతికత

- అగస్ట్ బెబెల్ 11

6. న్యాయవ్యవస్థ (అ)స్వతంత్రత

- నందూరి పద్మాంజలి..... 12

7. కలలు అలలు

- కె.ఉషారాణి 14

8. మహిళల శ్రమ దోపిడీ - ఝన్సీరాణి..... 19

9. పర్దా పద్ధతిపై పోరాడిన వనిత

చంద్రప్రభ సైకియాని - మానవి బృందం..... 20

10. నాటి దీపదానోత్సవమే నేటి దీపావళి

- డాక్టర్ దేవరాజు మహారాజు 22

11. ఒక పత్రిక పదివేల గొంతుకలు

- డాక్టర్ విజయబక్షి..... 25

12. వెట్టిచాకిరి

- బిబిసి 27

13. సెకెండ్ వేవ్ అయితే ఏంటి?

- ఫేస్ బుక్..... 29

14. ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాల ఆశాజ్యోతి విజయలక్ష్మి

- అల్లూరి మన్మోహని..... 32

15. స్వార్థం

- శారద..... 33

16. ది కార్గిల్ గార్ల్ - హరితాదేవి.బి 35

17. నీకూ నాకూ మధ్య నిశీధి

- సింగమనేని నారాయణ..... 37

పత్రికలో విభిన్న అంశాలపై వస్తున్న వ్యాసాలు రచయితల
అభిప్రాయాలు మాత్రమే. అందులో పేర్కొన్న అన్ని అంశాలతో మానవి
సంపాదక వర్గం ఏకీభవిస్తుందని భావించవలదు. - ఎడిటర్

PRINTED AND PUBLISHED BY D. RAMA DEVI, AIDWA ANDHRA PRADESH MAHILA SANGHAM, PRINTED AT PRAJASAKTI PRINTERS &
PUBLISHERS PVT. LTD. 14-12-19, PRAKASH NAGAR, KRISHNA NAGAR (P), TADEPALLI (M), GUNTUR DIST. PUBLISHED AT AIDWA
ANDHRA PRADESH MAHILA SANGHAM AIDWA STATE OFFICE P.L.RAO BHAVAN, 2/7 BRODIPET, GUNTUR-522002, ANDHRA PRADESH STATE.
EDITOR: D. RAMA DEVI. R.NO. APBIL/2019/78298

ఉల్లంఘనలో మానవ హక్కులు!

1993లో మానవ హక్కులను కాపాడటానికి జాతీయ మానవహక్కుల కమిషన్ ఏర్పాటు చేయబడింది. సమాజంలో అణచివేయబడుతున్న తరగతుల కనీస మానవహక్కులను కాపాడాల్సిన బాధ్యత ఈ సంస్థదే. కొవిడ్-19, దాని వల్ల విధించబడ్డ లాక్డౌన్ వల్ల మానవ హక్కులు ఏ విధంగా ఉల్లంఘించబడ్డాయో ఈ సంస్థ అధ్యయనం చేసి ప్రభుత్వంలోని వివిధ శాఖలకు నివేదికలు సమర్పించింది. అందులోని కొన్ని ముఖ్యాంశాలు.

1. కొవిడ్-19 సంక్షోభం వల్ల, తద్వారా విధించబడ్డ లాక్డౌన్ వల్ల కొన్ని తరగతుల ప్రజలు తీవ్రమైన ఆర్థిక, ఆరోగ్య వివక్షకు గురయ్యారు. ముఖ్యంగా ఈ పరిస్థితులు మహిళలపై తీవ్రమైన ప్రభావాన్ని చూపాయి. మహిళలు కోవిడ్ ముందు కాలం కంటే రెండున్నర రెట్లు అధికంగా గృహహింసకు బలయ్యారు. (2020 ఫిబ్రవరి 27 నుంచి మే 31 వరకు ఉన్న) మధ్య కాలంలో రవాణా స్తంభించిపోవడం, ఆరోగ్య కేంద్రాలు మూతపడటంతో మహిళల లైంగిక ఆరోగ్యం మరింత దిగజారింది. హెచ్ఐవి వంటి లైంగిక రుగ్మతలు అధికమయ్యాయి. గర్భనిరోధక మార్గాలు మూసుకుపోవడంతో అసంకల్పిత గర్భధారణలు పెరిగాయి.

2. అసంఘటిత రంగంలో మహిళల శాతం ఎక్కువగా ఉన్నందువల్ల ఆ

దుష్ప్రభావాలు మహిళలపై మరింతగా ఉన్నాయి. కోవిడ్ బారిన పడిన వారు ఆరోగ్యం దెబ్బతినడమే కాకుండా సామాజిక వివక్షను కూడా భరించాల్సి వచ్చింది. ఆ వివక్షకు భయపడే ఎక్కువ శాతం మహిళలు పరీక్షలు చేయించుకోవడానికి, మందులు తీసుకోవడానికి కూడా ముందుకు రాలేకపోయారు. విద్యకు కూడా దూరమయ్యారు.

3. దీని ప్రభావం జైళ్లలో ఉన్న మహిళలపై, వేత్యలపై కూడా ఎక్కువగా ఉంది. వారికి అందుబాటులో ఉండాల్సిన సహాయాలు అందలేదు. ఈ అధ్యయనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మానవహక్కుల కమిషన్ కొన్ని సూచనలు చేసింది.

ఎ) వివక్షకు గురవుతున్న మహిళలకు అవసరమైన సమగ్ర ఆరోగ్యానికి(భౌతిక, మానసిక) అవసరమైన చర్యలు ఆరోగ్య శాఖ తీసుకోవాలి.

బి) మహిళలపై జరుగుతున్న హింసను అత్యవసర సేవల్లో భాగంగా గుర్తించి అందుకు అనుగణంగా వారిని రక్షించే చర్యలు తీసుకోవాలి. మహిళల పిల్లల అనారోగ్య సమాచారం ఉంచి ఇందుకు తోడుగా మహిళలు అనారోగ్య బారిన పడకుండా తగిన జాగ్రత్తలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీసుకోవాలి.

4. వివిధ శాఖల మధ్య సమన్వయం చేసుకునేందుకు ఒక టాస్క్ ఫోర్స్ ను ఏర్పాటు చేయాలి. వీరు మహిళలపై

ముఖ్యంగా బాలికలపై పెరుగుతున్న హింసను ఆపేందుకు హింసబారిన పడిన మహిళలను అదుకునేందుకు వారి ఆరోగ్యం కాపాడేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.

5. హింసకు గురయ్యే అవకాశాలున్న తరగతుల సమాచార సేకరణకు ఒక విభాగాన్ని తయారు చేయాలి.

6. సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకొని ఎప్పటికప్పుడు సమాచారాన్ని సేకరించి అవసరమైన సహాయ సహకారాలను అణగారిన తరగతులందరికీ అందేవిధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి.

7. ఏ రకమైన అధారాలూ అడగకుండా ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా ఆహార ధాన్యాలు, నిత్యావసర వస్తువులు అందించాలి.

8. ఉపాధి హామీ పథకాన్ని పట్టణ ప్రాంతాలకు పెంచాలి. పనిదినాలను కూడా వంద రోజుల నుంచి 200 రోజులకు పెంచాలి. అసంఘటిత రంగంలో పని చేస్తున్న మహిళలు తీసుకున్న రుణాలను మాఫీ చేయాలి. ముద్ర రుణాలు, స్వయం ఉపాధి రుణాలు కూడా రద్దు చేయాలి.

9. వలస కార్మికుల సమాచారాన్ని సేకరించాలి. జన్ ధన్ పద్ధులను ఉపయోగంలోకి తెచ్చి అర్హులందరి ఖాతాల్లోకి డబ్బు జమ చేయాలి.

10. భర్తలు కోల్పోయిన (తరువాయి 9లో)

ఉల్లంఘనలో మానవ హక్కులు

డిమాండ్స్ :

(1)నిందితులపై తక్షణ విచారణ జరిపి శిక్షించాలి. అందుకు అవసరమైన జండర్ స్పృహ కల్గిన పోలీస్ యంత్రాంగం, న్యాయమూర్తుల నియామకం, ఫోరెన్సిక్ ల్యాబ్లు, కోర్టులను వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలి. (2) పోర్న్, అశ్లీల వెబ్సైట్లను నిషేధించాలి. అసమానతలను పెంచే సినిమాలు, టి.వి. సీరియళ్ళను నియంత్రించాలి. (3) బాధితుల పునరావాసం కొరకు, కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వవలసిన నిధులను నెలలోగా అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. (4) ఉపాధి గ్యారంటీ పథకాలు రూపొందించి అమలు చేయాలి. పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్న అసంఘటిత మహిళా కార్మికులకు కార్మిక చట్టాలు అమలు పరిచేందుకు ప్రత్యేక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. (5) ప్రతి వారం ఒక ప్రాంతంలో మండల అధికారులు మహిళల హక్కులను వివరిస్తూ, అమలుకు పూనుకునే విధంగా ప్రచారం, కార్యాచరణకు ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేయాలి. (6) మహిళలకు విద్య, రక్షణ, ఉపాధి భద్రత కల్పించేందుకు, రాజ్యాంగ విలువలను కాపాడే పద్ధతులను అమలు చేసేందుకు ప్రత్యేక బడ్జెట్ కేటాయించి అమలు చేయాలి.

మహిళలపై హింసను అరికట్టేందుకు ప్రభుత్వం

ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టాలి

నవంబరు 25 నుంచి డిసెంబరు 10 వరకు జరిగే

ప్రచార కార్యక్రమంలో పాల్గొనండి

మహిళలు, మైనర్ బాలికలపై పెరుగుతున్న అత్యాచారాలు తీవ్రస్థాయికి చేరాయి. మైనర్ బాలికలు, ఒంటరి మహిళల బద్దలు కామాంధులకు లక్ష్యంగా మారారు.

అనేక చోట్ల పని పేరిట నమ్మించి ఆడపిల్లలను అమ్మివేసే గ్యాంగుల నెట్వర్క్ గ్రామ స్థాయి వరకు విస్తరించింది. ఇటీవల ప్రేమ పేరుతో జరుగుతున్న దురాగతాలు తల్లిదండ్రులకు భయాందోళనలు కలిగిస్తున్నాయి. విజయవాడలో చిన్నారి, తేజస్విని, విశాఖలో వీరలక్ష్మి ప్రేమికుల పేరుతో దుండగుల దురాగతాలకు బలయ్యారు. పని ప్రదేశాలలో జరుగుతున్న లైంగిక వేధింపులు, అత్యాచారాలు కూడా గణనీయంగా పెరిగాయి. తిరుపతిలో ఓ నూనె మిల్లులో పని చేస్తున్న మహిళా ఉద్యోగినిపై యజమాని చేసిన అత్యాచారం వెలుగులోకి వచ్చింది. ఈ కేసులో దిశ పోలీస్ స్టేషన్ 5.1 కేసుల వలన ఏమి న్యాయం జరుగుతుంది అని పేర్కొన్నది. ఎందరో మహిళలు బతుకుతెరువు కోసం కన్నీళ్ళను దిగమింగుకుని జీవచ్ఛవాల్లా బతుకుతున్న దుస్థితికి ఈ వ్యాఖ్యలు అద్దం పడుతున్నాయి.

ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో కాంట్రాక్ట్, అవుట్సోర్సింగ్ ఉద్యోగినుల సంఖ్య భారీగా పెరుగుతున్నది. అధికారిణులుగా ఉన్న మహిళలే వీరిని అధికారుల దగ్గరకు, రాజకీయ నాయకుల దగ్గరకు పంపిస్తున్న ఘటనలు కూడా భారీగానే ఉన్నాయి. కుటుంబ పోషణకు అనివార్యంగా ఉపాధి అవసరమైన మహిళలు 92% మంది ఏదో రూపంలో వేధింపులు ఎదుర్కొంటున్నట్లు వివిధ నివేదికలు వెల్లడిస్తున్నాయి. ఇక కుటుంబ హింస గురించి చెప్పనవసరమే లేదు. జాతీయ నివేదికల ప్రకారం మహిళలపై జరుగుతున్న నేరాలలో కుటుంబ హింసదే అగ్ర తాంబూలం.

నవంబరు 25 హింసా వ్యతిరేక దినం. హింసకు కారణాలు గుర్తించి వాటిని అంతం చేసేందుకు ప్రభుత్వాలు, పౌర సమాజం చర్యలు చేపట్టాలి. ఈ సందర్భంగా మన రాష్ట్రంలో అన్ని మండల, కలెక్టరు కార్యాలయాల వద్ద 25వ తేదీన (తరువాయి 8లో)

కుల ఘర్షణలు

రెచ్చగొడుతున్నారంటూ
ముఖ్యమంత్రి యోగీ
అధిత్యానాద్ పుండుమీద కారం
చల్లే వ్యాఖ్యలు, ఆడ పిల్లల
నడవడి, వస్త్రధారణ, వారిపై
అత్యాచారాలకు కారణమంటూ
అధినాయకుల నిందాపూరిత
వ్యాఖ్యలు చూస్తున్నాం.

దేవ భూమిలో స్త్రీల బతుకు

మళ్ళీ ఓ ఘాతుకం. పత్రికల్లో వార్త. మునుపటి వార్తలను తలదన్నే వార్త. ఏడు సంవత్సరాల ఆడపిల్లపై అత్యాచారం ఆపై హత్య జరిగింది. ఆ పిల్ల కడుపులో కాలేయం మాయం అయింది. అత్యాచారం చేసి ఆపైన పిల్ల పొట్టుకోసి కాలేయం మాయ చేసారు. తీగ లాగితే దొంకంతా కదిలింది. పిల్లలు లేని దంపతులు ఈ ఘోరానికి కారకులు. ఆ పిల్ల కాలేయం తింటే పిల్లలు పుడతారని నమ్మకం. ఏ స్వాములోరు చెప్పారో మరి! దగ్గరి బంధువుల కుట్రాళ్ళకు డబ్బిచ్చి మరి ఘోరానికి పురికొల్పారు. ఇంతకన్నా వివరాలు రాయడానికి చెయ్యరావడం లేదు.

ఏమిటీ ఈ వైపరీత్యాలు? ఏమైంది ఈ మనుషులకు? ఏం జరుగుతుందీ సమాజంలో? ఏం జరగబోతోంది? పాతవార్తలు మరవకముందే కొత్తవి వెలుగు చూస్తున్నాయి. దేశంలో చాలా ఘోరాలు జరుగుతున్నాయి. కానీ వాటన్నింటినీ తలదన్నేలా ఉత్తర భారతంలోనే అందునా, ఉత్తరప్రదేశ్ లోనే

ఎందుకు జరుగుతున్నాయి? హత్రాస్ ఘటన మనందరికీ తెలిసిందే. ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పందించిన తీరు, కుల ఘర్షణలు రెచ్చగొడుతున్నారంటూ ముఖ్యమంత్రి యోగీ అధిత్యానాద్ పుండుమీద కారం చల్లే వ్యాఖ్యలు, ఆడ పిల్లల నడవడి, వస్త్రధారణ, వారిపై అత్యాచారాలకు కారణమంటూ అధినాయకుల నిందాపూరిత వ్యాఖ్యలు చూస్తున్నాం. ఎందుకిలా? ఇప్పటికైనా సభ్యసమాజం, మహిళాలోకం మేల్కొనకపోతే రాబోయే ఉపద్రవాన్ని ఎదుర్కోలేం.

ఉత్తరప్రదేశ్ లో ఉన్నన్ని పుణ్యాక్షేత్రాలు మరెక్కడా లేవు. కాశీలో విశ్వేశ్వరుడు, మధురలో కృష్ణ భగవానుడు, అయోధ్యలో శ్రీరామచంద్రుడు, బద్రినాథుడు, కేదారనాథుడు..... వీరిలో ఏ ఒక్కరైనా ఈ ఆడపిల్లలకు రక్షణగా నిలబడరేం. పైపెచ్చు ఎన్ సీఆర్ బీ (నేషనల్ క్రై రికార్డ్స్ బ్యూరో) లెక్కల ప్రకారం ఉత్తరప్రదేశ్ లోనే స్త్రీలపై నేరాలు ఎక్కువ. 2019లో హెచ్చు స్థాయిలో

60వేల నేరాలు నమోదయ్యాయి.

మన పురాణాలు, పురాణపురుషులు ఎంతమంది స్త్రీలకు రక్షణగా నిలబడ్డారో చూద్దాం. భార్యపై అనుమానంతో శీల పరీక్షలు పెట్టే భర్తలూ మనలోనే ఉన్నారు అని పత్రికల్లో వార్తలు చూస్తున్నాం కదా! అదేమంటే 'సీతమ్మోరు' నిప్పుల్లో దూకి బయటకు రాలేదా? అని సవాళ్ళు విసిరి సలసలకాగే నూనెలో చేతులు పెట్టించి ప్రాణాల మీదకు తెచ్చే భర్తలు నాకు తెలుసు. నిజమే మరి. అగ్నిలో దూకి పునీతమైనా సంతృప్తిపడకే గదా. నిండు గర్భవతిని అడవులకు పంపింది. ఆ అయోధ్య రాముడు మన జాతికి ఆదర్శమే. తండ్రి ఆజ్ఞ పాటించి కన్నతల్లి రేణుకను గొడ్డలితో నరికిన పరుశురాముడు మనకు ఆదర్శమే. ద్రౌపది శీలాన్ని రక్షించిన కృష్ణ భగవానుడు మనకు పూజ్యుడే. మరి గోపికల చీరలు దొంగలించిన ఆ కృష్ణుడు 'ఏ ధర్మ రక్షణ' కోసమో? కార్తికమాసం నడుస్తోంది. తులసీ జలంధరులకు శివపురాణంలో ఒక

దేవభూమిలో స్త్రీల బతుకు

(తరువాయి)

స్థానం ఉన్నది. దేవతలను సంతోషపెట్టేందుకు శ్రీ మహావిష్ణువు 'తులసి'ని ఏమి చేసాడో పురాణాలు చెబుతున్నాయి కదా! అసురరాజు జలంధరుడిని ఓడించడం కోసం ఆయన భార్య తులసీ పాతివ్రత్యాన్ని చెడగొట్టడమే మార్గమని తలచి జలంధరుని రూపంలో తులసి శీలాన్ని హరిస్తాడు శ్రీ మహావిష్ణువు. పైగా భూలోకంలో స్త్రీల పూజలు అందుకుంటావని ఆవిడకు వరమిస్తాడు. అంటే శత్రువుల భార్యలను, పామరవర్గాల స్త్రీలను ఏమైనా చెయ్యిచ్చున్నమాట.

మన పురాణాల్లో చాలాచాలా కథనాలున్నాయి. పురాణపురుషుల కథలు, మహిమలు, మంత్రాలు, తంత్రాలు... నమ్మాలి మరి. పూర్వం వృత్తాసురుడు అనే రక్షసుడు ఉండేవాడు. అతను త్వష్ట 'ప్రజాపతి' కొడుకు. ఒక ప్రజాపతి అంటే ప్రజానాయకుడి కొడుకు రాక్షసుడు ఎలా అయ్యాడో! ఏదేమైనా

వృత్తాసురుడు చాలా బలవంతుడు. బ్రహ్మచేత వరాలు పొందివున్నాడు. అతన్ని ఓడించడం దేవతలవల్ల కాలేదు. దేవతల రాజు అయిన ఇంద్రుడు అతన్ని చంపాలనుకున్నాడు. ఇందుకోసం 'దధీచి' అనే మహర్షి సహాయం ఆర్థించాడు. ఆ మహర్షి అత్యుత్సాహానికి సిద్ధమయ్యాడు. దధీచిని చంపి అతని వెన్నెముకతో ఆయుధం తయారు చేస్తారు. అదే ఇంద్రుని వజ్రాయుధం. ఆ వజ్రాయుధంతో ఇంద్రుడు వృత్తాసురుణ్ణి చంపుతాడు. ఈ పురాణాలు విన్న జనం ఏమనుకుంటారు? శాస్త్ర విజ్ఞానం కాదుకదా, కనీసం చదువు సంధ్యలు లేని దంపతులు పిల్లలు లేకపోతే పున్నామ నరకానికి పోతామనే భయాలు ఉండనే ఉన్నాయి కదా? 'పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధిరస్తు' వంటి ఆశీర్వాచనాలు తెలిసిందేకదా? ఆ

భయాలతోనే మంత్రతంత్రాలకు బలిపశువులు అవుతున్నారనడం అతిశయోక్తి కాదేమో. పామరజనం, వారి స్త్రీలు దేవతామూర్తులు కాదుకదా? కనుక వారిని ఏం చేసినా తప్పులేదుకదా? శ్రీలక్ష్మి అంశతో పుట్టిన సీతమ్మవారి శీలమే పరీక్షలకు గురయినప్పుడు, నిత్యం పూజలందుకునే తులసీ పాతివ్రత్యానికే దిక్కులేనప్పుడు ఇంకా మనలాంటి స్త్రీలు ఒక లెక్కా అత్యాచారాలు ఆపై హత్యలు, శీలపరీక్షలు అంటూ గగ్గోలు పెడతారెందుకు? సవర్ణ హిందూ స్త్రీలు భారతమాతలు. జాతి గౌరవాన్ని కాపాడే వాహికలు కదా? కాబట్టి కులాంతర, మతాంతర వివాహాలు నిషిద్ధం. అందుకేనేమో లౌజిహాద్ పేరుతో మతాంతర వివాహాలపై కన్నెర్ర జేస్తున్నారు యోగీ ఆధిత్యనాథ్ గారు. ఆడపిల్లల హత్యలు, అత్యాచారాలు వారి కళ్ళకు నేరాలుగా కనిపించనట్టుంది పాపం. ఏం చేస్తాం? అయితే, మన భద్రత, మన పిల్లల భద్రత మనం చూసుకోవాలి కదా? ♦

మహిళలపై హింసను అరికట్టేందుకు

ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టాలి (తరువాయి)

ఐదవ ఆందోళనలకు పిలుపునిచ్చింది. సుదీర్ఘకాలంగా పురుషుడు అధికుడన్న పితృస్వామ్య సమాజం స్త్రీలను మనుషులుగా చూడడానికి నిరాకరించింది. స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం అన్న మహత్తర ఆలోచనలు, ఉద్యమాలు స్త్రీల సమానత్వాన్ని కూడా గుర్తించాల్సిన పరిస్థితులను సృష్టించాయి. 17వ శతాబ్దంలో ప్రారంభమైన ఈ ఉద్యమాల ఫలితంగా ఆధునిక భారత రాజ్యాంగంతో సహా అన్ని దేశాలు చట్టాలలో మార్పులు చేయాల్సి వచ్చింది. 1917లో ఏర్పడిన సోవియట్ యూనియన్ పురుషులతో సమానంగా స్త్రీలకు ఓటు హక్కు భూమిపై హక్కు విద్యా హక్కు ఉద్యోగ హక్కులను కల్పించడంతోపాటు ఇంటి పనిని సామాజికం చేయడానికి తీసుకున్న చర్యలు ప్రపంచవ్యాపిత ప్రభావాన్ని కల్గించాయి.

చట్టాలలో సమాన హక్కులున్నా ఆచరణలో మతవాద, మనువాద ప్రభావంతో స్త్రీలపై ఇంటా బయటా సాగుతున్న

అణచివేత స్త్రీలపై అత్యాచారాలకు ఓ ప్రధాన భూమిక. నూతన ఆర్థిక విధానాలు స్త్రీలను అంగడి బొమ్మలుగా మార్చాయి. స్త్రీల శరీరాలను పోర్న్ దృశ్యాల చిత్రీకరణతో, ప్రకటనలతో వ్యాపార వస్తువుగా మార్చారు. ఆయా కులాల, మతాల అణచివేతకు స్త్రీలపై అత్యాచారాలను సాధనంగా మార్చుకున్నాయి. లవ్ జీహాద్ పేరిట మూఢత్వాన్ని పెంచుతున్నారు. కన్నబిడ్డలనే కడతేర్చే దుర్మార్గం పెరిగింది. వేనవేల రూపాలలో సాగుతున్న హింసను అరికట్టేందుకు ఐదవ నవంబరు 25 నుండి డిసెంబరు 10 (మానవ హక్కుల దినోత్సవం) వరకు ప్రచార కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నది. నవంబరు 26న జరుగనున్న కార్మిక సమ్మె మహిళా హక్కుల పరిరక్షణకు పూనుకుంటున్నది. డిసెంబరు 10వ తేదీన కలిసి వచ్చే అన్ని సంఘాలను కలుపుకొని ప్రదర్శనలు, సభలు నిర్వహించాలి. మీరందరూ ఈ కార్యక్రమాలలో భాగస్వాములు కావాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది. హింసను అరికట్టేందుకు ఈ క్రింద చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతోంది. ♦

(తరువాయి)

మహిళా రైతులను ఆదుకోవాలి.

11. వైశ్యల ఆరోగ్యానికి తగిన రక్షణ కల్పించాలి. వారికి ఆరోగ్య కార్డులను జారీ చేయాలి. చాలా మంది మహిళలు విపత్కర పరిస్థితుల్లో వారి శరీరాలను కూడా సరుకులుగా మార్చుకోవాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది. ప్రభుత్వాలు వారికి తగిన ఉపాధి కల్పించడమే కాక అలా విపత్కర పరిస్థితిలో చిక్కుకున్న మహిళలకు రక్షణ కల్పించి భృతిని ఏర్పాటు చేయాలి. వారి ఆరోగ్యాలను కాపాడే చర్యలు తీసుకోవాలి. వారి పిల్లలు అనారోగ్య పాలవకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. అక్టోబరు 2020, 5-7న సమర్పించిన పై మానవహక్కుల కమిషన్ సూచనలన్నింటికీ ఐదవ ఏకీభవిస్తోంది. అయితే వేళ్ళను అసంఘటి కార్మికుల జాబితాలో చేర్చడానికి అంగీకరించలేదు. అందువల్ల ఈ తరగతి స్త్రీలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు న్యాయం

జరగదని అభిప్రాయ పడింది. వేళ్ళ వృత్తి నుంచి బయట పడాలనుకుంటున్న మహిళలకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలని, వారికి అన్ని మానవ హక్కులూ అందుబాటులో ఉండేలా చూడాలని, వారికి కనీసం ఒక ఏడాదిపాటు పనులు లేకపోయినా గౌరవంగా బతికేందుకు సహాయ సహకారాలు అందించాలని, వారి మానసిక ఆరోగ్యం మెరుగుపడటానికి నిపుణులను ఏర్పాటు చేయాలని, వారికి మాస్కులు, శానిటైజర్లు అందించాలి. వారి లైంగిక అవయవాలు ఆరోగ్యంగా ఉండేందుకు వైద్యులు అందుబాటులో ఉంచాలని సూచించింది. ఇటువంటి చర్యల వల్ల వైశ్య వృత్తి నుంచి బయటపడాలనుకునే మహిళలు, యువతులు త్వరగా బయటపడి గౌరవప్రదమైన జీవితాన్ని గడపగలుగుతారు.

అయితే వేళ్ళు రిజిస్టర్ చేసుకోవాలనే సూచనలతో

ఏకీభవించలేదు. ఇలా రిజిస్టర్ చేసుకోవడం వల్ల వారిపై దాడులు పెరుగుతాయని, వేళ్ళ వృత్తిని ప్రోత్సహించినట్లు అవుతుందని, వారి ఆరోగ్యం మరింతగా దిగజారే అవకాశాలున్నాయని అభిప్రాయపడింది. కోవిడ్-19 వేళ్ళ వృత్తి చేసుకున్న వారికి దాన్ని నుంచి బయట పడే అవకాశాలు కల్పించాలని గాని ఆ వృత్తిలో స్థిరపడాల్సిన అగత్యం కల్పించకూడదు. అందువల్ల మానవ హక్కుల కమిషన్ సూచించిన వేళ్ళను అసంఘిత కార్మికులుగా విభజించాలన్న సూచనను తప్ప మిగిలిన సూచనలను ఐదవ అంగీకరిస్తోంది. ప్రజలను కాపాడాల్సిన ఈ విపత్కర పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వాలు అణగారిన ప్రజల పట్ల మరింత బాధ్యతాయుతంగా మెలిగి వారి ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితులు మెరుగుపడేందుకు కృషి చేయాలిగానీ, దిగజారే చర్యలు చేపట్టకూడదు.

రేలు.. నీకు సరిలేరు!

మహారాష్ట్రలోని నందర్బర్ జిల్లాలోని చిమల్కేడీ గ్రామ పరిస్థితి ఏమంటే... సాధారణ పరిస్థితుల్లో నర్మదానదికి అవతల ఒడ్డున గిరిజన గ్రామాలున్నాయి. గిరిజనులంతా నదిని దాటి అంగన్వాడీ ఉద్యోగి రేలు దగ్గర కొచ్చి పిల్లలకు, గర్భిణులకు కావల్సిన పోషకాహారం, మందులు, రేషన్ వంటివి తీసుకెళ్తుంటారు. మార్చి నెల చివరి నుంచి అసలైన కష్టాలు వాళ్ళకు మొదలయ్యాయి. రవాణా నిలిచిపోయింది. పడవలు కట్టేవాళ్లు లేరు. నది అవతల గిరిజనులు ఇవతలకు రాలేని పరిస్థితి. నిండు గర్భిణి రేలు జనవరిలో బిడ్డను ప్రసవించింది. సెలవులో ఉంది. అయినా గిరిజన గ్రామాల్లోని గర్భిణులు, బాలింతల పరిస్థితి తలుచుకుని ఆమె కలవరపడింది. ఎన్ని కష్టాలున్నా వాళ్లురాకపోయినా తనే వెళ్లాలని నిర్ణయించుకుంది. బిడ్డలకు వ్యాక్సిన్లు, తల్లులకు ఐరన్ టాబ్లెట్లు, పౌష్టికాహారం.. ఇవన్నీ తీసుకొని వెళ్లింది. కానీ అవతల ఒడ్డుకు ఎవరు చేరుస్తారు?

మామూలు పడవలు లేవు. చేపలు పట్టే నాటు పడవలే కనిపించాయి. వాటికి రోజుకు రూ.50

చొప్పున అద్దె చెల్లించి తనే సొంతగా పడవ నడిపి వారికి మందులు, నిత్యావసరాలు అందించింది. అలా ఒకరోజు కాదు ఏడు నెలలు ఆమె అలాగే వారిని ఆదుకుంది. పడవ ప్రయాణం మొత్తం 17 కిలోమీటర్ల దూరం. ఇంటికొచ్చే సరికి చీకటి పడుతుంది. భయం అనిపించినా తనకు ఈత వచ్చు కనుక ఏమీ కాదులే అన్న ధైర్యంతో ఆమె ఆ గిరిజనుల కష్టాలను తీర్చింది ఈ అంగన్వాడీ ఉద్యోగి. ఆమె శ్రమ వృథా కాలేదు. ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ థాక్రే ఆమెను ఎంతగానో అభినందించారు.

పంతులుగారు, సుబ్బారావు మధ్య కైరం

పంతులుగారికి మొదటి నుంచి సుబ్బారావుగారు ఈ వివాహములకు కావాల్సిన ధనసహాయము చేసేవారు. “చింతామణి” పత్రిక నడపమని పంతులుగారికి అప్పగించారు. అటువంటి వ్యక్తి తమ్ముడు వితంతు వివాహాన్ని సహించలేకపోవడం పంతులుగారిని ఆశ్చర్యపరిచింది. కాలగమనంలో వాళ్ళిద్దరి మధ్య మళ్ళీ ఈ విరోధం తగ్గి మైత్రి ఏర్పడుతుందని పంతులుగారే ఆశపడ్డారు. ఇరువురి మధ్య మాటలు బండ్ అయ్యాయి.

పంతులుగారు

ఈ వార్తను ముందుగా సుబ్బారావుగారికి చెప్పమని వరుడికి చెప్పారు. అందుకు శేషగిరిరావు అన్నయ్యకు వితంతు వివాహాలపై సందేహములున్నాయని, ఈ వివాహమునకు అంగీకరించరని తెలిపారు. అయినా సుబ్బారావుగారికి చెప్పమని వారు అంగీకరించకపోయినా ఈ వివాహం తాను తప్పకుండా జరిపిస్తానని పంతులుగారు చెప్పారు. శేషగిరిరావు రాజమహేంద్రవరము వెళ్లి అన్నగారికి చెప్పి తమకు తెలియజేస్తానని పంతులుగారిని కూడా అన్నగారికి ఉత్తరము రాయమని చెప్పి వెళ్లాడు. కానీ

ఆయన శెలవు అయిపోయిన కారణంగా అన్నగారి వద్దకు వెళ్లకుండానే బొబ్బిలి వెళ్లి డ్యూటీలో జాయిన్య్యాడు.

వధువుని తీసుకుని అక్కడకు రమ్మని పంతులుగారికి టెలిగ్రామ్ పంపాడు. పంతులుగారు ఈ పెళ్లికి సుబ్బారావుగారు అంగీకరించారని భావించి

కుటుంబ సమేతంగా విజయనగరం వెళ్లారు. శేషగిరిరావు భటులు పంతులుగారి కుటుంబాన్ని గజపతినగరానికి తీసుకువెళ్లారు. శేషగిరిరావు గారు అక్కడే వివాహ ఏర్పాట్లు చేయించారు. పంతులుగారు అప్పుడు మీ అన్నగారికి తెలియజేశారా అని అడుగగా వరుడు వివాహనంతరం తెలియజేస్తానని చెప్పాడు. అప్పుడింక చేయగలిగిందేం లేక వివాహం జరిపించి భార్య రాజ్యలక్ష్మితో కలిసి రాజమహేంద్రవరం చేరారు. పంతులుగారు రాజమహేంద్రవరం పురమందిరమునకు వెళ్లగా అక్కడ న్యాయపతి సుబ్బారావుగారు ఉన్నారు.

పంతులుగారు సుబ్బారావుగారికి వారి తమ్ముని వివాహం గురించి తెలియజేశారు. వెంటనే సుబ్బారావుగారు ఇంటికి వెళ్లిపోయారు. మర్నాడు పంతులుగారు సుబ్బారావుగారి ఇంటికి వెళ్లారు కానీ వారి కోపమునకు, నిరాధరణకు గురయ్యారు.

పంతులుగారికి మొదటి నుంచి సుబ్బారావుగారు ఈ వివాహములకు కావాల్సిన ధనసహాయము చేసేవారు. “చింతామణి” పత్రిక నడపమని పంతులుగారికి అప్పగించారు. అటువంటి వ్యక్తి తమ్ముడు వితంతు వివాహాన్ని సహించలేకపోవడం పంతులుగారిని ఆశ్చర్యపరిచింది. కాలగమనంలో వాళ్ళిద్దరి మధ్య మళ్ళీ ఈ విరోధం తగ్గి మైత్రి ఏర్పడుతుందని పంతులుగారే ఆశపడ్డారు. ఇరువురి మధ్య మాటలు బండ్ అయ్యాయి.

పంతులుగారి సంఘ సంస్కరణలకు వ్యతిరేకముగా హిందూ సమాజం స్థాపించారు. “ఇండియన్ ప్రోగ్రెస్” పేరున పత్రిక ప్రారంభించారు. హిందూ సమాజ ఆశయములు సంస్కారము దేశీయ పద్ధతులోనే జరగాలని, తల్లిదండ్రీ అంగీకారముతోటే వివాహములు చేయవలెనని,

బాల్య వివాహాలు మాని వేసి రజస్వల అనంతరం వివాహములు చేస్తే బాల వితంతువులు ఉండరని హిందూ సమాజం రాజమహేంద్రవరం నుంచి చెన్నపట్నం వరకు అనిబిసెంట్ అధ్యక్షతన సభ జరిపి రజస్వల అనంతర వివాహములు జరపాలని ఉపన్యసించడం జరిగింది. హిందూ సమాజ కార్యదర్శి ఈ ఆశయాలకు విరుద్ధంగా తన ఏమిదేళ్ల కుమార్తెకు బాల్య వివాహం చేశారు. దీంతో ప్రజలు వారి మాటలు నమ్మలేకపోయారు.

చెన్నపట్నంలో జరిగిన సర్వకళాశాల సభ్యుల సభకు పంతులుగారు న్యాయపతి సుబ్బారావుగారు వచ్చారు. సుబ్బారావుగారు పంతులుగారిని పలకరించి వారి యోగక్షేమములు తెలుసుకున్నారు. తరువాత వారి మైత్రి పూర్వ స్థితికి వచ్చింది. విశాఖపట్నపు మహారాజు గోడె గజపతిరాయనింగారు దక్షిణ హిందూస్థాన బ్రహ్మ సమాజమునకు ప్రతి సంవత్సరం రూ. 50 విరాళం ఇచ్చేవారు. ఈ కారణము చేత అది నిలిపేశారు. సమాజము వారు ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినా పంపలేదు.

బ్రహ్మసమాజమునకు పంతులుగారు

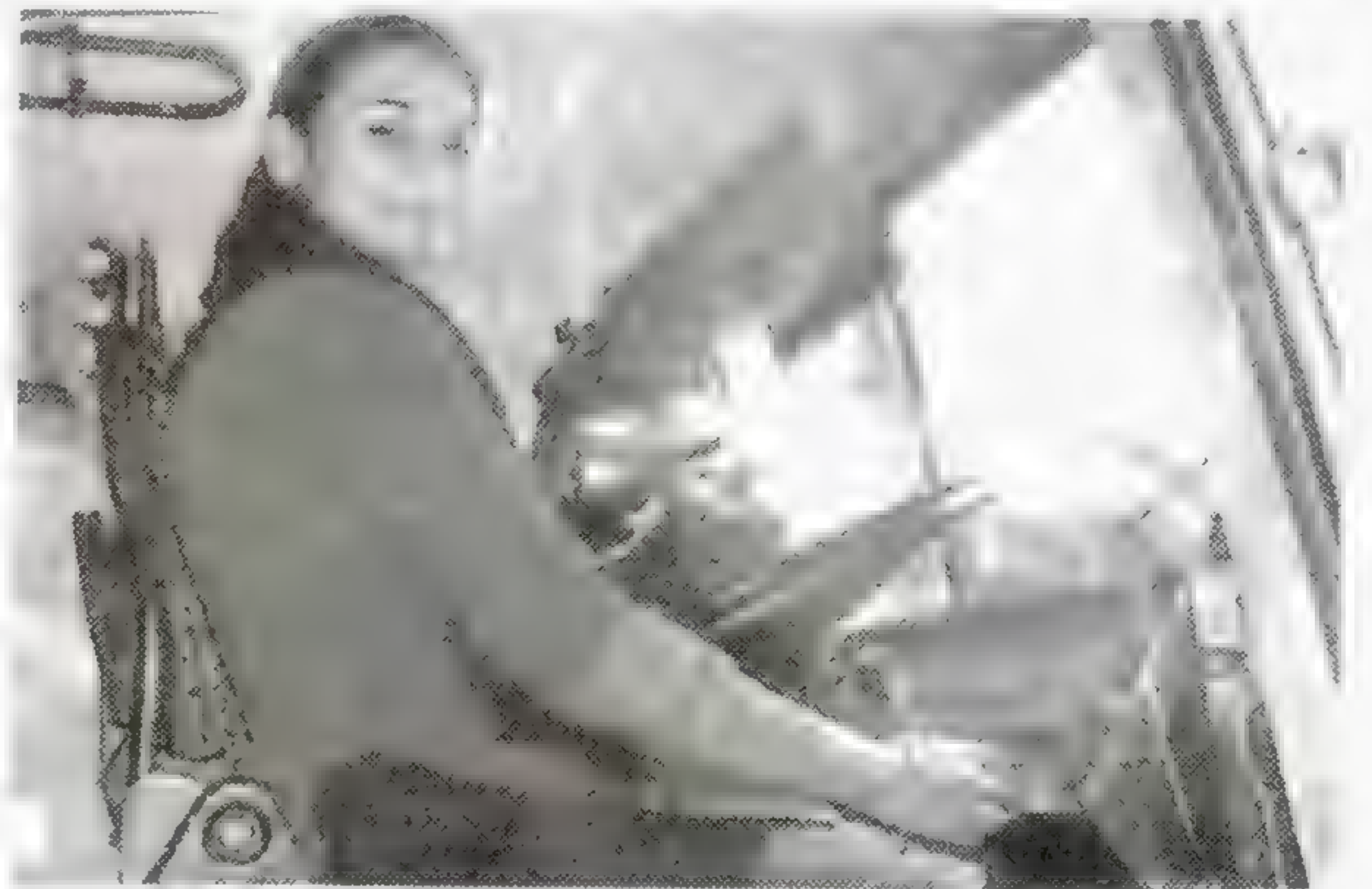
అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. అప్పుడు పంతులుగారు మహారాజుగారికి ఉత్తరము రాశారు. అప్పటి నుండి ప్రతిఏట రూ. 500లు పంపించేవారు. పంతులుగారు ఆ విరాళాన్ని శాశ్వతంగా అందేలా ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగా కోరారు. రాజాగారు తన మరణ శాసనంలో ఆ ఏర్పాట్లు చేశారు. రాజాగారికి పంతులుగారు వారి కుటుంబ సభ్యులపై ఎనలేని భక్తి ఉండేది. చెన్నపట్నం చేరిన తరువాత పంతులుగారు జీవితాంతం సంఘసంస్కార పనులే చేయవలసిందిగా నిశ్చయించుకున్నారు. అప్పుడు విద్యాశాఖ ఉన్నతాధికారి డంకన్ దొరగారు పంతులుగారిని కలిసినప్పుడు చెన్నపట్నంలోనే ఉండదలచారా అని అడిగారు. దానికి పంతులుగారు అక్కడే ఉండదలచుకున్నట్లు చెప్పారు.

ఒకనాడు పోస్టుమాన్ ఒక ఉత్తరం ఇచ్చి వెళ్లాడు. పంతులుగారు ఆ ఉత్తరాన్ని చూస్తే దానిలో రాజమహేంద్రవరం నుండి పంతులుగారిని చెన్నపట్నం రాజధాని కళాశాలకు మార్చినట్లు, కొక్కొండ వెంకటరత్నం గారిని పంతులుగారి స్థానంలో బదిలి

చేసినట్లు ఉంది. కొక్కొండ వెంకటరత్నంగారు తనని మార్చ వద్దని కళాశాల ప్రిన్సిపాల్‌కి వినతి పత్రం పంపారు. కానీ ప్రిన్సిపాల్‌గారు దాన్ని అంగీకరించలేదు. పంతులుగారి ఇల్లు కళాశాలకు మూడు మైళ్ల దూరం. అందుకు ఒక చిన్న గుర్రపు బండిని కొన్నారు. శేషగిరిరావు తన పెద్ద గుర్రమును అమ్మివేయదలచుకుని వేలంలో వేశారు. కారణమేమంటే ఆ గుర్రానికి సుడులున్నాయని అది కీడని, ఆ కారణము వల్లే తన మొదటి భార్య చనిపోయిందని భావించాడు. అదే గుర్రాన్ని పంతులుగారు కొనుక్కొని తన గుర్రపు బండిలో ప్రయాణం చేసేవారు. హైందవ దేశీ మహాసభ, హైందవ దేశీయ సాంఘిక మహాసభ మద్రాసులో జరిగింది. దానికి పంతులుగారిని అధ్యక్షునిగా చేశారు. ఆ సభలో మహాదేవ గోవింద రెనైడేగారు. “దక్షిణ హిందూ దేశ విద్యాసాగరుడు” అను బిరుదును పంతులుగారికి ప్రధానం చేశారు. 1902 జూన్ 14న కాకినాడలో చెన్నై రాజధాని దేశీయ సాంఘిక సభకు పంతులుగారిని గ్రాసనాథపతిగా నియమించారు. ♦

ఆర్టీసీ డ్రైవర్‌గా ఆశ

ఒక సైనికుడి కూతురుగా తండ్రి నుంచి ధైర్యానీ, వారసత్వాన్నీ అందుకుంది. గుర్రపు స్వారి నేర్చుకుంది. పల్నర్, బుల్లెట్, రాయల్ ఎన్‌ఫీల్డ్‌లను అవలీలగా నడిపింది చిన్నవయస్సులోనే. ఇటీవల ఏపీఎస్ఆర్టీసీ హెవీవెయిహికిల్స్ శిక్షణ కోసం ఇచ్చిన ప్రకటనతో 19 మంది శిక్షణకెళ్లారు. వారిలో ఒకే ఒక్క అమ్మాయి ఆశ. హెవీ వెహికిల్స్ నడపాలన్నది తను చిన్నప్పటి నుంచి కల. అంతేకాదు బస్సు మధ్యలో ఆగిపోయినా కావల్సిన మెకానిజం కూడా నేర్చుకుంది. భవిష్యత్తులో ఆర్మీలో టెక్నికల్ ఇంజనీర్ కావాలన్నది తన ఆశ. ఆర్టీసీలో మొట్టమొదటి మహిళా బస్సు డ్రైవర్ ఈమె. ఈమె

స్వస్థలం శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని టెక్కలి. సిక్కిం, అండమాన్ ఢిల్లీలో ఈమె విద్యాభ్యాసం పూర్తయింది. తండ్రి ఉద్యోగ రీత్యా ఆర్మీలో పనిచేస్తూ ఇంటికి దూరంగా ఉండటం వల్ల ఇంటి పనులన్నీ తనే చేసేది.

జర్మన్ సంస్కృతిలో అనైతికత

స్త్రీలకు తప్పు చేసే పరిస్థితులను తప్పనిసరిగా కల్పించి తప్పు చేశారంటూ శిక్షించడం సముచితం కాదు కదా. తాను అనైతికంగా ప్రవర్తిస్తే ఇతరుల నుంచి సచ్చీలత కోరరాదు. ప్రభువు ఈ విధంగా ప్రవర్తించడంతో పెళ్లన్నదే అవమానకరంగా తయారైంది. సమాజంలో అన్ని వర్గాలకూ చెందిన స్త్రీ, పురుషులు నైతికంగా భ్రష్టుపడ్డారు. రాజు తన విలాస జీవన శైలి కొనసాగించడానికి ప్రజలపై అధిక పన్నుల భారాన్ని మోపడం వల్ల పేదరికం పెరిగి చాలీచాలని జీవనభృతితో నిస్సారమైన జీవితాన్ని గడుపుతూ మగవారు, పచ్చి వ్యభిచారిణులుగా ఆడవారు మారారు. పవిత్రత, నిష్కళంక ప్రేమ వంటివి వారికి పూర్తిగా అపరిచితాలే.

1786 నుంచి 1797 వరకు

బెర్లిన్ ను పరిపాలించిన ఫెడరిక్ విలియం కాలంలో పరిస్థితులు ఇంకా దిగజారిపోయాయి. అతడు ప్రజలకు పనికిమాలిన ఆదర్శంగా నిలిచాడు. వివాహితుడైన రాజుకు ఆస్థాన వేశ్యతో వివాహం జరిపించి రాజపురోహితుడు మరింతగా రాజును దిగజార్చాడు. రాజు మొదటి భార్య బిడ్డను ప్రసవించి మరణిస్తే రాజు పురోహితుడు ప్రభువును మరో వేశ్యతో పెళ్లికి సుముఖుడిని చేశాడు. మిగిలిన రాజులు కూడా ఇదే విధంగా ఉన్నారు.

గ్రావెన్ట్జ్ తో వర్డెంబర్గ్ ప్రభువు చేసుకున్న ఇటువంటి వివాహానికి రాజ కుటుంబం నుంచి తీవ్ర వ్యతిరేకత ఎదురై 20 ఏళ్లు ఆమె రాజు భార్యగా కాక ఉంపుడుగత్తెగానే చెలామణి అయ్యింది. రాజుల రాజ్య విస్తరణ, అధికార తృప్తి కారణంగా సైనిక

ఆనాటి విశ్వంఖల జర్మన్ సంస్కృతిలో వివాహానికి, వ్యభిచారానికి

విపరీతార్థాలుండేవి.

ఉదాహరణకు 'నీవలె నీ

పొరుగువారిని ప్రేమించు'

అన్నదానికి 'నీ పొరుగువాని

భార్యను నీ భార్య వలెనే ప్రేమించు'.

భార్య కుడివైపునకు తిరిగితే భర్త

ఎడమవైపునకు తిరగాలి. ఆమె తన

కోసం మగసేవకుణ్ణి

ఎంచుకుంటే భర్త తన కోసం

సేవకురాలిని ఎంచుకోవచ్చు. ఈ

విధంగా విపరీత అర్థాలుండేవి.

అవసరాలు మరింతగా పెరిగాయి.

భారీగా సైన్యాన్ని పోషించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. ఖరీదైన జీవనశైలి కారణంగా

ఆర్థిక వనరులు సృష్టించుకోవాల్సి

వచ్చింది. ఈ కారణంగా పన్నులను

భారీగా పెంచారు. జనాలు లేకుండా

పన్నులు పెరిగినా ప్రయోజనముండదు.

అందుకని జనాన్ని పెంచితేనే ఆర్థిక

పరిస్థితి బలపడుతుంది. అందుకై ప్రజా

బాహుళ్యాన్ని పెంచడానికి ప్రభుత్వాలన్నీ

రాజ్య విస్తరణపై దృష్టి పెంచాయి.

ఈ క్రమంలో సామాజిక, ఆర్థిక

పరిణామాలన్నీ ఆమెరికాను

కనుగొనడానికి, భారత ఉపఖండ

మార్గాన్వేషణకూ, ఆఫ్రికా ఖండానికి

నౌకాయాత్ర సాగించడానికి దారితీశాయి.

కనీవినీ ఎరుగని నూతన వాణిజ్య

సంబంధాలకు బాటలు పడ్డాయి.

అయినా రాజకీయ అనైక్యత, మత

కల్లోలాల వల్ల జర్మనీ మిగతా రాజ్యాల

కన్నా అభివృద్ధిలో వెనుకబడింది. యూ

రోపియన్ ప్రభుత్వాల (తరువాయి 17లో)

న్యాయవ్యవస్థ (ఆ)స్వతంత్రత

న్యాయ వ్యవస్థ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల రాజ్యాంగ వ్యవస్థ. రాజ్యాంగ వేదికలో సోషలిస్టు రాజ్యాంగం అని ప్రకటించినప్పటికీ, వాస్తవానికి పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ నడిపిస్తున్న ప్రభుత్వాలు పరిపాలిస్తున్నాయి.

గత దశాబ్దకాలంగా బిజెపి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి, భారత స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల ప్రభుత్వ సంస్థలన్నింటినీ కూడా తన గుప్పెట్లో పెట్టుకోవాలని చూస్తున్నది. ప్రపంచంలో అనేక అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో పూర్తిగా పూర్వదత్త వ్యవస్థని అంతం చేసి తరువాత పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు పగ్గాలు చేతికి ఇచ్చారు. అందుకే వాళ్ళు ఆర్థికంగా అభివృద్ధి పంధా వేపు వెళుతున్నారు. కానీ మన దేశంలో పూర్వదత్త వ్యవస్థ మీదే పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు అనుమతినిచ్చారు. ఈ క్రమంలో పూర్వదత్త భూస్వాములే పెట్టుబడిదారులై దేశాన్ని శాసిస్తున్నారు. ఈ రకమైన వ్యవస్థలో పేరుకు రాజ్యాంగం, చట్టాలు అనేవి ఉంటాయి గానీ వారి విధివిధానాలు ఈ వ్యవస్థలో వారే నిర్దేశిస్తారు. ఈ క్రమంలో పెట్టుబడిదారులకు కొమ్ముకాస్తూ మన కేంద్రప్రభుత్వం ఈ మధ్య చేసిన వ్యవసాయబిల్లులు, వేతన చట్ట బిల్లులు తీరే సాక్ష్యంగా కనిపిస్తున్నది. ఈ బిజెపి రాజ్యాంగం ప్రకారం అధికారంలో ఉంటూ, వాళ్ళ పార్టీ లక్ష్యాలు, ఆశయాలకు అనుగుణంగా పరిపాలిస్తుంది. వారి అంతిమలక్ష్యం హిందూ రాజ్య స్థాపన. మెజారిటీ హిందువులు ఇది నమ్మి

మైనార్టీలుగా వున్న ఇతర మతాల వారిని పారద్రోలాలి అని పిలుపు ఇస్తారు. ఈ మధ్య ఈ తరహా ఫండమెంటలిస్టులైన ముస్లిం ఫండమిస్టులు మొజాంబిక్ దేశంలో అక్కడి యువకులును స్వచ్ఛందంగా వారి సాయుధ బలగాలలోకి రావాలని పిలుపు ఇస్తే వారు నిరాకరించి నందుకు 50 మంది యువకుల తలలు తెగనరికి తీసుకు పోయి సముద్రంలో పారేశారు. ఆ ఇళ్లలోని ఆడపిల్లలను, ఆడవాళ్ళను కిడ్నాప్ చేసి తీసుకుపోయారు. ఇక్కడ కూడా హిందూ ఛాందసత్వానికి నిలయమైన బి జె పి కూడా ఇదేవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నది. దళితులపై దాడులు, మతాంతర వివాహాలను అణచివేయడం, మతాల మధ్య చిచ్చు పెట్టడం చేస్తున్నది. ఈ క్రమంలో ఈ ఫాసిస్టు పూర్వదత్త ధోరణులు వల్ల జరిగే ఉపద్రవాలను ఉన్నత న్యాయ స్థానం సుమోటుగా స్వీకరించి వాటిపై విచారణ జరిపి దోషులను శిక్షించవచ్చు. కానీ పైన చెప్పినట్లు ఈ పార్టీ ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ వ్యవస్థలను కూడా తన కనుసన్నలలో మెలగాలని ఆకాంక్షిస్తున్నది. పురుషాధిక్యత, కులాధిపత్యాన్ని రక్షిస్తారు. ఈ క్రమంలోనే లైంగిక వేధింపులకు గురి అయిన ఉద్యోగిని సాక్షాత్తు మన ఉన్నత న్యాయస్థాన మాజీ న్యాయమూర్తి రంజన్

గోగోయి మీద ఫిర్యాదు చేస్తే, పని ప్రదేశంలో లైంగిక వేధింపుల నివారణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నత న్యాయస్థానం వ్యవహరించి, బాధితురాలి గోడు తెరమరుగు చేసి, నిందితుడు నిర్దోషి అనిపించుకున్నాడు. కొంత మంది అభ్యుదయ భావాలు వున్న జడ్జీలు రాజ్యాంగ పరమైన తీర్పులు ఇస్తే ఈ పార్టీ వాటిని వ్యతిరేకిస్తుంది. అందుకు ఉదాహరణ శబరిమల తీర్పు. అధికారికంగా గుళ్లోకి ఆడవాళ్ళు వెళ్ళొచ్చని కోర్టు తీర్పు స్వాగతిస్తామని చెప్పి, తమ పార్టీ చేత ఈ తీర్పుని అమలు కానివ్వకుండా ఆందోళనలు చేశారు. హక్కును అణచివేస్తున్నారు. బాబ్రీ మసీదు కేసు విషయంలో ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా తీర్పు రావడంతో, ఆ న్యాయమూర్తికి రిటైర్ అవగానే రాజ్యసభ సభ్యత్వం ఇచ్చారు. ఆయనను ఆయన ముందే బహిరంగముగా విమర్శించినా ఆయన దులిపేసుకుని పోయారు. ఇదే న్యాయమూర్తి 36 రాఫెలు యుద్ధ విమానాల కొనుగోలులో జరిగిన అవకతవకల కేసులో ప్రధానమంత్రికి క్లీన్ చిట్ ఇచ్చారు. కాశ్మీర్ లో ఆర్థికల్ 370 రద్దు తర్వాత ప్రభుత్వ తీరును ప్రశ్నిస్తూ దాఖలైన 2 హెబియస్ కార్పస్ రిట్

పిటీషన్లుకు సమాధానం ఇవ్వకుండా, వాళ్ళవాళ్ళని కాశ్మీరులో కలవవచ్చు అని మాత్రమే ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. ఇందులో ఒకటి సీతారాం ఏచారి, మరొకటి న్యాయశాస్త్ర విద్యార్థి ఈ పిటీషన్లు సుప్రీం కోర్టులో దాఖలు చేశారు. అలాగే ప్రైవేటు బాంక్లలో విచారణకు సిబిఐకి అనుమతి, ఎన్ఆర్సి చట్టం తేవడంలో ప్రభుత్వానికి సహకరించారని ఈ విషయాలన్నీ 'ది ప్రింట్'అనే ఆన్లైన్ పత్రిక 17-03-2020న ప్రచురించింది. ఇంకా ఈ పత్రిక న్యాయవ్యవస్థ తన స్వయం ప్రతిపత్తిని కోల్పోతున్నదని విచారించిన న్యాయకోవిదుల ఆవేదనని కూడా తెలియచేసింది. ఏమంటే లాయర్ అభిషేక్ మనూ సింఘ్ న్యాయవ్యవస్థ మీద వున్న గొప్ప నమ్మకానికి విఘాతం కలిగింది అన్నారని, సుప్రీం కోర్టు మాజీ జడ్జి కురియెన్ జోసెఫ్ న్యాయానికి గొప్ప విలువలైన స్వతంత్రత, నిష్పక్షపాత వైఖరి రాజీ పడిపోతున్నదని అన్నారు. మరో మాజీ జడ్జిలు జాస్తి చలమేశ్వర్, మదన్బి లోకుర్లు కూడా అప్పటి వున్నత న్యాయ మూర్తి ధోరణిపై బహిరంగ చర్చ మీడియా ముందు పెట్టి, పవిత్రమైన న్యాయ విలువలు వత్తిళ్ళకి లొంగిపోతున్నట్లుగా ఉందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

పరిపాలన వ్యవస్థ న్యాయ వ్యవస్థలోకి జోక్యం చేసుకుంటున్నదని, దానిని నివారించాల్సిన అవసరం వుందని నొక్కి వక్కాణించారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఇదే తరహాలో రిపోర్టర్ అర్నాబ్ గోస్వామి బెయిలు మంజూరు విషయంలో మన అత్యున్నత న్యాయస్థానం విమర్శలను ఎదుర్కొనే దురవస్థలో పడింది. 2018లో తల్లి కొడుకుల ఆత్మహత్య నేరంలో ఈ నవంబర్ 4న మహారాష్ట్రలో పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. వెంటనే ఆయనని స్థానిక చీఫ్ జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ముందు హాజరు పరచగా, ఆ కోర్టు సదరు గోస్వామికి 15 రోజులు రిమాండు విధించారు. ఈయన బాంబే హైకోర్టులో

బెయిలు కోసం పిటీషన్ వేసుకోగా కింది కోర్టు నుండి రావాలి. కనుక స్థానిక సెషన్సు కోర్టులో బెయిలుకు దాఖలు చేసుకోండి అని బాంబే హైకోర్టు ఆయన బెయిలు పిటీషన్ను తోసిపుచ్చింది. ఆదేరోజు అర్నాబ్ గోస్వామి సంబంధిత సెషన్సు కోర్టులో బెయిలుకు పిటీషన్ దాఖలు చేశారు. కానీ ఇక్కడ ఈ సెషన్సు కోర్టులో బెయిలు పిటీషన్ విచారణలో వుండగానే, బాంబే హైకోర్టు ఈయన బెయిలు గురించి వినడానికి

నిరాకరించిందన్న కారణంగా సుప్రీం కోర్టులో తన బెయిలు గురించి విచారించమనగా మన సుప్రీంకోర్టు వెంటనే స్వీకరించి ఒక్కరోజులో ఈయన కేసు విచారణ జరిపి బెయిలు మంజూరు చేసింది. పూర్తి ఆర్డరు తర్వాత ఇస్తాము అన్నది. ఇప్పుడు అందరి ప్రశ్న ఒకటే. ఎంతోమంది ఉద్యమ నాయకులు, విద్యార్థులు, సామాన్యులు ఏళ్ల తరబడి, నెలల తరబడి రిమాండులో, జైళ్లలో, గృహ నిర్బంధాలలో మగ్గిపోతుంటే ఈ అర్నాబ్ గోస్వామికి ఎందుకు అంత ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి సుప్రీంకోర్టు బెయిలు మంజూరు చేసింది. ఇంత హడావిడిగా ఈయన బెయిలు గురించి విచారించడానికి సుప్రీం కోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ అనుమతి ఉండాలి.

ఇందులో ఆర్డరిచ్చిన జడ్జిలలో ఒకరైన డి వై చంద్ర చూడ్ గతంలో అద్భుతమైన తీర్పులు ఇచ్చారు. అవి శబరిమల గుడిలోకి మహిళల ప్రవేశం, ఆదాల్తరీని క్రిమినల్ కేసునుండి తొలగించడం, మిలటరీలో మహిళలకు పర్మినెంట్ కమీషన్, ఆధార్ కార్డ్ చట్టం రాజ్యాంగ గుర్తిపు లేనిదని, అది పనికిరాదని, ఇలా అనేక ఆణిముత్యాల వంటి జడ్జిమెంట్లు అనేకం ఇచ్చారు. 2022 లో సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ అయ్యే వారి సీనియర్ల లిస్టులో ఈయన పేరు కూడా ఉంది. అర్నాబ్ గోస్వామి బిజెపి కి అనుకూలమైన రిపోర్టర్ అనేది జగమెరిగిన సత్యం. ఇంతకు ముందు ప్రస్తుత చీఫ్ జస్టిస్ బిజెపికి చెందిన యువకుడి బండి మీద కూర్చోని ఫోజులు పెట్టారు అని అన్నందుకు ప్రశాంత్ భూషణ్కు కోర్టుధిక్కారం క్రింద జరిమానా వేసి కట్టించారు. ఈ పరిణామాలన్నీ చూస్తుంటే స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల న్యాయవ్యవస్థ అన్న దాంట్లో స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కనుమరుగై పోతే, భారత రాజ్యాంగము ఏమైపోతుంది. దానిని నమ్ముకున్న భారత జనావళి ఏమైపోతారు. ఊహకే భయం గొలిపేదిగా ఉన్నది. పాలక పార్టీ ఫ్యూడల్, పెట్టుబడి దారీ లక్షణాలు సామాన్య మానవుడిని ఉక్కుపాదంతో త్రోక్కితే అతని ఆర్తనాదం వినే ధర్మపరుల ఇహ ఎవరూ వుండబోరు. ఫ్యూడల్ సమాజం కోరే వీరు బాంచన్ నీ కాల్ మొక్కుతా అంటే వారిని రక్షించి, తమని ఎదిరించిన వాళ్ళని మాత్రం అణగతొక్కేస్తారు. కావున లౌకిక, సామ్యవాదులు, ప్రజాస్వామ్య వాదులు జరుగుతున్న ఉపద్రవాన్ని గుర్తించాలి. రాజ్యాంగమే గీటురాయిగా ఉండాలి. కోర్టులు స్వయంప్రతిపత్తి కోల్పోతున్న తీరు ప్రస్తుత వ్యవస్థ దొల్లతనాన్ని వెల్లడి చేస్తోంది. మతోన్మాద ఫ్యూడల్ సిద్ధాంతాలను తిరగకొట్టి, సామ్యవాద సమానత్వ రాజ్యాంగబద్ధ పరిపాలనను ఆహ్వానిద్దాం. ♦

కలలు లలలు!

హంసలదీవి సోయగాలు
వర్ణించాలంటే దివి నుంచి భువికి
బృహస్పతే దిగి రావద్దా! కృష్ణమ్మ
పరవళ్లు తొక్కి అలసి సొలసి సేద
తీరేందుకు సముద్రుడిని కలిసే చోటు
అది. తనలో కృష్ణమ్మను కలుపుకొని
సముద్రుడు తన్మయత్వం చెందే చోటు.
భాస్కరుడు నదీమ తల్లి నీరాజనాలు
అందుకునే నేల. చల్లని గాలి నాదానికి
నాట్యలాడుతూ, చంద్రుడి ఆకర్షణకు
ఎగసిపడుతూ చందమామను
అందుకోవాలని ఆరాటపడుతూ తమ
జలతారు అంచులను
సవరించుకుంటున్న చోటు అది.
ఆకాశంలోని చంద్రుడు మాత్రం మీతో
నాకేంపని అన్నట్లు తెల్ల మబ్బులతోనే
సయ్యాటలాడుతున్నాడు.

సంధ్య కెంజాయ అద్భుత
దర్శనానికి ఉప్పొంగిపోతూ మైమరచి
తిలకిస్తున్న ఒడ్డునున్న ప్రేమ జంటలు
ఇక విడిపోయే సమయం వచ్చిందని
నిట్టారుస్తున్నారు. ఆటపాటలలో
మునిగిపోయిన పిల్లాపాపలను ఆటలిక
చాలించి ఇంటికి చేరమని తల్లిదండ్రులు
హెచ్చరిస్తున్నారు. కలతో కలిసి
రోజులాగే సముద్ర గర్భం నుంచి ఒడ్డుకు

పరుగుపెడుతున్నది అల. ఒడ్డున ఎవరి
కోసమో వెతుకుతున్నది. వచ్చే వేళ
దాటింది కానీ రాలేదెందుకో అని
ఎదురుతెన్నులు చూస్తోంది. చీకటి
ఇంకా పూర్తిగా ఒడ్డును ఆక్రమించలేదు
కానీ, సూర్యాస్తమం అయింది. చంద్రుడు
ఇప్పుడిప్పుడే నక్షత్రాలను పలకరించడం
ప్రారంభించాడు. అమావాస్య దాటి ఏడో
రోజు. అల ఆటుపోట్లు కూడా పెద్దగా
లేవు. హడావిడి ఏం లేదుకాబట్టి కల,
అల కలిసి చెట్టపట్టాలేసుకొని నెమ్మదిగా
కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఒడ్డుకు
సాగుతున్నారు. అలా ఒడ్డు ఆ చివర
నుంచి ఈ చివరి వరకూ పరీక్షగా
మరోసారి చూసింది. ఊ..హు!..
నర్సిగాడు, మణిల జూడే లేదు.

ఈ 15 ఏళ్లలో ఎన్నడూ ఇలా
జరగలేదు. ఆ జంటంటే అలకు
ప్రత్యేకమైన అభిమానం. సముద్రపు
ఒడ్డుకు ఎన్ని జంటలు రావు గనుక!
అయినా వీరిది ప్రత్యేకమైన జంట.

ఉంగరాల జుట్టు. మంచి
కండలు తిరిగిన శరీరం నాగరాజుది.
సముద్రంలో చేపలు పట్టడానికి
పడవేసుకొని పొద్దుపొడవక ముందే
సముద్రం మధ్యలో ఉంటాడు. ఆరుగురు
కలిసిన మిత్ర బృందం పడవలో

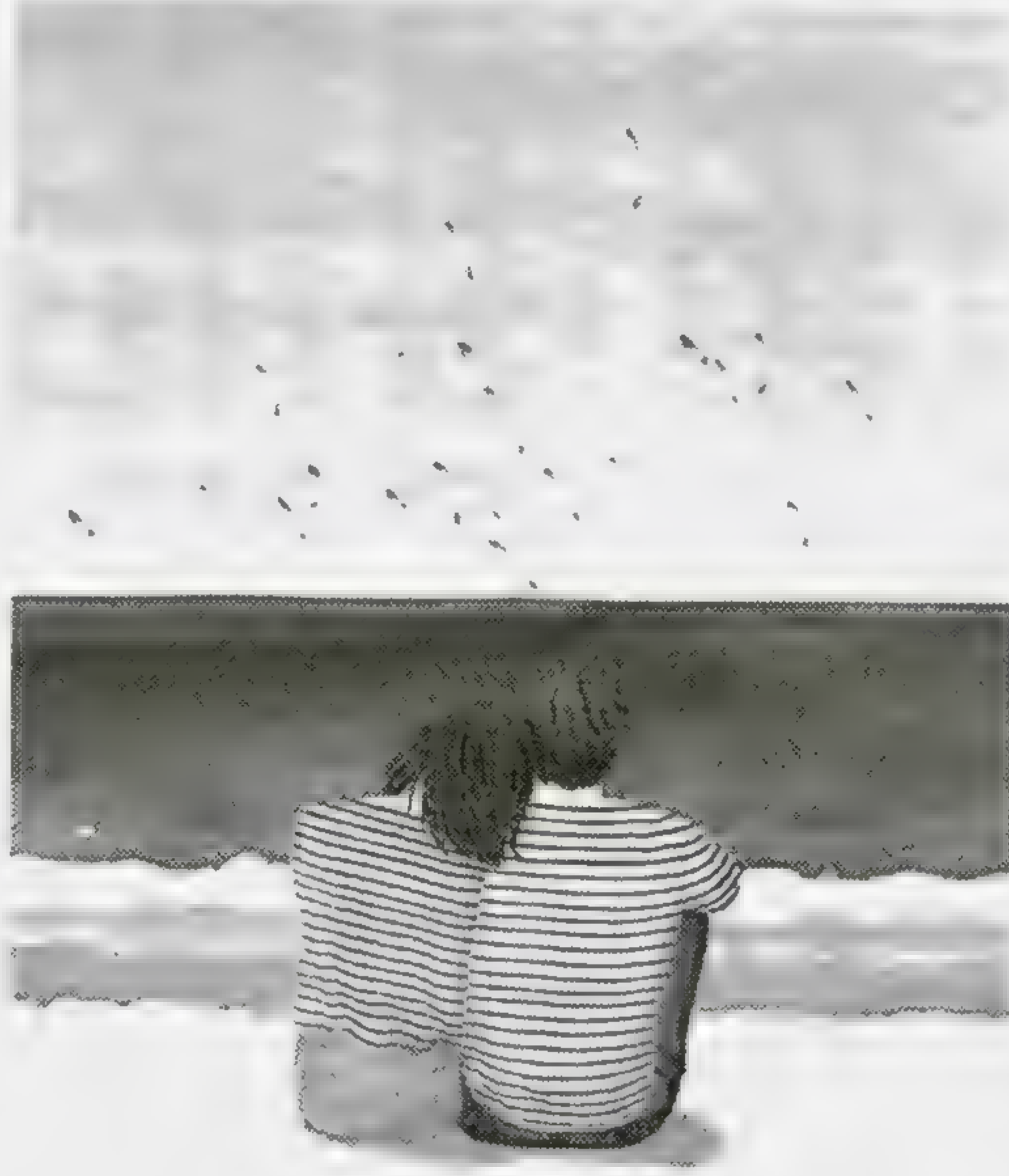
ప్రయాణం చేసి చేపలు పడతారు.
అయినా నాగరాజే అందులో నాయకుడు.
వల వేయడంలో, లాగడంలో
సిద్ధహస్తుడు. అందుకే ఆ పడవలోనే
చేపలు ఎక్కువగా పడేవి. నెత్తలు, పడు
చేపలు, మట్టగుడిసెలు, కరగులు,
కొర్రమీను, సొరలు, కడవులు,
మెలుగులు, కొకరు, కోటి అర్జునచేప,
బ్యాంకులు, వనమట్టాలు, రొయ్యలు
ఒకటేమిటి? ఏ చేపలు సముద్రంలో ఏ
ప్రాంతంలో ఉంటాయో.. వేటిని
పట్టుకోవాలంటే వల ఎలా వదులుగా
వేయాలో.. ఎప్పుడు లాగాలో అతనికి
తెలిసినట్లు హంసలదీవిలో మరెవరికీ
తెలియదు. నాగరాజు కళ్లు దివిటీలలాగా
వెలుగులు చిమ్ముతూ ఉంటాయి. నల్లని
దేహం, నిగనిగలాడుతూ ఉంటుంది.
ఇప్పుడే యవ్వనంలోకి అడుగుపెట్టాడని
కోర మీసం గీరపోతుంటుంది. సముద్రం
నుంచి ఒడ్డుకు చేరితే చాలు చేపలు
పట్టడంలో, వలలు కుట్టడంలో
మెళకువలు పెంచుకుంటాడు. పని అంటే
ఇష్టం. ఒకచోట కుదురుగా కూర్చోవడం
కష్టం. హంసల దీవిలో దొరికే
అన్నిరకాల చేపలు, వాటిని నడక
నాగరాజుకు బాగా తెలుసు. చేపల
గురించి తెలుసుకోవడం, మణితో

కబుర్లు చెప్పడం నాగరాజుకు నిత్యకృత్యం. వేట నిషిద్ధమైన రోజుల్లో కూడా సముద్రం వదిలిపోడు. కేవలం ఎడతెరపిలేని వాన ఉధృతంగా కురుస్తున్నప్పుడే నాగరాజు సముద్రాన్ని దాటడు.

నాగరాజు దృష్టిలో చేపల వేట... తప్పించుకు పారిపోతున్నవాటిని ఒడుపుగా చిక్కించుకునే కళ. వలలో పడే చేపలతో సంబంధం లేకుండా ఓర్పుగా, నేర్పుగా, పట్టుదలతో ఆడే ఆట. నిరంతర శ్రమ మనిషిని శారీరకంగా, ఆరోగ్యవంతునిగా ఉంచితే.. మానసికంగా కూడా చైతన్యవంతునిగా ఉంచుతుంది. సముద్రం కింద ఉండే ప్రపంచం నిరంతరంగా ఆసక్తిని రేపుతూనే ఉంటుంది. ఈ అన్వేషణలో అమితానందాన్ని పొందుతాడు నాగరాజు. మనిషి జీవిత పరిమితులను గుర్తుచేస్తుంది సముద్రం. జీవితంలోని ఎత్తుపల్లాలను ఎదుర్కొనే ధైర్యాన్ని ఇస్తుంది. సముద్రాన్ని నమ్ముకుంటే జీవనం కోసం పరితపించే అవసరం ఉండదు.

ఇంక మణి నిజంగానే మణిదీపం. మాటలు నాగరాజుతో పోల్చి చూస్తే తక్కువే. కాస్తపీలగా ఉంటుందనే చెప్పాలి. అయినా చెలాకీగా ఉంటుంది. మణి కష్టాలు అన్నీ ఇన్నీ కావు. ఇప్పటి వరకూ నాగరాజే అన్నివేళల్లో అండగా ఉన్నాడు. మణికి నాలుగేళ్ల వయస్సులో తల్లిపోయింది. అప్పుడు నాగరాజు పసివాడు. అయినా మణి చేయి వదలక ఆడించాడు. అన్నంపెట్టాడు. మారుతల్లి పినతల్లే. ఆమె మంచిదేగానీ తన పిల్లలు ఎక్కడ తక్కువ చేయబడతారోనని ఆందోళన. భార్య పోగానే ఆమె చెల్లినే పెళ్లాడాడు మణి తండ్రి. పెళ్లికి ముందు

ప్రేమగా చూసిన పిన్ని, పెళ్లయిన దగ్గర నుంచి ముభావంగా ఉండటం మొదలు పెట్టింది. మణికూడా తన పని తను చేసుకోవడానికి అలవాటు పడింది. మనసును చదువుపై లగ్నం చేసి ఎప్పుడూ పుస్తకాలలో మునిగి తేలేది.

తెలివితేటలకు కొదవ లేకపోవడంతో జిల్లాలోనే ఎప్పుడూ ఎక్కువ మార్కులతో అందరికన్నా ముందుండేది. మణికి పుస్తకాలే ఆప్తమిత్రులు. మణి చదువుకోవడమే కాదు, ఎవరికైనా సందేహాలుంటే ఓర్పుగా చెప్పేది. అందుకే గూడెం పిల్లలకు మణి అంటే వల్లమాలిన అభిమానం.

కులాలు వేరైనా పక్కపక్క ఇళ్లు కావడంతో చిన్నప్పటి నుంచి నాగరాజుకూ, మణికి స్నేహం. అమ్మ పోయిన దగ్గర నుంచి మణి కష్టాలు మరింత పెరిగాయి. ఏం చదివినా ఇంటిపని తప్పనిసరి. అయినా పిన తల్లి సంతోషంగా ఉండదు. తమ్ముళ్లను ముద్దు పెట్టుకున్నట్లు ఆమెను దగ్గరకు తీయదు. పక్కకు రానివ్వదు. ఇక తండ్రి సరేసరి. దమ్మిడి ఇవ్వడుగానీ దాష్టీకం ఎక్కువ. చుట్టుపక్కల చదువు చెప్పించుకునే పిల్లలే

మణికి సహాయంగా ఉంటారు. మణికి ఉన్న ఒకే ఒక్క పెద్ద అండ నాగరాజు. రోజూ మణి, నాగరాజు కలుసుకునే చోటు సముద్ర తీరం. వారిని కనులవిందుగా చూడటం అల కలల దినచర్యలో భాగం. ఇంత చక్కటి

సాయంత్రం సముద్రం దగ్గరకు రాలేదెందుకో అని అల ఆందోళన పడుతోంది. అల ఆందోళనకు మరో కారణం నిన్న సాయంత్రం వారి మధ్య జరిగిన సంభాష వినడం. మణి రెండేళ్లనాడు పదో తరగతి పాసైనప్పటి నుంచి ఆమె సమస్యలు పెరుగుతున్నాయి. తన ఆందోళనకు కారణం కలకు వివరిస్తూ తాను విన్న సంభాషణ గురించి పూసగుచ్చినట్లు చెప్పడం ప్రారంభించింది అల.

“రేపు ఎంసెట్ రిజల్ట్స్ వస్తాయంట. కౌన్సిలింగ్ కూడా తొందర్లో జరుగుతుందట” అనింది మణి దిగులుగా. “మంచిదేగా రిజల్ట్స్ వస్తే.. ర్యాంకు వస్తే.. వచ్చినచోట చేరు” నాగరాజు.

“అప్పుడే మన స్కూల్ చదువు ముగిసి రెండేళ్లయిపోయింది. ఆరోజు గుర్తుందా.. నువ్వే మన రిజల్ట్స్ నెట్లో పెట్టారు చూశావా రాజు” అని అడిగావు.

“మన రిజల్ట్స్ మనకు తెలుసుగా. వాళ్లు చెప్పేదేమిటి అని నేనన్నాను. అనుకున్నట్లుగా నీకు ఎంసెట్లో సీటు వచ్చింది. బెజవాడలో ప్రయివేటు కాలేజీలో ఉచితంగా సీటిచ్చారు. నీకిష్టమైన చదువులో సీటు తెచ్చుకున్నావు. నేను నాటికిష్టమైన పనిలో పడ్డాను. సముద్రాన్ని పుట్టినప్పటినుంచి చూస్తూనే ఉన్నా. నన్ను ఇంతకన్నా ఆకట్టుకునే అంశం ఇంకోటి లేదు. ఏ విషయం నన్ను మెప్పించలేకపోయింది”

“నాలుగు రోజుల ముందు ఇద్దరూ కూర్చుని మాట్లాడుకోవడం కూడా విన్నాను” అంది అల.

“ఇక నువ్వు డాక్టర్ అయిపోతావులే” అన్నాడు రాజు

“నాన్న ఫీజు కట్టలేనంటున్నాడు”

“అత్త ఏమంది”

“సీటు వచ్చినా అప్పు చేయడానికి వీలేదంది”

“ఆమె అలా అంటుందని తెలిసిన విషయమేగా. తమ్ముళ్లు దాని చదువు కోసం అప్పు చేయ వీలేదంటున్నారు. ఆడపిల్లకు పెళ్లి బాధ్యత ఎటూ ఉంది. చదువుకు కూడా ఎక్కడ

పెడతామంటున్నారు. నాన్న కూడా ఏ మాత్రం ఇష్టపడటం లేదు. చదువు లేదు, గిడువు లేదు. ఏదో నాకు తగిన వాడిని తెచ్చి కట్టబెట్టి బాధ్యత తీర్చుకుంటాను అంటున్నాడు’ అంది దిగులుగా మణి

“నిబ్బరంగా ఉండు. నువ్వేం దిగులు పడమాకు. నేనున్నాగా” అన్నాడు నాగరాజు.

“విషయం ఏమైందో ఎందుకు ఒడ్డుకు రాలేదో అని నాకు దిగులుగా ఉంది” అని ఆరోజు సంభాషణ గుర్తు చేసింది కల.

“మణికి సీటువచ్చి డాక్టర్ అయితే బాగుంటుంది కదా. మన ఊళ్లో ఇప్పటి వరకూ ఒక్కరు కూడా డాక్టర్ చదవలేదు. పైగా మణి నిజమైన ఆణిముత్యం. మనిషి, మాట మెత్తన” అంది అల.

“అయినా ఈ మనుషులు అలా ఆలోచించరే”

“ఎంతసేపూ డబ్బు గోలే. ఏం చదివితే ఎక్కువ డబ్బులు సంపాదించగలం. చదువుకు ఎంత పెట్టుబడి పెట్టాలి. ఎంత పెడితే ఎంత సంపాదించగలం అని ఆలోచిస్తారు గానీ, ఆ చదువులో మనిషికి ఎంత తృప్తి ఉందో ఆలోచించరు. పుర్రెకోబుద్ధి జిహ్వాకో రుచి

అంటారు. కానీ వాటిని పట్టించుకోరు. చేసే పనికి, చదివిన చదువుకీ పొంత ఉండక్కర్లేదు. ఇష్టమైన పని చేసుకోలేరు. చేస్తున్న పనిని ప్రేమించలేరు. అంతా చిక్కుముడిలాగా ఉంటుంది. అందుకే వృత్తులలో నైపుణ్యాలు సాధించలేరు. ఎదుగుదల సాధ్యం కాదు. కానీ నాగరాజు లాంటి కొందరు అందుకు భిన్నంగా ఉంటారు. వారికి నచ్చినపనే చేస్తారు. నచ్చినట్లే చేస్తారు. అందుకే నాకు నాగరాజు అంటే ఇష్టం.

పట్టాడంటే పట్టు విడవదు. అంతు చూస్తాడు. అలా లేకపోబట్టే ఎందరో సాహిత్యమంటే ప్రాణమైన వాళ్లు ఇంజనీర్లవుతారు. డాక్టర్గా పని ఇష్టంలేకపోయినా చదువుతారు. ఆ తరువాత పనికి విముఖంగా ఉంటారు. ముఖ్యంగా ఆడపిల్లలు డాక్టర్ చదివి ఆ పని చేయని వారు కూడా ఉన్నారు. కేవలం చదివి పిల్లలను పెంచుకుంటారు. ఇక చదువు చెప్పడం ఇష్టమైన వాళ్లు గుమస్తాలుగా ఉంటున్నారు. అంతా గందరగోళం. మనలా వాళ్లకు స్వేచ్ఛ ఉండదు” అని వివరించింది అల.

“మణికి డాక్టర్ చదువు అంటే ఇష్టం. మనిషిగా నాగరాజు అంటే ప్రేమ. ఇందులో తప్పేమిటట. మణికి డాక్టర్ చదువు చెప్పించడం కష్టం. ఒకవేళ తన స్వయం శక్తితో ఏ స్కాలర్షిప్తో సంపాదించి చదువుకున్నా.. ఆ తరువాత నాగరాజుకు ఇవ్వరు. మణికి ఇక కష్టాలే కష్టాలు. పాపం! వారి ప్రేమ నిజం. కానీ వారి దారులు వేరు చేయగలిగేది ఈ సమాజం, సంస్కృతి” అని స్వరం కలిపింది కల.

“మనకి ఈతలో ఎన్ని విన్యాసాలనైనా చేయడం, నేర్పడం, చూసి నేర్చుకోవడం, నేర్చుకోవడంలో ఆనందం, నేర్పించడంలో ఆనందం ఉంటాయి. కానీ మనుషులకు అలా కాదు. అన్నిటికీ

డబ్బు కావాలి. జీవించడానికి డబ్బు, జీవించడానికి అవసరమైన వృత్తి నేర్చుకోవడానికి డబ్బు. వృత్తిలో నైపుణ్యం సాధించాలన్నా డబ్బే. ఆసక్తి అన్నదానికి పెద్దగా ప్రాధాన్యత లేదు. మణి డాక్టర్ అవడానికి ముందు కావాలింది డబ్బు. తరువాత స్థానమే ఆసక్తి. అలాగే మనుషుకు కూడా కావలిసింది డబ్బు. డబ్బుతోపాటు కులం, మతం కూడా కావాలి. ఆ తరువాతే మనసు. మణికి ఉన్నవి కేవలం సమర్థత, ఆసక్తి. వాటిని ఆచరణాత్మకంగా నిరూపించుకునేందుకు అవసరమైన డబ్బుగానీ, కుటుంబ అండగానీ మణికి లేవు. ఇష్టమైనది చదువుకొని, ఇష్టమైన పని చేసుకునేరోజు భూమిపై వచ్చే వరకు మణిలాంటి వారికి కష్టాలు తప్పవు. ఆరోజు ఎప్పుడు వస్తుందా అనేదే నాకల” అంది అల.

“కానీ నాకు మాత్రం దీనికో పరిష్కారం ఉంది అనిపిస్తోంది. నాగరాజు మణిని పెళ్లి చేసుకొని అప్పోసాప్పో చేసి డాక్టర్ చదివించొచ్చు కదా” అంది కల.

“దానికో చిక్కు ఉంది. మణికి మాదిగ కులం. పైగా క్రిష్టియన్లు. నాగరాజు పల్లెకారు. రెండు కుటుంబాలకు స్నేహానికి సమాజం ఒప్పుకుంటుందిగానీ పెళ్లికి పెద్దలొప్పుకోరు. తప్పు పడతారు. ఈ రోజుల్లో గౌరవ హత్యలు కూడా జరుగుతున్నాయి. కన్న తల్లిదండ్రులే కంటిపాపలా పెంచిన పిల్లల్ను కులమతాల మత్తులో కడతేర్చడానికి కూడా వెనుకాడటం లేదు. ఈ మనుషులదంతా రెండు నాల్కల ధోరణి. ఒకవైపు చేపలను పట్టి చక్కగా తింటారు. రెండో వైపు రంగురంగు చేపలను గాజుతొట్టెల్లో వేసి ప్రేమగా వాటికి కావలసిన సౌకర్యాలు చేసి మరీ పెంచుతారు” అంది అల.

“అమ్మో ఇదొకటి ఉందా. మళ్లీ వీల్లిద్దరూ విడిపోవాల్సిందేనా” అని

అడిగింది కల.

“అంతే అవుతుందనుకుంటా”

నిట్టూర్చింది అల. మాటల మధ్యలో కల, అల తలెత్తిచూస్తే మణి, నాగరాజు కనిపించారు. ఇద్దరి ఉత్సాహానికి అంతులేదు. గబగబ కాళ్లదగ్గరకు చేరారు కబుర్లు వినేందుకు.

“నిజంగా ఈ రోజు నువ్వునాకు అండగా ఉండకపోతే ఏం చేసేదాన్నో నాకే అయోమయంగా ఉంది” అంది మణి.

“ఇంతకీ రేపటికల్లా నువ్వు బయలుదేరి కాకినాడ మెడికల్ కాలేజీలో చేరాలి. తిండి సరిగ్గా తిను. చదువు ఎలాగూ చదువుతావు. మొహమాట పడకుండా ఏం కావాలన్నా అడుగు. నాకు సమయానికి వీలైంది కాబట్టి సహాయం చేయగలిగాను. అమ్మా నాన్న

రెండ్రోజులు గొడవ చేస్తారు. ఆ తరువాత వాళ్లే అర్థం చేసుకుంటారు. సెల్ లేని రోజుల్లో వాళ్లు పుట్టారు. ఇవి ఇంటర్నెట్ రోజులు. మనం వాళ్లను అర్థం చేసుకోవాలి. వాళ్లకు అర్థమయ్యేలా చెప్పాలి. నేను చేసింది అదే.

తల్లిదండ్రుల కన్నా మన క్షేమం కోరేవారు ఎవరుంటారు? వాళ్ల ఆందోళన వల్ల మనిద్దరి మధ్య అంతరం ఉండకూడదు. చుట్టుపక్కల వాళ్లనుంచి మనం మాట పడకూడదనే వాళ్ల ఆందోళన. ఆ భరోసా మనం ఇచ్చాం కాబట్టే మన పని సులువయింది. ఇందులో నాకన్నా వాళ్ల గొప్పతనమే ఎక్కువ”. “అవునూ.. రాజు! అత్తమ్మ అండలేకుండా ఇదంతా జరిగేది కాదు. నా చదువు ముగియగానే మనం కాకినాడకు మకాం మార్చేద్దాం. ఇద్దరం

ఒకే చోట ఉండొచ్చు. నువ్వు నీకిష్టమైన చేపల వేట, నేను నాకిష్టమైన ప్రజాసేవ చేద్దాం. మనిషి ఆరోగ్యంగా ఉంటేనే కదా ఏదైనా చేసేది ఎంత బాగుందో కదా ఈ ఊహ. మనం మన సొంత బోట్లు కూడా కొనుక్కోవచ్చు. సెలవుల్లో సముద్ర విహారం చేయొచ్చు” మురిపెంగా చూస్తూ చెప్పింది. “అలాగేలే. ఊరివారి ఆరోగ్య సేవలు చేయడానికి తమరి ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా చూసుకోండి డాక్టర్ గారూ” అంటూ ఆటపట్టించాడు నాగరాజు.

కల, అల ఆనందంతో వారిపాదాలను ప్రేమగా చుంబించి సంతృప్తిగా వెనుదిరిగారు. కొన్నాళ్లు మణిని చూడలేం. వాళ్లిద్దరూ కలిశారు అంతే చాలు. మంచిరోజులే వస్తున్నాయన్న మాట అని అనుకుంటూ ఆనందంతో సముద్ర గర్భంలో కలిశారు. ♦

జర్మన్ సంస్కృతిలో అనైతికత

(తరువాయి)

ఆలోచనా సరళి కూడా పెద్ద ప్రభావాన్ని చూపించింది. ఈ మార్పులన్నీ భారీ స్థాయిలో ఉత్పత్తి దిశగా సాగడంతో పెద్ద సంఖ్యలో కార్మికులు అవసరమయ్యారు. సంక్లిష్టమైన పని విభజనకు ఇదంతా దారితీసింది. ఈ పరిణామం మహిళలను కార్మికులుగా తమ శక్తిని నిరూపించుకునే దిశగా నడిచింది. జౌళి పరిశ్రమ, వస్త్ర విపణి, లేసుల అల్లికలు వంటివి స్త్రీని నవీన కార్యక్షేత్రంలోకి నడిపించాయి. అయినా వేతనాలు, పని గంటలు వంటి విషయాల్లో అమానుషమైన వివక్షకు మహిళలు గురయ్యారు. వేల మంది మహిళలు అనేక కర్మాగారాల్లో శ్రమదోపిడీకి గురయ్యారు. యూరోపియన్ రాజ్యాలు తమ జనాభాను పెంచుకునే క్రమంలో కొత్త ప్రజలను వెతక్కునేందుకు నౌకా యాత్రలు జరిపాయి. జనాభా పెరుగుదలకై

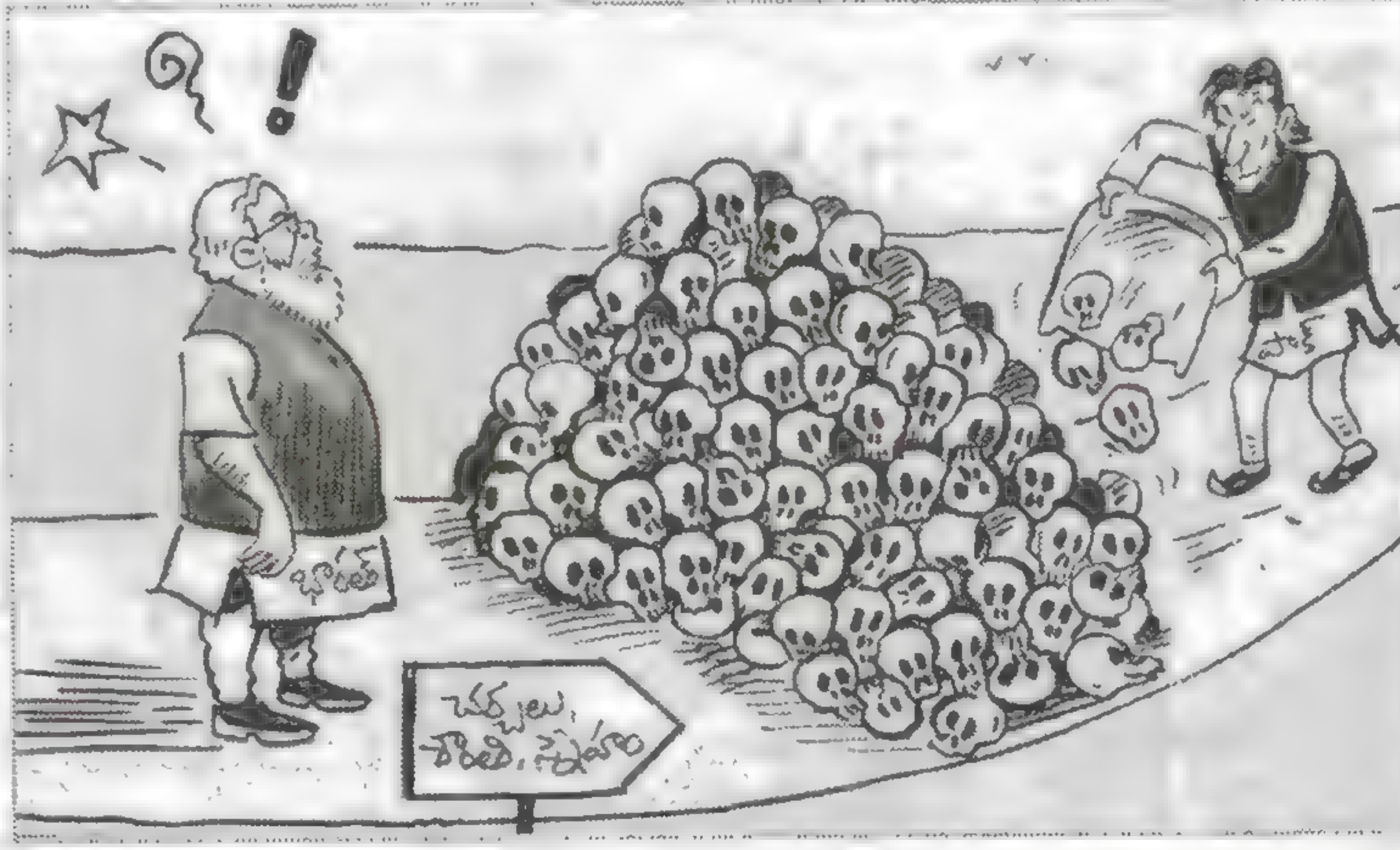
వివాహం, పౌరసత్వం ముఖ్య అవసరాలుగా మారాయి. కరుడుగట్టిన సామ్రాజ్యవాద ధోరణులున్న స్పెయిన్ లో జనాభా పెంచుకోవాల్సిన అవసరం తప్పనిసరి అయింది. అక్కడ 18 నుంచి 25 ఏళ్లలోపు వివాహం చేసుకున్న పౌరులందరికీ పన్ను చెల్లింపుల్లో మినహాయింపు ఇచ్చారు. వరకట్నాల నిమిత్తం ఆర్థిక సహాయాన్ని ఇచ్చారు.

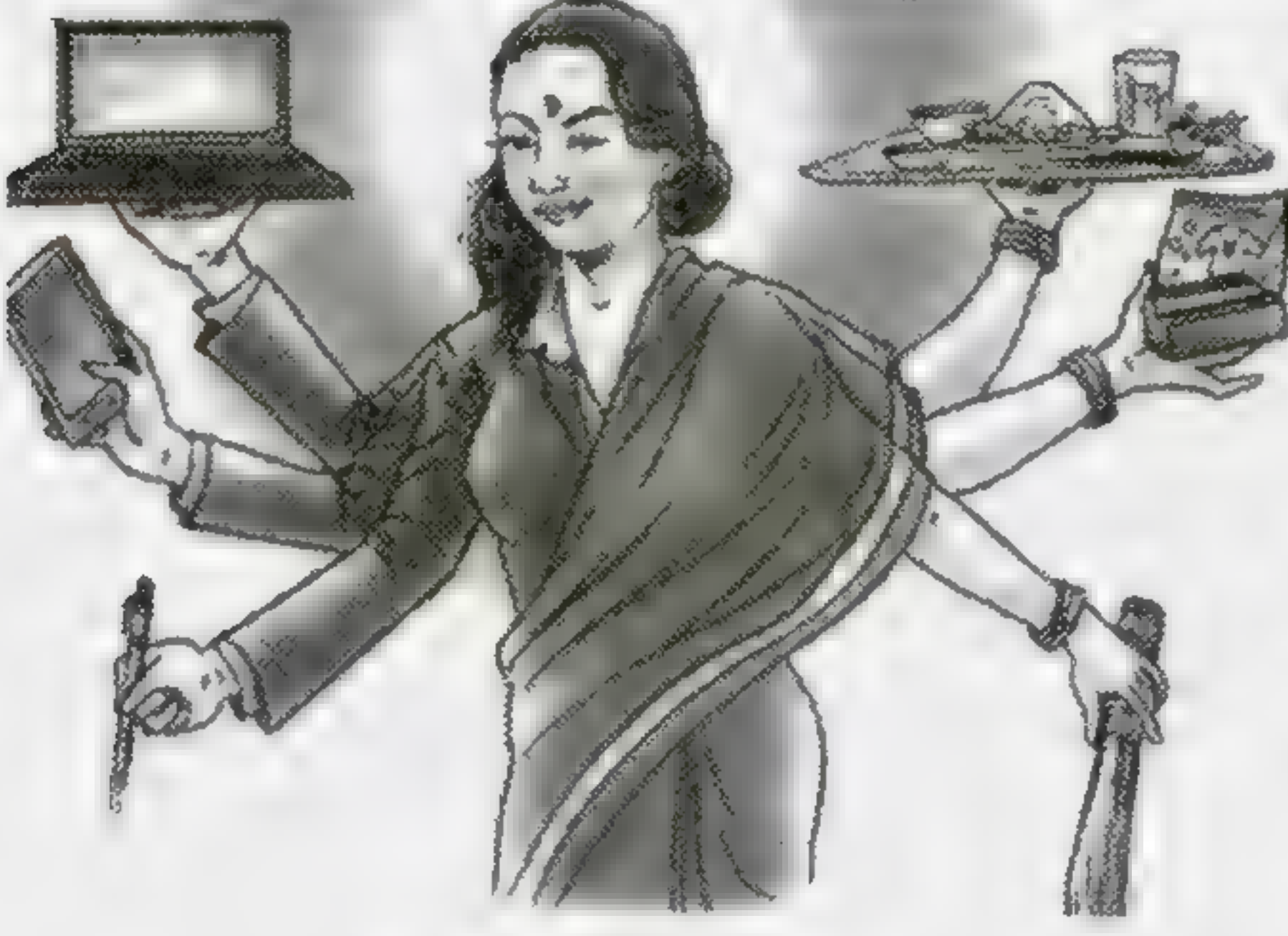
ఆరుకు మించి మగసంతానాన్ని కన్న దంపతులకు పన్ను చెల్లింపు మినహాయించారు. వలస వచ్చే వారిని కూడా స్పెయిన్ లో ప్రోత్సహించారు. ఫ్రాన్స్ లో అసంఖ్యాక యుద్ధాల్లో జరిగిన జన నష్టాన్ని పూడ్చుకునేందుకు జనాభా పెరుగుదలకు తోడ్పడిన ప్రజలకు నాలుగైదేళ్ల వరకు పన్ను చెల్లింపులో మినహాయింపు ఇచ్చారు. 19వ శతాబ్ద ప్రారంభంలో భర్త నుంచి విడిపోయిన మహిళలు మళ్లీ వివాహం చేసుకోవడం ప్రారంభమైంది. పెళ్లిళ్లు ఏ పరిస్థితుల్లో జరగాలో నిర్ణయించే అధికారం

మున్సిపాలిటీలకు సంక్రమించింది. ఎన్ని నిషేధాలున్నా, ఎన్ని చట్టాలున్నా వివాహేతర సంబంధాలను నిలువరించడం అసాధ్యమైంది.

జర్మన్ రాజ్యాల్లో చట్టపరంగా వివాహితులైన వారికి పుట్టిన పిల్లల సంఖ్యతో సమానంగా వివాహేతర సంబంధాల ద్వారా జన్మించిన పిల్లల సంఖ్య సమానంగా ఉండేది. క్రైస్తవ నైతిక సూత్రల ఆధారంగా నిర్మించబడిన పితృస్వామిక ప్రభుత్వాలు సాధించిన అంతిమ ఫలితమిదే. పాత రోజుల్లో మధ్యతరగతి మహిళలు పూర్తిగా ఇంటికే పరిమితమయ్యారు. ఈ పారిశ్రామిక పురోగతి కారణంగా మహిళలకు కొంత వెసులుబాటు కలిగింది.

నూలు వడకడం, బట్టలు నేయడం, కుట్టడం, ఉతకడం, కొవ్వొత్తులు, సబ్బుల తయారీ, బీరు కాయడంవంటి పనులన్నీ ఇంటి ఇల్లాలే చేయాలి. ఒక్క ఆదివారం నాడు చర్చికి వెళ్లడం మాత్రమే ఆమెకున్న ఏకైక ఆటవిడుపు. ♦

మహిళల శ్రమ దోపిడీ

మహిళ, శ్రమ. ఈ రెండు పదాలు విడదీసి చూడలేనంతగా పెనవేసుకుపోయాయి. మహిళ అంటేనే పని. పని అంటేనే మహిళ అన్నంతగా కలిసిపోయాయి. పని చేయని మగవాడైనా ఉన్నాడేమో గానీ, పని చేయని మహిళ ఈ లోకంలో ఉండదు. ఇంట్లో ఉంటే ఇంటి పని, బయటకు వెళితే బయట పని చేస్తూనే ఉంటుంది.

ఒక మహిళ ఉదయం లేచినప్పటి నుంచి రాత్రి పడుకునే వరకూ పని చేస్తూనే ఉంటుంది. ఉదయాన్నే లేవగానే మూలనున్న చీపుర అందుకోవడంతో మొదలై.. అంటు తోమడం, వంట చేయడం, టిఫిన్ తయారీ, పిల్లలను తయారు చేయడం, వాళ్లకు టిఫిన్ పెట్టి క్యారేజీ రెడీ చేసి స్కూల్ బస్సు ఎక్కించి.. భర్తను బయలుదేరజేసి.. ఆయన్ను ఆఫీసుకు పంపి, బట్టలు ఉతికి, తాను తయారై ఆఫీసుకు వెళ్లి అక్కడ అనేక సమస్యల మధ్య పని చేసి సాయంత్రానికి ఇంటికి చేరేసరికి తీగల మీద ఆరేసినబట్టలు, స్కూలు నుంచి ఇంటికొచ్చి వరండాలో చిందరవందరగా వస్తువులు పడేసి ఆడుకుంటూ కనిపించే పిల్లలు స్వాగతం చెబుతారు. ఆఫీసు వర్క్ లో అలసిపోయి ఇంటికి చేరిన ఆమెకు మరింత నీరసం కలిగించే పని ఎదురుచూస్తూ ఉంటుంది. పిల్లలకు తినడానికి ఏమైనా పెట్టి బట్టలన్నీ సర్ది వంట చేశాక అప్పుడు భర్త తీరిగ్గా ఆఫీసు నుంచి ఫ్రెండ్స్ తో బాతాఖానీ అయ్యాక తినేటయానికి ఇంటికి చేరతాడు. బయట ఉద్యోగం చేయకుండా ఇంటి వద్దే

ఉంటున్న భార్యను భర్త 'నా భార్య ఖాళీగానే ఉంటుందండీ. ఏం పని చేయదు' అంటారు. కానీ ఇంటి పనికి బయట ఎవరినైనా పనికి పెట్టుకుంటే రూ.10,000 ఇవ్వాలి వస్తుంది. భార్య శ్రమ పైసా వేతనం తీసుకోకుండా దోపిడీకి గురవుతుంది. ఇంటిపని వంట పని అనేవి మహిళల పట్ల శాపంగా మారాయి. వంటిల్లు మహిళ ఆలోచనా శక్తిని కబళించేస్తోంది. పెళ్లికి ముందు కవితలు రాసే అలవాటో, సంగీతం పట్ల, ఇతర కళల ఆసక్తి ఉన్నవారు పెళ్లి తరువాత పిల్లల పెంపకం, ఇంటి పని వల్ల తమ ఆసక్తిని చంపేసుకుంటున్నారు. వంటింటి పని లేకపోతే తమ ఖాళీ సమయాన్ని తమకు ఆసక్తి ఉన్న రంగంలో చూపించి అందులో నిష్ణాతులవుతారు. ప్రభుత్వాలు మహిళల పట్ల ఎటువంటి భావజాలాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నాయో ఎన్నికల సమయంలో మాత్రమే వారికి గుర్తొచ్చే మహిళా సాధికారత తరువాత ఎందుకు ఉండట్లేదో గుర్తించే పరిస్థితి మహిళకు ఉండట్లేదు. మహిళల్ని ఓటు బ్యాంకుగా రాజకీయ నాయకులు భావిస్తున్నారు.

అందుకే దార్శనికుడు గురజాడ అప్పారావు, కమ్యూనిస్టు యోధుడు లెనిన్ లాంటి మహనీయులు మహిళల ఇంటి శ్రమను వారు ఆనాడే గుర్తించి వంటిల్లు ధ్వంసం చేయాలని అన్నారు. స్త్రీకి ఉన్న సమయం అంతా వంటింటితోనే సరిపోతే ఆమె ఆలోచనల్లో మార్పురాదు. సమాజంలో అన్యాయాలను ఎదిరించే ధైర్యం ఉండదు. ఆరోజుల్లో పారిస్ విప్లవంలో మహిళలు వేలాది మంది పోరాటాల్లోకి ఈ పిలుపుతోనే వచ్చారు. అంతేకాకుండా సోషలిస్టు దేశాలు కొన్నిట్లో సామూహిక వంటశాలలు ఏర్పాటు చేసి మహిళలకు వంట పని తగ్గించారు. ఆ

సమయాన్ని వారు ఉద్యమాల్లో పాల్గొనడానికి మహిళా సంఘాల ఏర్పాటుకు కృషి చేశారు. దీనివల్ల మహిళలు చైతన్యం పొంది వారు ఓటు హక్కు కోసం, ఆస్తి హక్కు కోసం పోరాడి సాధించుకున్నారు. ఈ ఉద్యమం ప్రపంచం నలుమూలలా వ్యాపించి మహిళలు అనేక దేశాల్లో బయటకు వచ్చి మహిళా ఉద్యమాల్లో పాల్గొని అనేక చట్టాలు సాధించుకున్నారు. వంటింటి బానిసత్వం నుంచి మహిళకు విముక్తి లభించాలంటే సమాజంలో ఉన్న స్త్రీ, పురుష అసమానతలు తొలగించాలి. ఇది చిన్న విషయం కాదు. పిల్లల్ని పెంచేటప్పుడు ఆడపిల్లలను ఒకలాగా, మగ పిల్లలను ఒకలాగా చూడటం మానేయాలి. ఇంటిపని ఆడపిల్లలకు, బయటపని మగపిల్లలకు మాత్రమే అన్నట్లుగా చూడకూడదు. వంటిల్లంటేనే ఆడవారికి సొంతం అనే భావన మగపిల్లవాడిలో పెంచి మగపిల్లవాడు వంటింట్లోకొస్తే వంటింట్లో నీకేం పని మగపిల్లవాడిని అని ఎద్దేవా చేస్తారు. నేటి ఆధునిక యుగంలో స్త్రీలు మగవారితో సమానంగా అన్ని రంగాల్లో ముందుంటున్నారు. చదువులో చూసినా ఆడపిల్లలే ఎక్కువగా ముందున్నారు. సోవియట్ లాంటి కొన్ని దేశాల్లో ఉన్నట్లు సామూహిక వంట శాలలు, పిల్లల చదువుల బాధ్యత లాంటివి మన ప్రభుత్వాలు ఇక్కడ కూడా ఆచరణలో పెడితే మన దేశంలో కూడా మహిళ వంటింటి బానిసత్వం నుంచి విముక్తురాలు అవుతుంది. దీంతో మన దేశంలో అనేక మంది సైనానెహ్యోల్లు, సింధు, కోనేరు హంపి, పూర్ణ, కల్పనాచావ్లా లాంటి ధీర వనితలుగా మారుతారు. ♦

అన్నింటా నీవే!

తెలియజేస్తూ తీర్చిదిద్దే త్యాగశీలి అనాలి. భర్తకు ఎల్లవేళలా సహాయకారిగా భర్త కష్టనష్టాల్లో బాధల్లో సుఖ సంతోషాల్లో ఆర్థిక లావాదేవీల్లో కుటుంబ పోషణలో తోడుగా ఉంటూ భర్తను విజయపు బాటలో పయనించేలా చేసి భర్త వెనువెంటే కదిలే ఘనకీర్తి స్త్రీలది. ఇంటగెలిచి రచ్చ గెలిచిన

పరుస్తూ నిత్యం వారి సేవలోనే తన ఆనందాన్ని వెతుక్కుంటూ తన కుటుంబ సభ్యులకు ఎదురయ్యే కష్టనష్టాలకు తరుణోపాయాలు చెప్పి కష్టాల అలల్లో కుటుంబ నౌకను విచ్చిన్నం కాకుండా నడిపించే వ్యక్తి స్త్రీ మూర్తి. ప్రతి నిమిషం తన భర్త సంపాదన వృథాకాకుండా అన్ని బాధ్యతలను సమన్వయ పరుచుకుంటూ కుటుంబాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడంలో తను ఒక యుద్ధనారిలా మారుతుంది. బిడ్డకు జన్మనిచ్చి ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగిన స్త్రీ మూర్తి అక్కడి నుంచే తనను తాను బానిసగా మార్చుకొని పిల్లల పెంపకంలో నిమగ్నురాలవుతుంది. వారి ఎదుగుదలకు, ఆరోగ్యం, భవిష్యత్తు, చదువు అన్ని విషయాల్లోనూ మొదటి గురువులా ముందుకు నడిపిస్తుంది. ఆ ప్రయత్నంలో వారికి కావల్సినన్నిటిని జాగ్రత్తగా స్వీకరిస్తూ అమితమైన ప్రేమను పంచి తాను గృహలక్ష్మిగా మారుతుంది. ♦

స్త్రీ నేడు పురుషుడితో సమానంగా తన సత్తాను చాటుతోంది. నిర్బంధపు కట్టుబాట్లు, ఆచారాలను తెంచి పురుషునితో సమానంగా ఈ ప్రపంచం దృష్టిలో తన ప్రత్యేకతను చూపుతోంది. జననిగా ఈ భూమండలాన్ని తన ఒడిలో ఆడించి పెంచి మేధస్సు పంచి ఉత్తమమైన మానవ జాతిగా తీర్చిదిద్దగలిగే సువర్ణమూర్తి మహిళ. ఆదమరచి నిద్రిస్తున్న బిడ్డను తన గుండెలకు అదిమిపట్టి రక్షించినట్లే గతితప్పి తనేమిటో మరచి పరుగులు పెడుతున్న నవతరాన్ని గాడిలో పెట్టేది మహిళ. అటువంటి స్త్రీమూర్తి మాతృమూర్తిగా, అక్కగా, చెల్లిగా, భార్యగా అన్ని బంధాలలో ఇంటికి, కుటుంబానికే పరిమితం కాకుండా అన్ని రంగాల్లో తనదైన ప్రతిభా పాటవాలతో విచ్చలవిడిగా నడుస్తున్న సమాజ మార్పునకు ఊతంగా మారింది స్త్రీ.

స్త్రీని ఇంట రుచిగా, శుచిగా ఇంట్లో ఉండే అందరి అవసరాలకూ, అభిరుచులకూ తగినట్లుగా ఆహారం అందించడం, సాంప్రదాయాలు పాటించడం, కుటుంబ సభ్యుల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడటం, ధనాన్ని వృథా చేయకుండా పొదుపు చేయడం, కుటుంబ బాధ్యత, భవిష్యత్తును గుర్తించి అందరి బాధ్యతలను వారికి గుర్తు చేస్తూ బంధాల విలువలను

చందంగా తన ఉనికిని ప్రపంచ చరిత్ర పుటల్లో ముద్రించింది. నేడు మనముందు ఎన్నో రంగాల్లో తమ శక్తి సామర్థ్యాలను చాటిన మహిళా శిరోమణులున్నారు. పురుషులు, శ్రమించే వారు తప్ప వేరెవరికీ సాధ్యపడదనుకున్న వృత్తుల్లో అవలీలగా తమ శక్తి చాటిన మహిళా మణులు మనముందున్నారు. తల్లిగా, కార్యకర్తగా, గురువుగా, వైద్యురాలిగా, న్యాయవాదిగా, ఇంజనీర్గా, శాస్త్రవేత్తగా, వాయు, నౌక, అంతరిక్ష రంగాల్లో ప్రతిభా పాటవాలు ప్రదర్శించి తమ సత్తా చాటుకున్నారు. మహిళ తనను తాను రక్షించుకుంటూ జాతి రక్షణలో, దేశ రక్షణలో ఉన్నత స్థాయిలో ఉంది. ఎందరో మహానుభావులు చెప్పినట్లు మహిళలు లేని ఈ భూమి ఊహకు అందనిది. అలా జరిగితే జీవం అనేదే ఉండదనేది నిజం.

విద్యకు ఆలవాలమైన సరస్వతీ, గాయత్రీ మాతల్లా, శక్తికి పార్వతిలా, పోషణలో మహాలక్ష్మిలా, కలగలిసిన రూపమే గృహలక్ష్మి. గృహ యజమానిని సంతృప్తి

మహిళా రైతు గర్వన!

వ్యవసాయ బిల్లలను రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ హర్యానా, పంజాబ్, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రాల నుంచి ట్రాక్టర్లపై దేశ రాజధాని ఢిల్లీకి బయలు దేరిన

రైతుల్లో మహిళా రైతులూ ఉన్నారు. ఎముకలు కొరికే చలిలోనూ సడలని ఉక్కు సంకల్పంతో ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు.

నాటి దీపదానోత్సవమే

నాటి దీపావళి

దీపావళి అంటే దీపాల
వరుస. చుట్టూ ఉన్న
చీకట్లను పారద్రోలి వెలుగు
నింపడానికి సంకేతంగా ఆ
పండగ చేస్తున్నామని
చెప్పతారు. చెడు మీద
మంచి సాధించిన
విజయం అని కూడా
చెప్పతారు. అయితే, దాని
చుట్టూ అల్లుకున్న
పౌరాణిక గాథలు చాలా
ఉన్నాయి.

పొందొచ్చు. అంత మాత్రానికి
ప్రజలు ఉబ్బి తబ్బిబై పండగలు
జరుపుకోవాలా? పురాణపాత్రలు
మరణిస్తే పండగలు, వేడుకలు
జరుపుకోవడం ఎందుకూ? ఒకవేళ
ప్రపంచం మొత్తానికి సంబంధించి
అయితే, అప్పుడు ప్రపంచ
దేశాలన్నీ కలిపి జరుపుకునేవి.
కానీ, భారతదేశంలోని దాదాపు
అన్ని పండగలు పురాణాల్లోని
రాక్షసుల మరణాలపైనే ఎందుకు
జరుపుకుంటున్నారూ?

ఆలోచించాలి కదా? రాముడు

ఆర్యుడు, బయటి నుంచి వచ్చిన

ఆర్యులకు ఇక్కడి మూలవాసులైన
ద్రావిడులకు మధ్య జరిగిన సంఘర్షణల్ని
పురాణాలుగా రాసుకున్నారని పెరియార్
చెప్పారు. ఇక్కడి మూలవాసుల్ని
కోతులుగా, రాక్షసులుగా చిత్రించి,
ఆర్యులు అవమానించారని కూడా
ఆయన చెప్పారు. ఉత్తర భారతదేశంలో
పండగలని 'త్యోహార్' అని అంటారు.
హిందీలో తూహారా - అంటే "నువ్వు
పరాజితుడివయ్యావు" - అని అర్థం!
రావణుడు, నరకాసురుడు వగైరా ఎవరు
పరాజితులైనా పండగ జేసుకోవడానికి
ఈ పదం వాడుతారు. ఎదుటివారి
(శత్రువు) పరాజయాన్ని లేదా మరణాన్ని
ఒక ఉత్సవంగా

జరుపుకోవడమే - త్యోహార్.

పురాణాలన్నీ బుద్ధుడి తర్వాత
రాసుకున్నవేనని - బౌద్ధాన్ని

శ్రీకృష్ణుడు, నరకాసురుడితో యుద్ధం
చేస్తున్న సమయంలో సొమ్మసిల్లి
పోయాడనీ, పక్కనే ఉన్న సత్యభామ
ఉగ్రరూపం దాల్చి, బాణాల వర్షం
కురిపించి నరకాసురుణ్ణి
సంహరించినదనీ - ఒక పౌరాణిక గాథ
ఉంది. మహాకాళి రాక్షస సంహారం
చేసినందుకు దేవీ నవరాత్రులు
జరుపుకుంటున్నట్టు - మరో కథనం
ఉంది. ఇవి కాక, దశ-హరా (దసరా)కు
దీపావళికి దగ్గర సంబంధం ఉంది. ఆ
రెండు పండగలు వెంట వెంటనే
వస్తాయి. రాముడు లంకాధీశుడైన
పదితలల రావణుణ్ణి చంపినందువల్ల
దసరా జరుపుకుంటున్నామని చెప్పతారు.
దశ-హరా అంటే పది తలలు
నరికేయడం. రావణుడి పది తలలు
నరికి సంహరించిన తర్వాత, రాముడు
సీతా లక్ష్మణులతో సహా అయోధ్యకు తిరిగి

వచ్చిన సందర్భాన్ని దీపావళిగా
జరుపుకుంటున్నామని కథ చెప్పతారు.
పౌరాణిక గాథలు బావున్నాయి కానీ,
పురాణ పాత్రలు చనిపోతే, పురాణ
పాత్రలు విజయం సాధిస్తే పండగలు
జరుపుకోవడం ఏమిటి? ఇందులో ఉన్న
అసలు మతలబు ఏమిటి? విషయం
తెలుసుకోవాలన్న ఉత్సుకత, గతాన్ని
అవలోకనం చేసుకోగల సామర్థ్యం, ఓపిక
ఉంటే నిజాలు బయటపడతాయి. మన
పెద్దవాళ్ళు చెప్పారనో, జరుపుకోవడం
మన ఆచారం అనో, ఆనవాయితీ అనో..
కల్పిత గాథల ఆధారంగా
అనాలోచితంగా జరుపుకుంటే
జరుపుకోవచ్చు. కానీ, వాస్తవం వేరే
ఉంది. సాహిత్య రచనల్లో పాత్రల మధ్య
యుద్ధాలు జరగొచ్చు. కొట్లాటలు
జరగొచ్చు. ఓ పాత్ర విజయం
సాధించొచ్చు. మరో పాత్ర పరాజయం

నాశనం చేసే క్రమంలో రాయబద్దాయని రూఢీగా తెలిసిపోయింది. పుష్పమిత్ర శృంగుడిని దృష్టిలో ఉంచుకుని రాముడి పాత్రకు రూపకల్పన జరిగిందని స్పష్టమైంది. మరి ఇక్కడ ఈ దీపావళికి అసలు కారణమేమిటి? దానిని ముందు ఏమని పిలిచేవారు? అది ప్రజా జీవనంలోకి ఎలా వచ్చింది? అసలు కారణం తెలుసుకోవాలంటే మనం గౌతమ బుద్ధుడి విషయాలు లేదా అతని మార్గాన్ని అవలంబించిన చక్రవర్తి అశోకుడి విషయాలు మాట్లాడుకోవాలి. శుద్ధోధనుడు బుద్ధుణ్ణి ఒప్పించి తీసుకురావల్సిందిగా కొంత మందిని పంపాడు. వారు బుద్ధుడిని అన్వేషిస్తూ వెళ్ళారు. కానీ, అతడి ప్రభావానికి లోనై... ఆయనతో పాటే ఉండిపోయారు. తండ్రి శుద్ధోధనుడు మనుషుల్ని పంపుతూనే ఉన్నాడు. కానీ, వెళ్ళిన వారు వెళ్ళినట్టు బుద్ధుడి దగ్గరే బౌద్ధభిక్షులుగా ఉండిపోతున్నారు. అలా పదిహేడు సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. చివరకు ఎలాగో బుద్ధుడు తన నగరానికి బయలుదేరాడు. ఆయన వస్తున్నాడని తెలిసి స్వాగతం పలకడానికి పుర ప్రజలు సంసిద్ధులయ్యారు. అప్పటికి వర్షాకాలం అయిపోయింది. వరదలకు కొట్టుకొచ్చిన చెత్తాచదారం వీధుల్లో ఉంది. వర్షాలకు నాని ఇండ్లు నిమ్ముగా అయ్యాయి. ప్రజలు వీధులు శుభ్రం చేసుకుని, ఇండ్లు శుభ్రం చేసుకుని, గోడలకు వెల్ల వేసుకుని, గుమ్మాలకు పూలమాలలు వేలాడేసుకుని సర్వాంగ సుందరంగా అలంకరించుకున్నారు. ఆ రోజు అమావాస్య గనక, నగరమంతా దేదీప్యమానంగా దీపాలు వెలిగించారు. ఉన్నవారు లేని వారికి మంచి ఆహారం అందించారు. ఉన్నవారు లేనివారికి దీపాలు దానం చేశారు. అదే దీపదానోత్సవంగా స్థిరపడింది. దీపం అంటే జ్ఞానానికి సంకేతం. ప్రాణానికి సంకేతం. జ్ఞానవంతుడై ప్రపంచానికి జ్ఞానాన్ని వెదజల్లిన బుద్ధుడి

రాకకు సంకేతమే దీపదానోత్సవం! బుద్ధుడు తన జ్ఞానాన్ని ప్రపంచానికి దానం చేశాడని చెప్పడానికి ప్రతీకే - ఈ దీపాలు వెలిగించడం! ఇది చరిత్రకు సంబంధించిన విషయం గనుక ఆధారాలు ఉంటాయి. పురాణ సంఘటనలకు చారిత్రక ఆధారాలు ఉండవు. అందుకే లక్ష్మీగణేశ్ పూజకు, నరకాసురవధకు ఎక్కడ ఏ ఆధారమూ దొరకదు. దీపదానోత్సవం - అంటే జ్ఞాన దానోత్సవంగా మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఆలోచిస్తే ఇది సబబుగా తోస్తుంది. వైదిక ధర్మ ప్రభోదకులు ప్రచారం చేసినవి అన్నీ కల్పించిన కట్టుకథలని తెలుస్తూనే ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు, నరకాసురుడు, సత్యభామ, లక్ష్మీగణేశుడు అన్నీ పురాణాల్లో కల్పించిన పాత్రలు. వాస్తవంగా ఈ దేశం మీద పుట్టి పెరిగిన వారు కాదు. బుద్ధుడు కపిలవస్తుకు తిరిగి రావడాన్ని రాముడు అయోధ్యకు తిరిగి రావడంగా మార్చి రాసుకున్నారు. భ్రమల్ని నమ్ముతూ బతికే వారితో మనకు గొడవ లేదు. వారి భ్రమల్ని మనం నమ్మాలంటేనే గొడవ.. అది జరిగే పనికాదు.. దీపదానోత్సవం అంటే మన ఇంటి వెలుగుని ఇతరులక్కూడా పంచడం. మన జ్ఞానాన్ని ఇతరులక్కూడా పంచడం అనేది ఇక్కడ ప్రతీకగా తీసుకోవాలి. పదిహేడేండ్ల తర్వాత తిరిగి వచ్చిన సాఖ్యముని తథాగతుని మనస్ఫూర్తిగా, ఆనందంగా ఆహ్వానించడమే - దీపదానోత్సవమైంది. కామన్ ఎరాకు (బీసీఈ) ముందు జరిగిన ఒక సంఘటన అది. ఇందులో భ్రమలు, కల్పితాలూ లేవు. బుద్ధుడు వాస్తవంగా ఈనేల మీద తిరిగినవాడు. బుద్ధుడి కరుణను, దయా గుణాన్ని గుర్తు చేసుకోవడానికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా బౌద్ధులు ఈ రోజు వరకు ఆ ఉత్సవాన్ని ఘనంగా నిర్వహించుకుంటున్నారు. బుద్ధుడి తర్వాత చాలా కాలం గడిచిపోయింది.

మౌర్య చక్రవర్తి అశోకుడి (304-232బీసీఈ) కాలం వచ్చింది. ఆయన ఈ దేశ మూలవాసి. బహుజనుడు. మౌర్య అనేది మోర్ - నెమలి.. వారి అధికారిక పక్షివల్ల వచ్చింది. ఆయన కళింగ యుద్ధంలో విజయం సాధించాడు. పెద్ద సంఖ్యలో ప్రాణనష్టం జరిగినందుకు, లక్షల మంది నిరాశ్రయులైనందుకు విజయ గర్వంతో ఆయన వేడుకలు చేసుకోలేదు. ఆత్మ విమర్శ చేసుకున్నాడు. పశ్చాత్తాపంతో దుఃఖించాడు. ఆయుధాలు త్యజించి అహింసను ఆహ్వానించాడు. హింసాత్మకంగా విజయాలు సాధించి వేడుకలు చేసుకున్న చక్రవర్తులు ప్రపంచ చరిత్రలో ఉన్నారు. కానీ, విజయానికి కృంగిపోయి, యుద్ధాన్ని త్యజించి, శాంతిని ఆహ్వానించిన ఒకే ఒక్క మహనీయుడు అశోక చక్రవర్తి. మానసిక పరివర్తన వల్ల తను చేసిన రక్తపాతానికి పరితపిస్తూ బౌద్ధ మార్గం స్వీకరించాడు. అలాంటి సందర్భంలో శోకతప్త హృదయంతో సంతాపదినాలు ప్రకటించాలి. కానీ ఆయన అలా చేయలేదు. అంధకారాన్ని పారద్రోలే దీపాలు వెలిగించమన్నాడు. వేల వేల దీపాలతో ప్రజల జీవితాల్లో శాంతి, అహింస, సత్యం, నిజాయితీ, నిబద్ధత, నైతికతలు వెలిగిపోవాలని ఆకాంక్షించాడు. దీపదానోత్సవ వివరాలన్నీ పాళీ భాషలో రాయబద్ధ శ్రీలంక బౌద్ధ గ్రంథంలో లభించాయి. దాన్ని మన భారతీయుడు డాక్టర్ వాల్మీకి ప్రసాద్ "దీప్ వంశ్" పేరుతో హిందీలోకి అనువదించారు. ఇదేకాకుండా ఇరానియన్ మేధావి, యాత్రికుడు, ఆంధ్రపాలజిస్ట్, పరిశోధకుడు అయిన అబూ రేహాన్ అల్-బిరూనీ (973-1048సీఈ) తన "ఆల్-బిరూనీ క భారత్" - అనే గ్రంథంలో దీపదానోత్సవ విశేషాలు నమోదు చేశారు. ఆయన విదేశీయుడు. ఆయన

గమనించిన విషయాలే ఆయన నమోదు చేసి ఉంటారు. ఆ పుస్తకం రాసే నాటికి మనదేశంలో ఇప్పుడు ప్రచారంలో ఉన్న పౌరాణిక గాథలేవీ లేవు. అందుకే ఆయన రాయలేదు. ఆ కాలంలో దీపదానోత్సవాన్ని - దీపదానోత్సవమనే పిలిచేవారు. అది బౌద్ధధర్మం అవలంబించే వారికి ఒక పర్వదినం! ఆ గ్రంథం అనేక ప్రపంచ భాషల్లోకి వెళ్ళింది. డాక్టర్ అంబేద్కర్ మిత్రుడు సత్ రామ్ బీన్ దాన్ని హిందీలోకి అనువదించారు. ఇవేకాక మనకు మరొక ఆధారం ఉంది. వేదాలు నాలుగింటికి తన వ్యాఖ్యానం జోడించి ప్రకటించిన గంగాశరణ్ శర్మ ఒక మాట చెప్పారు. “వైకల్పిక ప్రకాశ్ - వేదాలలో ఎక్కడా లేదు” - అని నిర్ధారించారు. వైకల్పిక అంటే కల్పించిన - ప్రకాశ్ అంటే వెలుగు. అంటే మనిషి

తన బుద్ధిని ఉపయోగించి రూపొందించిన వెలుగు - కొవ్వొత్తి, లాంతరు, దీపం, ఎలక్ట్రిక్ బల్బు ఏదైనా కావచ్చు. సూర్యుడు, చంద్రుడు ప్రకృతి సిద్ధంగా వెలుగునిచ్చేవి. మనిషి తన జ్ఞానంతో వెలిగించిన దీపాల ప్రసక్తి వేదాలలో లేదు - అని శర్మగారు చెప్పారు. అందువల్ల, దీపం బౌద్ధ సాహిత్యంలోంచి వచ్చిందే. బుద్ధుడే స్వయంగా “అత్ దీపోభవ” అన్నాడు. అంటే ‘నువ్వే దీపం అవు’ అని అర్థం! మనువాదుల దాడిలో తీవ్రంగా గాయపడి, ప్రాణాలు విడిచిన బుద్ధుడి అనుచరుడు మౌద్గాల్యన్ స్మృతిలో కూడా - అదే కార్తీక అమావాస్యరోజు దీపాలు వెలిగించి, నివాళులు అర్పించాలని అశోకుడు ప్రకటించాడు. అంతే కాదు, తన రాజ్యంలోని గ్రామాల్లో పట్టణాల్లో, నగరాల్లో అన్ని

చోట్లా 84 వేల బౌద్ధ స్థూపాలు, బౌద్ధ విహారాలు, సంఘారామాలు, విద్యాలయాలు, చికిత్సాలయాలు కట్టించాడు. కేవలం మూడేండ్లలో అవన్నీ పూర్తయ్యాయి. వాటన్నిటినీ ఇదే కార్తీక అమావాస్య రోజు - దీపదానోత్సవం రోజు ప్రారంభింపజేశాడు. మొదటిసారి పశువుల చికిత్సాలయాలు అశోకుని కాలంలోనే ఏర్పడ్డాయి. రహదారుల వెంట మనుషులకు - పశువులకూ విడివిడిగా మంచినీటి సౌకర్యం ఏర్పాటు చేయబడింది. మనుషుల గురించే కాదు, పశుపక్షాదుల గూర్చి కూడా ఆలోచించాలని చెప్పింది బౌద్ధధర్మమే! అందుకే బౌద్ధ స్థూపాలు, బౌద్ధారామాల శిథిలాలూ ఇప్పటికీ దేశవ్యాప్తంగా కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. అంతకన్నా సాక్ష్యాలేం కావాలి? ♦

ఆత్మవిశ్వాసానికి మరో పేరు కమల హారిస్

నల్లజాతి ఆత్మవిశ్వాసం అమెరికా చరిత్రలో కొత్త అధ్యాయం సృష్టించింది. అగ్రరాజ్య ఉన్నతస్థానాల్లో మహిళలు లేరన్న అపవాదు ఈ భారతీయ మూలాలున్న మహిళ వల్ల తొలగింది. తల్లి పెంపకంలో పెరిగిన కమల చదువు, పట్టుదల ఉంటే ఎంతటి స్థానానికైనా ఎదగవచ్చనడానికి ఉదాహరణగా నిలిచింది. తల్లి శ్యామల తమిళనాడు వాసి. ఆమె 1950లో 19 ఏళ్లవయస్సులో చదువు కోసం అమెరికా వెళ్లారు. కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయంలో పీహెచ్డీ పట్టా తీసుకున్నారు. క్యాన్సర్ పరిశోధకురాలిగా ఉద్యోగంలో స్థిరపడ్డారు. అక్కడే వెస్టింగ్ హౌస్ లో జమైకాకు చెందిన యువకుడు డొనాల్డ్ జే హారిస్ ను ప్రేమించి వివాహం చేసుకున్నారు. వారికి కమల, మాయ జన్మించారు. కమలకు ఏడేళ్ల వయస్సులో తల్లిదండ్రులు విడిపోయారు. తల్లి

శ్యామల వంటరిగానే కుమార్తెలిద్దరినీ పెంచి పెద్ద చేశారు. సెలవుల్లో తండ్రి వద్దకెళ్లినప్పుడు వారిని ఇరుగుపొరుగు వారు నల్లజాతీయులుగానే చూశారు. అప్పుడే మేముంటున్న అమెరికా మమ్మల్ని నల్లజాతి బాలికలగానే చూస్తుందన్న విషయం కమల తల్లికి అర్థమైనప్పటి నుంచి ఆత్మవిశ్వాసంతో గర్వించే నల్లజాతి మహిళలుగా మమ్మల్ని తీర్చిదిద్దింది మా అమ్మ అని చెబుతారు కమల హారిస్. కాలిఫోర్నియాలోని హేస్టింగ్స్ లా కాలేజీ నుంచి న్యాయశాస్త్రంలో పట్టా పుచ్చుకున్నారు. అక్కడే ల్యాక్ లా స్టూడెంట్స్ అసోసియేషన్ కు ఆమె అధ్యక్షురాలిగా వ్యవహరించారు. 2002లో శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో డిస్ట్రిక్ట్ అటార్నిగా ఎన్నికవడం కమల జీవితాన్ని మలుపుతిప్పింది. ఈ పదవిని చేపట్టిన

తొలి శ్వేతజాతీయత వ్యక్తి, మహిళ ఆమె కావడం ప్రత్యేకత. మాదకద్రవ్య నేరాలపై కఠినంగా వ్యవహరించారు. ట్రాన్స్ జండర్ల వేధింపులకు గురైనవారికి రక్షణ కల్పించేందుకు హేట్ క్రియేట్ విభాగాన్ని నెలకొల్పారు. ఉరిశిక్ష బదులు జీవితభైదీ మంచిదని ఆమె అభిమతం. శిక్ష పడిన వారిని సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనేలా చేయడం ప్రత్యేకత. 2011లో రాష్ట్ర అటార్ని జనరల్ గా ఎన్నికయ్యారు. ఆ పదవి చేపట్టిన తొలి మహిళ ఆమె. ఆఫ్రికన్ అమెరికన్ కూడా ఆమె. 2016లో డెమోక్రటిక్ పార్టీ తరుపున సెనెట్ కు ఎన్నికై జాతీయ రాజకీయాల్లోకొచ్చారు. తరువాత బైడెన్ ఆమెను ఉపాధ్యక్ష పదవికి స్వయంగా ఎంపిక చేశారు. బహుళత్వం ఎక్కువగా ఉన్న అమెరికా సమాజంలో ఈమె ఒక అణగారిన వర్గాల ప్రతినిధి.

ఒక పత్రిక.. పదివేల గొంతుకలు

అమ్మా! ఆశ!

ఆశ! ఎలా ఉన్నావురా తల్లీ..

కరోనా కష్టకాలం కొంచెం

తగ్గినట్లే అనిపిస్తోంది. అయినా

జాగ్రత్తగా ఉండటం తప్పనిసరి కదా.

పాఠశాలలు తెరిచినా పిల్లలను

పంపడానికి పెద్దలు సుముఖంగా

లేరు. మరి ఈ విద్యా సంవత్సరం ఏం

కానున్నదో. క్రితం సారి నేను రాసిన

లేఖ అదే.. 'ప్రజల ప్రసక్తిలేని

ప్రజాస్వామ్యం'పై నువ్వు రకరకాల

ప్రశ్నలు అడిగావు. ప్రజాస్వామ్యంలో

మీడియా కూడా ప్రముఖ పాత్ర

వహిస్తుంది కదా. మరి దానికి బాధ్యత

లేదా.. అనే అభిప్రాయాన్ని

వ్యక్తపరిచావు. ఎందుకు లేదు. చాలా

ఉంది. ఆ విషయాన్నే ఇక్కడ నీకు

చెబుతాను. కొంచెం పత్రికల పుట్టుక

నుంచి కూడా క్లుప్తంగా నీకు

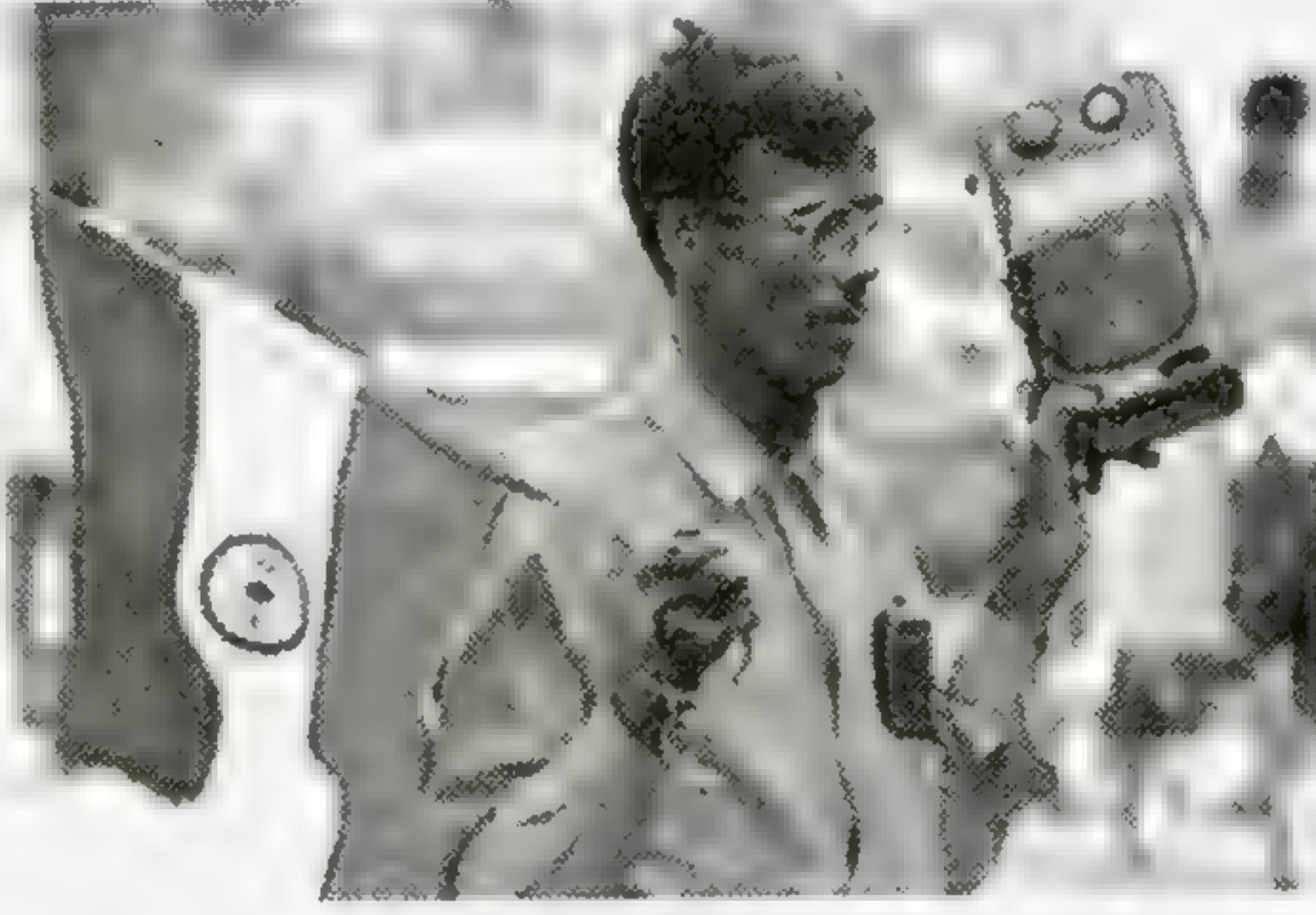
చెబుతాను.

ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణలో పత్రికలది కీలక పాత్ర. మన దేశంలో మొట్టమొదటిగా పత్రికా ప్రచురణ ప్రారంభించిన వారు క్రైస్తవ మిషనరీలు. వారు తమ మత ప్రచారం కోసం అచ్చయంత్రాలను తెచ్చుకొని ప్రచురణ ప్రారంభించారు. అయితే తెలుగులో వచ్చిన మొదటి పత్రిక 'వృత్తాంతిని (1940)'. క్రమంగా మద్రాసు-మచిలీపట్నం, బళ్లారి, రాజమండ్రి, కాకినాడల నుంచి వర్తమాన తరంగిణి, హితవాది, సృజన రంజని, ఈశ్వర వాది, శ్రీధర్మరక్షణి, ఆర్యమత బోధిని, హిందూజన సంస్కారిణి, పురుషార్థప్రదాయిని, వివేకవర్ధిని, చింతామణి ఇలా చాలా పత్రికలు వచ్చాయి. ఈ పత్రికలన్నీ ఇంచుమించు గ్రాంథిక భాషలోనే ఉండేవి. వ్యక్తుల చేత నడపబడేవి. ఇంచుమించు ఇవన్నీ ప్రయోగాత్మకంగా వచ్చినవే. చాలా పత్రికలు కొన్నేళ్లపాటు అంటే ఐదు లేక ఆరేళ్లు మాత్రమే నడిచి ఆగిపోయాయి. ఇదంతా 1850 నుంచి 1900 వరకు ప్రారంభదశగా చెప్పొచ్చు.

కందుకూరి వీరేశలింగం నడిపిన వివేకవర్ధిని పత్రిక చాలా ఏళ్లపాటు నడిచింది. సంఘసంస్కరణకు దారిగా పత్రికను ఉపకరణంగా చేసుకున్న ప్రత్యేకత కూడా ఆయనదే. అంతేకాకుండా ఈనాడు మనం ఎంతో గొప్పగా చెప్పుకునే ఇన్వెస్టిగేటివ్ జర్నలిజానికి తెరతీసింది ఆయనే. 1900 తరువాత ప్రారంభమైన పత్రికల్లో భాషలో కూడా మార్పు రాసాగింది. ప్రజల్లో అక్షరాస్యత పెరగడం, పత్రికల అవసరం కూడా ప్రజలకు అర్థంకావడం మొదలైంది. మొదట ఏదో సాహిత్య, సామాజిక, వ్యవసాయక, సాంఘిక, సంస్కరణలకే పరిమితమైన పత్రికలు ప్రజలను క్రమంగా స్వాతంత్ర్యోద్యమం వైపు మళ్లించేలాగా మారాయి. జాతీయ స్ఫూర్తిని రగిలించాయి. ఈనాటి మల్లే అప్పుడు రేడియో, టెలివిజన్, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాలేవు. కేవలం వార్తల కోసం పత్రికల మీదే ఆధారపడేవారు. కాకుంటే గ్రామాల్లో ఏ ఇద్దరో ముగ్గురో పత్రికలు తెప్పించుకుని వార్తలు చదివి వినిపిస్తే తక్కిన వారు విని తెలుసుకోవడం

ఉండేది. ప్రజల్లో స్వాతంత్ర్య కాంక్షను రగిలించడంలో పత్రికల పాత్ర అపారం. ఈ కాలంలో వచ్చిన ప్రముఖల పత్రికలే గౌతమి, వజ్రాయుధం, జయంతి, వెలుగు, భారతి, తెలుగు స్వతంత్ర - స్వరాజ్య- ఆంధ్రభారతి, వాహిని, కృష్ణాపత్రిక, గోల్కొండ, మీజాన్, శోభ మొదలైన పత్రికలన్నీ ఇంచుమించు ఒకే విధమైన పద్ధతిలో స్వాతంత్ర్యచ్ఛను పెంపొందించడమే కాకుండా సాహిత్యానికి అపారమైన సేవ చేశాయి. హరిజన సమస్య, అంటరానితనం మీద పోరాటం చేశాయి. స్త్రీ విద్య ఆవశ్యకతపై అవగాహన కలిగించాయి. పాశ్చాత్య సాహిత్యంలోని వివిధ అంశాలను ఆకళింపు చేసుకున్నవారు - ప్రక్రియ వైవిధ్యమైన సాహిత్యాన్ని పత్రికల ద్వారా అందించాయి. ఆనాటి పత్రికల్లో సామాజిక స్పృహ కూడా బాగా వ్యక్తమయ్యేది. స్వతంత్ర్యం వచ్చాక మనం పరాయిపాలన నుంచి విముక్తం చెందుతూ ఎన్నుకున్నది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను. ప్రజాస్వామ్యంలో వాక్స్వాతంత్ర్యానికి హక్కుంది. ప్రజల అభిప్రాయాలను ప్రజలకే వ్యాఖ్యానం చేసి పత్రికలు చెబుతాయి. ప్రజల భావాలను మార్చగల నాయకుడు అవుతుంది పత్రికలు. ప్రజలకు, ప్రభుత్వాలకు మధ్య ప్రతికలు వారధిలా పని చేస్తాయి. ప్రభుత్వ పథకాలను, విషయాలను ప్రజలకు చేరవేసి ప్రజల అభిప్రాయాలనూ, వ్యాఖ్యానాలనూ, విమర్శలనూ ప్రభుత్వానికి అందించేవి పత్రికలు. పత్రికా నిర్వహణ అనేది అంత తేలికైన విషయం కాదు. పత్రికలు ఏ విధమైన ఒత్తిడికీ, బెదిరింపులకూ, ఆశలకూ లొంగకుండా నిష్పాక్షికంగా పని చేసినప్పుడే ఆ పత్రిక గొప్పతనం, నిజాయితీ వెల్లడవుతాయి.

దురదృష్టవశాత్తూ నేడు పత్రికా ప్రపంచం కూడా వ్యాపారత్మక ధోరణిలోకి మళ్లింది. బడాబడా వ్యాపారవేత్తలు పత్రికాధిపతులుగా అవతరించారు. పెట్టుబడులకు తగ్గట్టు లాభార్జన కావాలంటే ప్రభుత్వం కొమ్ముకాయాల్సిందే. ప్రభుత్వం ఎటువంటి అవకతవక నిర్ణయాలు

తీసుకున్నా బాకా ఊదాల్సిందే. ప్రభుత్వ ప్రకటనలు విరివిగా పొందాలంటే ప్రభుత్వం కొమ్ముకాసే వార్తలు రాయాల్సిందే. ఇదే నేటి పత్రికల్లో చాలా పత్రికలు అనుసరిస్తున్న ధోరణి. ఆకర్షణీయమైన పేర్లతో, రంగురంగు శీర్షికలతో పత్రికలు ఒకదానితో ఒకటి పోటీ పడుతున్నాయి. మన దురదృష్టం ఏమంటే ఒక్కోపార్టీకి ఒక్కొక్క పత్రిక ఉండటం. అంతవరకూ పరవాలేదు. దురదృష్టమేమంటే ఆ పార్టీ ఏ అవకతవకలు చేసినా వెనుకేసుకురావడం, తక్కినవారిని అందరినీ తూర్పారబట్టడం పరిపాటిగా మారింది. ఒక్కొక్కసారి నిజమైన వార్తకూడా ప్రజలకు నచ్చకపోవచ్చు. అలాగే ప్రజల విమర్శలు ప్రభుత్వానికి నచ్చకపోవచ్చు. అయినా నిజాయితీ, నిబద్ధత, నిర్భీతి ఉన్న పత్రికలయితే యథాతథంగా ఆ వార్తను ప్రచురించాలి. అలా జరగడం లేదు. పత్రికలు మంచి బోధకులుగా మాత్రమే ఉండాలి. తప్పు బాధకులుగా ఉండకూడదు. ప్రజాతంత్ర

వ్యవస్థను జాగ్రత్తగా కాపాడాల్సిన ప్రసారసాధనాలు పత్రికలు. ప్రతిపక్షాలు స్వేచ్ఛగా తమ అభిప్రాయాలను చెప్పనీయకుండా పరాయిపాలనో ఆర్డినెన్సులు తెచ్చినట్లుగా స్వపరిపాలనలో ప్రభుత్వాధినేతలు నిషేధాలు పెడుతున్నారు. వార్తలు బయటకు రాకుండా గొంతునొక్కుతున్నారు. ఏ భాషలో పత్రికలయినా, ఏ ప్రభుత్వాన్నయినా నిర్భయంగా విమర్శించగలిగి ఉండాలి. అక్కడిదాకా ఎందుకు. ఇటీవల కరోనా మరణాలను కూడా బయటకు పొక్కుకుండా కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వార్తను తొక్కిపెట్టాయి. ఇది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలకు తీరని అఘాతం. మన ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో నెలకొని ఉన్న లంచగొండితనం, బడా వ్యక్తుల అవినీతి, రాడీయిజం, ఎన్నెన్నో కుంభకోణాలు, చీకటి వ్యాపారాలు ఇటువంటివి బయటపెట్టడంలో పత్రికలు వెనుకంజ వేస్తున్నాయి. ఈ 21వ శతాబ్దిలో కూడా ఆస్పత్రిలు, బదులు, రోడ్లు లేని గిరిజన ప్రాంతాలు చాలా ఉన్నాయి. ఆయా ప్రజాప్రతినిధులు ఏం మాట్లాడక 'ఆల్ ఈజ్ వెల్' అనే ధోరణిలో ఉన్నా ప్రచారసాధనాలు మౌనంగా ఉండకూడదు. అది చాలా ప్రమాదకరం. పత్రికలు తమవంతు పాత్ర సక్రమంగా నిర్వహించాలి. ఒకజాతి చరిత్రను అక్షరబద్ధంచేసేవి పత్రికలు.

అమ్మా..ఆశ!

నేను మరొక లేఖలో పత్రికల గురించి మరికొన్ని విషయాలు నీకు రాస్తాను. ఈలోగా నువ్వు తెలుగు దినపత్రికలు రెండు మూడింటినైనా చదివి నీ అభిప్రాయం తెలియజేయి. ఏ పత్రికలు ఎలా ఉన్నాయో, ఏం తెలుసుకున్నావో చెప్పు. ఉంటా మరి!

- ప్రేమతో
మీ అమ్మమ్మ

మార్డ్స్ అండ్ స్పెన్సర్, టెనెస్, సైన్స్, రాల్ఫ్ లారెన్ ఇవన్నీ అంతర్జాతీయంగా పేరు మోసిన బ్రాండ్లు. వీటి ఉత్పత్తులు భారత్లోని కర్మాగారాల్లోనూ తయారవుతుంటాయి. 'ప్రపంచంలోనే పేరు మోసిన బ్రాండ్లు... చేయిం చుకునేది మాత్రం వెట్టి చాకిరి'. ఆ కర్మాగారాల్లో పనిచేసే కార్మికుల పరిస్థితి మాత్రం దయనీయంగా ఉంటోంది. వాటిలో పని చేస్తున్న మహిళలు తాము తీవ్రమైన దోపిడీకి గురవుతున్నారు. అదెలాగో చూడండి.

వెట్టి చాకిరి

ఆర్డర్లు పూర్తి చేయడానికి తెల్లవార్లు పని చేయాల్సి వస్తుంది. కొన్ని సార్లు ఆ ఫ్యాక్టరీ నేలపైనే నడుం వాల్చుతారు.

వారంతా రాత్రంతా పని చేయాల్సి వస్తుంది. తెల్లవారు జామున 3 గంటలకు పడుకుని, ఐదు గంటలకే లేవాలి. మళ్లీ రోజంతా పనిచేయాలి. వారి యజమానులు మా బాధలు పట్టించుకోరు. వారు పనిచేయడం మాత్రమే వారికి కావాలి. బ్రిటన్లోనూ ఇవే బ్రాండ్ల కోసం చాలా మంది పనిచేస్తుంటారు. కానీ, వారికి మాత్రం భిన్నమైన పరిస్థితులు ఉంటాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పనిచేయడానికి అక్కడ ఎవరూ అంగీకరించరు. వారికి టాయిలెట్కు వెళ్లడానికి కూడా విరామం ఇవ్వరు. షిఫ్ట్లో ఉన్నప్పుడు కనీసం మంచి నీళ్లు తాగడానికి కూడా సమయం ఉండదు. భోజనం కూడా ఉండదు. కొన్ని సార్లు క్యాంటీన్లో వారు భోజనం చేస్తుండగానే మేనేజర్ వారి వెనక నిల్చుని పనిలోకి వెళ్లే సమయం అయిందంటూ విజిల్ ఊదుతూ చెబుతారని వారు అన్నారు. వారు ఎక్కువ సేపు పని చేసేలా ఒత్తిడి చేస్తారు. అదనపు పనిని ఇచ్చి, పూర్తి చేసే వరకు ఇంటికి వెళ్లనివ్వరు.

వారిపై పని భారాన్ని పెంచు

తున్నారు. దాన్ని పూర్తి చేయడానికి వారు ఎక్కువ సేపు

ఉండాల్సి వస్తోంది. లేదంటే వారిపై అరుస్తారు. పనిలోంచి తీసేస్తామని బెదిరిస్తారు.

బట్టల ఫ్యాక్టరీల్లోనే కాదు, ఇతర రంగాల్లో కార్మికులు ఇలాంటి హీనమైన పరిస్థితులు అనుభవిస్తున్నారు. తక్కువ వేతనాలు, బలహీనమైన కార్మిక చట్టాల కారణంగా విదేశీ బ్రాండ్లు తమ పనిని అవుట్ సోర్స్ చేసేందుకు భారత్ను ఎంచుకుంటున్నాయి. భారత్లో ప్రైవేటు రంగంలో కార్మిక సంఘాలు పెద్దగా ఉండవు. చట్టాలను ఉల్లంఘించినందుకు ఫ్యాక్టరీలపై చర్యలు తీసుకోవడం కూడా అరుదు. పెద్ద పెద్ద అంతర్జాతీయ బ్రాండ్లకు ఎగుమతులు వెళ్తాయి కాబట్టి, బట్టల ఫ్యాక్టరీలపై దృష్టి ఎక్కువగానే పడుతుంది. బట్టల తయారీలో భారత్ రెండో స్థానంలో ఉంది. దేశంలో సుమారు 1.29 కోట్ల మంది కార్మికులు ఈ రంగంలోని ఫ్యాక్టరీల్లో పని చేస్తున్నట్లు 2019లో ఓ బ్లూమ్ సెంటర్లో ప్రచురితమైన ఓ నివేదిక పేర్కొంది. రాల్ఫ్ లారెన్కు వస్త్రాలు

సరఫరా చేసే కర్మాగారాల్లోని మహిళలు తమ చుట్టూ ఎప్పుడూ భయపూరితమైన వాతావరణం ఉంటుందని చెప్పారు.

అదనపు పని గంటలు పని చేయాలని తమకు ముందుగా చెప్పరని, చేయడానికి ఒప్పుకోకపోతే పనిలోంచి తొలగిస్తామని బెదిరిస్తారని వాళ్లు చెప్పారు. ఇక్కడ ఉండే సూపర్వైజర్ ఎప్పుడూ వారిపై అరుస్తూ ఉంటారు. బట్టలు కుడుతున్నప్పుడు తప్పు చేస్తే మాస్టర్ దగ్గరకు తీసుకుని వెళతారు. అది చాలా భయంగా ఉంటుంది. మళ్లీ తప్పు చేయమని చెప్పాలని బెదిరిస్తూ వారిపై అరుస్తారు. అదొక భయానకమైన అనుభవం వారికి. అదనంగా పనిచేయాల్సి రావడంతో ఇంటికి వెళ్లి పిల్లలకు వండి పెట్టే పరిస్థితి కూడా ఉండట్లేదు. వారిని వీళ్లు బానిసల్లా చూస్తున్నారు. ఇవన్నీ భారత ఫ్యాక్టరీల చట్టంలోని నిబంధనలను అతిక్రమించే చర్యలే.

కార్మికులెవరూ వారానికి 48 గంటల (అదనపు పని గంటలు కలిపితే 60

గంటల) కన్నా ఎక్కువ పని చేయకూడదని, రోజుకు 9 గంటల కన్నా ఎక్కువ కూడా పని చేయకూడదని ఈ చట్టం చెబుతోంది.

మహిళలకు వారి ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా నైట్ షిఫ్ట్ వేయకూడదు. రాల్ఫ్ లారెన్ 2020లో వెల్లడించిన 'గ్లోబల్ సిటిజెన్షిప్ అండ్ సస్టెనెబిలిటీ' నివేదికలో తమ ఉత్పత్తులను తయారుచేసే వారి గౌరవానికి భంగం కలగకుండా కార్యకలాపాలు సాగించేందుకు కట్టుబడి ఉన్నామని పేర్కొంది. ఇక తమకు ఉత్పత్తులు అందిస్తున్న ఫ్యాక్టరీల్లో పనిచేసే కార్మికులు చేసిన ఆరోపణలను తీవ్రంగా పరిగణిస్తున్నామని, వీటిపై విచారణ చేపడతామని రాల్ఫ్ లారెన్ వ్యాఖ్యానించింది. తాజాగా వెలుగుచూసిన సమాచారం తమను దిగ్భ్రాంతికి గురి చేసిందని... పని గంటల ఎక్కువగా లేకుండా చూడటంతో పాటు సమస్యలన్నింటినీ పరిష్కరించేందుకు కృషి చేస్తామని మిగతా మూడు బ్రాండ్లు కూడా చెప్పాయి. సమస్యల పరిష్కారానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోని పక్షంలో తాము వ్యాపారాన్ని కొనసాగించమని సదరు ఫ్యాక్టరీల యజమాన్యాలకు చెబుతున్నట్లు సైన్పురీ తెలిపింది.

“కార్మికుల హక్కులను కాలరాసే

ఎటువంటి చర్యలను సహించం. ఈ ఆరోపణలపై పూర్తి విచారణ చేపడతాం. ఇవి మమ్మల్ని తీవ్రంగా బాధించాయి” అని టెస్కో చెప్పింది. కార్మికుల తమకు ఎదురైన ఇబ్బందులను తెలియజేసే విధానాలను బలపరుస్తామని, పని గంటలకు తగిన వేతనం కూడా వారికి లభించేలా చూస్తామని తెలిపింది. తాజా ఆరోపణల నేపథ్యంలో సత్వరమే ఆడిట్ జరపాలని ఆదేశించినట్లు మార్బ్ అండ్ స్పెన్సర్ తెలిపింది. పని వాతావరణం సక్రమంగా ఉండేటట్లు చూసేందుకు తరచుగా తాము ఆడిట్ నిర్వహిస్తామని తెలిపింది. ఈ బ్రాండులేవీ భారతదేశంలో సొంతంగా కర్మాగారాలను నిర్వహించవు. దీంతో ఇక్కడ ఉండే పరిస్థితులు వారికి తెలియడం లేదు.

“బ్రాండ్లు చౌకగా ఉత్పత్తులను కోరుకుంటే, ఫ్యాక్టరీలు ఇలాంటి పనులే చేయాల్సి వస్తుంది. ఆ బ్రాండ్లే అధిక లాభాలను ఆశిస్తాయి. వాళ్లు చెప్పిన ధరలకు ఉత్పత్తులు అందిస్తూ నిలదొక్కుకోవడానికి ఫ్యాక్టరీలు ఇలా శ్రమ దోపిడీ చేయకతప్పని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది” అని ఓ ఫ్యాక్టరీ నిర్వాహకుడు చెప్పారు.

“ఫ్యాక్టరీ ఆడిట్లన్నీ నామమాత్రంగా జరిగేవే. అవి ఎప్పుడు ఫ్యాక్టరీ యజమానులకు ముందుగానే

తెలుస్తుంది. ఆడిట్ సమయంలో అన్నీ సక్రమంగా కనిపించేట్లు చూసుకుంటారు. తర్వాత షరామామూలే. బట్టల తయారీ ఫ్యాక్టరీల్లో పరిస్థితులు ఇలాగే ఉంటాయి. ఈ ఫ్యాక్టరీల్లో పనిచేస్తున్న మహిళలకు రోజుకు 250 రూపాయల వేతనం కానీ, వారు చేసే ఉత్పత్తులు మాత్రం కొన్ని వేల రూపాయల ధరకు అమ్ముడవుతున్నాయి. బీబీసీతో మాట్లాడిన మహిళలంతా తమ కొచ్చే జీతాలతో జీవితం వెళ్లదీయడం చాలా కష్టతరంగా ఉంటోందని చెప్పారు. తన కుటుంబాన్ని కేవలం 6000 రూపాయలతో పోషిస్తున్నట్లు రాల్ఫ్ లారెన్ కోసం పని చేస్తున్న ఒక మహిళ చెప్పారు. తండ్రి చనిపోవడంతో తల్లిని, ఇద్దరు చెల్లెళ్లను తానే చూసుకోవాలని అన్నారు. స్థానిక వేతన ప్రమాణాలకు లోబడి ఆమెకు వేతనం అందుతోంది. కానీ, నిజానికి ఆమె చేస్తున్న పనికి అంతకు మూడింతలు వేతనం రావాలని కార్మిక సంఘాలు అంటున్నాయి.

ఆమె లాంటి పనిచేస్తున్నవారికి కనీసం 18,727 రూపాయల జీతం ఉండాలని ఆసియా ఫ్లోర్ వేజ్ అలియన్స్ ఆర్గనైజేషన్ లెక్కగట్టింది. ఈ ప్రాంతంలోని కార్మికులకు అధిక వేతనాలు ఇప్పించేందుకు ఆసియా ఫ్లోర్ వేజ్ లియన్స్ కృషి చేస్తోంది. ♦

కవిత

మట్టి బెడ్డలొక్కటైనవేళ
దేశానికి ఎన్నేముక
కన్నెర్ర చేసింది...
నాగలి పెట్టిన చేతులు
పిడికిళ్లు బగించాయి

పగిలిన కాళ్లన్ని
పలుగులు పట్టాయి
నేర్తలు బారిన నేలను
పచ్చని పాలంగా మార్చినోళ్ళ
కళ్ళు ఎర్ర జీరలై మెరుస్తున్నాయి

పచ్చని పాలాలని
రాబందులకు రాసిచ్చే
ఏలి నోళ్ళ ను ఎదిరించగ
పూజలు బుజాన పెట్టి
మట్టి మనుసులంతా
పేను తుపానై కదిలారు
గట్టు పుట్టా వదిలి
రోడ్డు బాట పట్టారు
ఇప్పుడు.....
నల్లత్రాచు లాంటి రోడ్లన్నీ
తల పాగా కింద
బందీలయ్యాయి

ఇనప సంకెళ్లను
ఎదిరించి నోళ్లకు...
గుండుకు గుండె చూపినోళ్లకు
మీ బిల్లులు ఒక లెక్కా...
దేశానికింత ముద్దపెట్టినోళ్లు
పాతాళ గంగను పైకి తెచ్చినోళ్లు
ఓటుతో నీ సీటు నిలబెట్టినోళ్లు
మట్టిలో మాణిక్యాలు
పండించిన
రైతన్నలు...
పదండి...

కూలి ..నాలీ .. ఏకం
చేద్దాం
కార్మిక.. కర్షకులొక్కటి
అవుదాం
పలుగూ... పారా...
గొడ్డలి... కొడవలి..
పిడికిలి పట్టి పరుగులు
బెడదాం
కనపడలేదా....
మందస రైతుల మద్రాసు
యాత్ర
ఇనపడలేదా....

మరాఠీ రైతుల
కవాతు కూత
మనువాధులను
సమాధిచేద్దాం
ఏలినోళ్లను
ఎదిరించేందుకు
వరిదుబ్బును జెండా చేసి
ఎత్తి కోటపై ఎగరెద్దాం...
రైతే రాజని తెగేసి
చేపుదాం
- రెడ్డి శంకరరావు

సెకండ్ వేవ్.. అయితే ఏంటి?

కరోనా సెకండ్ వేవ్ అంటా ! ఇది ఇంకా డేంజర్ అట. మూడు రోజుల్లో చనిపోతారట నిజమేనా మేడం అంటూ రోజూ చాలా మంది అడుగుతున్నారు. సెకండ్ వేవ్ అంటే ఏంటి? జాగ్రత్తలు పాటించినప్పుడు కేసులు తగ్గుతాయి తగ్గాయి కదా అని మామూలుగా ఉంటే మళ్ళీ పెరుగుతాయి. ఇది ఏ వ్యాధిలో అయినా కనిపించేదే. సెకండ్ వేవ్ అంటే కొత్త వైరస్ పుట్టుకురాదు ఇంకా ప్రమాదం కావడానికి. వ్యాధి గురించి ఇప్పటికే ఒక అవగాహన వచ్చి ఉంటుంది కాబట్టి సెకండ్ వేవ్ లో ఇంకా తేలిగ్గా ఎదుర్కోవచ్చు. కరోనా హెర్డ్ ఇమ్మ్యూనిటీతో మాత్రమే పోయే జబ్బు. ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నా వస్తుంది. అనవసర భయాలు పెట్టుకోకుండా దాన్ని పట్టించుకోకుండా ఉంటే (symptoms ఎక్కువ కనిపిస్తే తప్ప, 90%లో కనిపించవు) అది కూడా మనని పట్టించుకోకుండా వెళ్ళిపోతుంది.

కరోనాని బతికిస్తూనే ఉంటారు ! ఒకసారి ఒక ఫ్రెండ్ అడిగాడు ఈ కరోనా కంప్లీట్ గా ఎప్పుడు పోతుంది అని. ఏ లాభాపేక్షతో ఈ భయంకర వాతావరణం సృష్టించారో ఆ లక్ష్యం నెరవేరేదాకా కరోనా పోదు. పోనివ్వరు అని చెప్పాను. ఇప్పుడు జరుగుతుంది అదే ! ఈ సెకండ్ వేవ్ భయం అదే ! రెండోసారి మళ్ళీ వస్తుంది!! అది ఇంకా ప్రమాదం ! ఆంటీబాడీస్ మూడు నెలలే ఉంటాయి.

ఎక్కడ చూసినా ఎవరినోట విన్నా కొవిడ్-19. అందరి మనసుల్లో ఈ భయంకరమైన వైరస్ను ఎలా ఎదుర్కోవాలనే ఆలోచన. ఈ ఆలోచనలు కొందరిలో కొత్త కొత్త భయాలను సృష్టిస్తున్నాయి. మానవ సంబంధాలను తెంచేస్తున్నాయి. రక్త సంబంధీలను దూరం చేస్తున్నాయి. కుటుంబ సభ్యుల మధ్య కూడా పారపాద్యాలు పెంచుతున్నాయి. ఒకరింటికి మరొకరు వెళ్లలేని దుస్థితిలోకి నెట్టేస్తున్నాయి. మనిషిని మనిషిగా కాకుండా ఒక వైరస్లా చూపిస్తున్నాయి. మొత్తంగా వైరస్ను మించి ఆలోచనలే ప్రమాదకరంగా ఉన్నాయి. ఇప్పటి వరకూ సంభవించిన మరణాలను పరిశీలిస్తే రెండు అంశాలు తెలుస్తున్నాయి. ఒకటి భయం, రెండో ఇతర అనారోగ్య కారణాలు. ఈ రెండిటిలోనూ భయమే అత్యంత ప్రమాదకరంగా ఉందనేది వైద్యులు చెబుతున్నమాట. ఎందుకంటే గుండె జబ్బు, షుగర్ లాంటి తీవ్రమైన జబ్బులున్నవారికి కరోనా సోకినా ధైర్యంగా ఉండటం వల్ల రికవరీ అయి ఆరోగ్యంగా బయటపడ్డవాళ్లు ఎందరో ఉన్నారు. కాబట్టి భయాన్ని విడనాడాలి. ధైర్యాన్ని కల్పించేందుకు వెలుగులోకొచ్చిన కొన్ని విషయాల సమాహారమే ఈ చిన్న ప్రయత్నం.

ఏడు నెలలే ఉంటాయి. వాక్సిన్ మళ్ళీ మళ్ళీ వేసుకోవాలి! ఇలాంటి రకరకాల పైత్యాల వెనక ఉన్నది కేవలం వ్యాపారమే!. ఇమ్మ్యూనిటీ, ఆంటీబాడీస్ మీద కొందరు రకరకాల

అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వారికి ఇది కొంత ఉపయోగపడుతుందని రాశాను.

శరీరంలో ఆంటీబాడీస్ పోతే ప్రమాదమా !

ఒక సూక్ష్మజీవి వల్ల వచ్చిన జబ్బు రెండోసారి మళ్ళీ వస్తుందా?, మొదటిసారి వచ్చినప్పుడు శరీరంలో ఉత్పత్తి అయిన ఆంటీబాడీస్ కొంతకాలానికి పోతాయా? ఒకవేళ ఆ ఆంటీబాడీస్ పోతే అది ప్రమాదకరంగా మారుతుందా?

ఈ విషయాలు అర్థం కావాలంటే అసలు మన శరీరంలో ఇమ్యూన్ సిస్టం పని చేసే విధానం గురించి కొంత తెలుసుకోవాలి. ఇక్కడ నేను చెప్పే విషయంలో పదాలు కొంచెం గందరగోళంగా అనిపించినా కొంత ఇంటరెస్ట్ పెడితే చాలా తేలిగ్గా అర్థమౌతుంది.

రక్తంలో నాలుగు భాగాలు

ఇమ్యూన్ వ్యవస్థకి ప్రధాన కారణం రక్తంలోని ల్యూకోసైట్స్. వీటినే వైట్ బ్లడ్ సెల్స్ (WBC) అంటారు. మన రక్తంలో నాలుగు భాగాలు ఉంటాయి. 1. ప్లాస్మా. ఇది నీరు, ప్రోటీన్ ఇతర పోషకాలతో కలిసిన ప్లాయిడ్. ఇది రక్తంలో 55% ఉంటుంది. 2. ఎరిథ్రోసైట్స్ లేక RBC (ఎర్ర రక్త కణాలు) ఇది ఆక్సిజన్ సప్లై కి ఉపయోగపడితే, 3. ప్లేట్ లెట్స్ (థ్రోంబోసైట్స్) గాయాలైనప్పుడు ఎక్కువ రక్తస్రావం జరగకుండా రక్తం గడ్డ కట్టేలా చేస్తుంది. 4. ల్యూకోసైట్స్ (తెల్ల రక్త కణాలు) ఇవి ఇమ్యూన్ సిస్టం కోసం పనిచేస్తాయి.

శరీరంలో ఇమ్యూన్ వ్యవస్థ రెండు రకాలు

1. Innate immunity
2. Acquired immunity

Innate immunityలో

పనిచేసే కణాలు న్యూట్రోఫిల్స్, ఇన్ఫోఫిల్స్, బెసోఫిల్స్, (ఈ మూడూ గ్రాన్యులోసైట్స్. వీటి కణాల సైటోప్లాస్మ్ అంచుల్లో గ్రాన్యుల్స్ (కణికలు) ఉంటాయి. అవి సూక్ష్మజీవుల్ని నాశనం చేసే ఎంజైమ్ లు, రసాయనాలు కలిగి ఉంటాయి.), మోనోసైట్స్, మాక్రోఫేజ్స్, డెండ్రెటిక్ సెల్స్, నాచురల్ కిల్లర్స్ (NK సెల్స్).

ఇవన్నీ **innate**

ఇమ్యూనిటీ లో పనిచేసే తెల్ల రక్త కణాలు.

ఇవి కాక తెల్ల రక్త కణాల్లో లింఫోసైట్స్ అని కూడా

ఉంటాయి. అవి **acquired** ఇమ్యూనిటీకి దోహద పడతాయి. ఈ లింఫోసైట్స్ మళ్ళీ రెండు రకాలు. 1. B- cells, T- cells . B-cells బోన్ మార్ లో పుట్టి అక్కడే మెచ్యూర్ వుతాయి అందుకే వాటికి ఆ పేరు. T-cells బోన్ మార్ లో ఉత్పత్తి చెందినా థైమస్ గ్రంథిలో మెచ్యూర్ అవుతాయి కాబట్టి T- cells అంటాము.

ఇప్పుడు innate, acquired ఇమ్యూనిటీ అంటే ఏంటో చూద్దాం :-

Innate ఇమ్యూనిటీ అంటే పుట్టుకతో వచ్చిన ఇమ్యూనిటీ అని అర్థం. ప్రమాదకరమైన పాథోజెన్స్ శరీరంలోకి ప్రవేశించకుండా కొన్ని బారియర్స్ అడ్డుకుంటాయి. ఉదా : చర్మం. సూక్ష్మజీవులు లోపలికి వెళ్లకుండా అడ్డుకుంటుంది.

ఎపిథీలియల్ సెల్స్ ఆహారం ద్వారా లోపలికి వెళ్లే సూక్ష్మజీవుల్ని కడుపులోని ఆసిడ్ చంపేస్తుంది. కన్నీళ్లు, చెమట, మ్యూకస్ లోని లైసోజోమ్, లంగ్స్ పైన ఉన్న సీలియా పాథోజెన్ ని అక్కడే నాశనం చేసేస్తాయి. ఒకవేళ వీటిని తప్పించుకుని సూక్ష్మజీవులు లోపలికి ప్రవేశించినప్పుడు న్యూట్రోఫిల్స్ వెంటనే రంగంలోకి దిగుతాయి. వీటిని

phagocytes (eating cell) అని

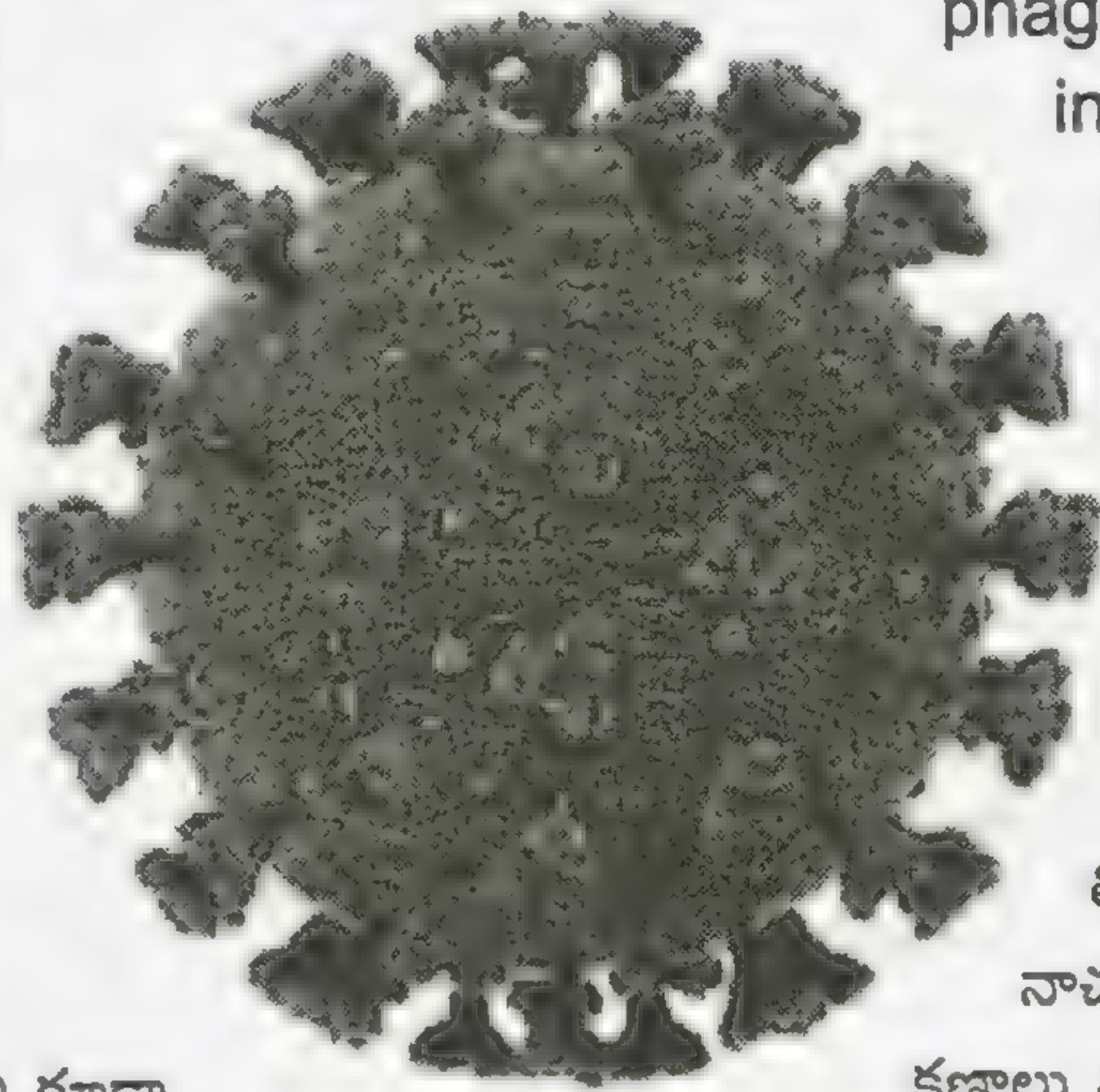
కూడా అంటారు.

ఇది ప్రమాదకరమైన సూక్ష్మజీవి పసిగట్టి దాని మీద ఎటాక్ చేసి చంపి తినేస్తుంది.

నాచురల్ కిల్లింగ్ కణాలు పాథోజెన్ తో

పాడైన కణాలను సమూలంగా నాశనం చేసి ఇతర కణాలకు వ్యాపించకుండా రక్షిస్తాయి. **Innate** ఇమ్యూనిటీకి ఫలానా సూక్ష్మజీవి అని సంబంధం లేదు శరీరంలోకి వచ్చింది ఎలాంటి పాథోజెన్ అయినా దాన్ని చంపడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. దీని రియాక్షన్ ఇమ్మీడియేట్ గా ఉంటుంది. అయితే ఎక్కువ కాలం ఉండదు. బాక్టీరియా, వైరస్ ఎక్కువ వృద్ధి చెంది ప్రమాదకరంగా మారినప్పుడు **innate** ఇమ్యూనిటీ సరిపోదు మరింత ఎక్కువ రక్షణ కావాలి. అప్పుడు ఇది లింఫోసైట్స్ కి సమాచారం అందించి వాటిని ఆక్టివేట్ చేస్తుంది.

Acquired ఇమ్యూనిటీ రంగంలోకి యాంటిజెన్ (బాక్టీరియా, వైరస్ etc) మాక్రోఫేజ్ లోకి ప్రవేశించగానే అది

కీమోకైన్ అనే రసాయనాన్ని విడుదల చేసి మిగతా ఇమ్మ్యూన్ కణాలను ఆకర్షించి వాటిని ఇమ్మ్యూనిటి ఉత్పత్తికి ప్రేరేపిస్తుంది. డెండ్రెడిక్ కణం వెంటనే ప్రమాదాన్ని గుర్తించి. పాథోజెన్ (బాక్టీరియా, వైరస్) ని శకలాలు (fragments) గా విడగొట్టి acquired ఇమ్మ్యూనిటి కోసం లింఫోసైట్స్ ని ఆక్టివేట్ చేస్తుంది.

Acquired ఇమ్మ్యూనిటి చాలా స్పెసిఫిక్ గా ఉంటుంది.

ఉదా : కరోనా వైరస్

శరీరంలోకి వచ్చినప్పుడు దాని

కోసమే దానికి విరుద్ధంగా ఇమ్మ్యూనిటి తయారవుతుంది. (ఇలా శరీరంలోకి వచ్చిన ప్రతి ఫారిన్ బాడీ, ప్రమాదకరమైన అన్ని సూక్ష్మజీవులకూ ప్రత్యేకమైన ఇమ్మ్యూనిటి తయారవుతుంది). ఈ ఇమ్మ్యూనిటి డెవలప్ అవ్వడానికి కొంత టైం పడుతుంది. అయితే ఇది దీర్ఘకాలం ఉంటుంది. లింఫోసైట్స్ లో B- సెల్స్, T- సెల్స్ అని రెండు రకాలు ఉంటాయని చెప్పుకున్నాము కదా. T- సెల్స్ హెల్పర్ సెల్స్ గా ఉంటూ B- సెల్స్ ని, అలాగే సైటోటాక్సిక్ టీ సెల్స్ (నాచ్యూరల్ కిల్లర్ సెల్స్)ని ఉత్తేజపరుస్తాయి. ఈ T-సెల్ వైరస్ ని చంపలేని పక్షంలో, B-సెల్ ప్లాస్మా కణంగా మారి ఆంటీబాడీస్ ఉత్పత్తి చేసి ఆ సూక్ష్మజీవి మీద దాడి చేసి వాటిని సమూలంగా నాశనం చేసి మన ఆరోగ్యాన్ని కాపాడతాయి. అయితే ఈ ప్రక్రియలో హెల్పర్ T-cell మెమరీ హెల్పర్ T-cell (CD4 cell) , B-cell (CD8 cell) ని ఉత్పత్తి చేస్తాయి. ఇవి శరీరంలో దశాబ్దాల తరబడి

భద్రంగా ఉంటాయి.

ఇదే సూక్ష్మజీవి రెండోసారి

(ఎన్నిసార్లయినా) మన శరీరంలోకి

ప్రవేశించినప్పుడు, ఉదా : కరోనా వైరస్ రెండోసారి శరీరం లోకి ప్రవేశించినప్పుడు ఒకవేళ దానికి విరుద్ధంగా తయారైన ఆంటీబాడీస్ లేకపోయినా..... ఈ మొత్తం ప్రాసెస్ మళ్లీ జరగాల్సిన పని లేకుండా మెమరీ హెల్పర్ T-cell వైరస్ ని వెంటనే గుర్తించి మెమరీ B- cell ని ఆక్టివేట్ చేస్తుంది. అంతే, అది ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే వైరస్ కి విరుద్ధంగా ఆంటీబాడీస్ తయారు చేసి వైరస్ ని నాశనం చేసి మనకు వ్యాధి రాకుండా కాపాడుతుంది. అంటే ఒక సూక్ష్మజీవి వల్ల ఒకసారి వచ్చిన వ్యాధి మళ్లీ జీవితంలో వచ్చే అవకాశం లేదు. ఆ వైరస్ మళ్లీ ఎటాక్ అయ్యి, పాజిటివ్ వచ్చినప్పటికీ వ్యాధి మాత్రం రాదు. ఎన్నిసార్లు ఆంటీబాడీస్ పోయినా సరే, మళ్లీ ఆ సూక్ష్మజీవి శరీరంలోకి రాగానే మెమరీ సెల్స్ సహాయంతో వెంటనే ఆంటీబాడీస్ తయారైపోతాయి.

వాక్సిన్ అమ్ముకోవడానికి ఆంటీబాడీస్ మాయం
కరోనా వైరస్ ఒకసారి వచ్చినా... ఆ

ఆంటీబాడీస్ మూడు నెలలకంటే ఎక్కువ ఉండవు. ఏడు నెలలకంటే ఎక్కువ ఉండవు. రెండోసారి వస్తే ప్రమాదం.

కాబట్టి ఆల్రెడీ కరోనా వచ్చిన వాళ్ళు కూడా వాక్సిన్ తీసుకోవాలి. ఆ ఆంటీబాడీస్ కూడా పోతూ ఉంటాయి కాబట్టి ఈ వాక్సిన్ మళ్లీ మళ్లీ తీసుకోవాలి అని ఎవరైనా చెబుతున్నారంటే అది కచ్చితంగా మోసం అని అర్థం చేసుకోవాలి. అసలు ఏ వ్యాధికి వాక్సిన్ అవసరం ఉండదు శరీరమే నిరోధకశక్తి పెంపొందించుకోగలదు.

అయితే acquired ఇమ్మ్యూనిటికి టైం పడుతుంది కాబట్టి అత్యంత ప్రమాదకరమైన వ్యాధులలో ఈ లోపు డామేజ్ జరగకుండా ఉండేందుకు కొన్ని వ్యాధులకు వాక్సిన్ తప్పని సరి అవుతుంది. కొరోనా చాలా సింపుల్ వైరస్. 90% మందికి మొదటిసారి వచ్చినప్పుడే ఏ ఇబ్బంది లేకుండా సునాయాసంగా వెళ్ళిపోతుంది. అలాంటి రెండోసారి ఇంకెంత ఈజీ గా వెళ్తుందో కదా!

ఇప్పటికే మాస్కులు, శానిటైజర్ ల ముసుగులో విపరీతమైన దోపిడీ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వాక్సిన్ అమ్ముకోవడం కోసం WHOతో కలిసి వాక్సిన్ కంపెనీలు రోజుకో డ్రామా ఆడుతున్నాయి. ఈ లోపే అందరికీ కరోనా వచ్చి ఎవ్వరూ వాక్సిన్ తీసుకోకపోతే సంవత్సరం నుంచి సాగుతున్న కరోనా డ్రామా అంతా వృధా అయిపోతుంది. వీళ్ళు లాభాలు గడించేవరకు ఈ భయాన్ని భద్రంగా ఉంచుతారు, ఎంత కాలమైనా కరోనా వైరస్ ని చావనివ్వరు. ♦

ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాల ఆశాజ్యోతి విజయలక్ష్మి

పాలకొల్లు సిస్టర్స్ గా ప్రజలతో పిలిపించుకున్న సామాజిక సేవకులు ప్రభావతి, విజయలక్ష్మిగార్లు తమ జీవితం తమ కోసం కాదు. పీడిత ప్రజల సేవ కోసం అన్నట్లుగా జీవించారు. 10-11-2020న మరణించారు. జిల్లా కేంద్రం ఏలూరు ప్రజా ఉద్యమాల్లో సమర్థవంతమైన అనుభవం గల విజయలక్ష్మి ఈనాటి సామాజిక స్థితిగతులు, శ్రమ జీవుల కన్నీటి గాఢలు, పాలకవర్గాల ధనస్వామ్య మాయాజాల విధానాలపై పాటలు పాడేవారు. విజయలక్ష్మికి ఇటీవల ఆరోగ్యం పాడై బాధ్యతలు పూర్తిగా చూడలేకపోయినా ఎంతో కొంత సేవ చేయకపోతే జీవితం వృథా అని నెమ్మదిగా పార్టీ ఆఫీసుకు వస్తూ పార్టీ అకౌంట్స్ వగైరాలు చూస్తూనే ఉన్నారు. 'కమ్యూనిస్టుగా బతకడం కన్నా ఈ ప్రపంచంలో గొప్ప విజయం ఏదీ లేదు' అత్యున్నత ఆశయంతో విజయలక్ష్మి చివరికంటా జీవించారు.

విజయలక్ష్మి ప్రభావతుల జన్మస్థలం విజయవాడ. బాల్యంలోనే ఇద్దరూ తల్లిదండ్రులను కోల్పోయారు. పెద్ద తండ్రి నీడలో పెరిగారు. ఆయనకు సంగీతం, నాట్యం ఇష్టం. అందువల్ల విజయ చిన్నప్పటిగా ఉండగానే సంగీతం, నాట్యం నేర్చి 12వ తరగతి వరకూ చదివించి పెళ్లి చేశారు. భర్త సహకారంతోనే విజయలక్ష్మి అక్క ప్రభావతితో కలిసి పాలకొల్లు కేంద్రంలో ఉత్సాహంతో సామాజిక సేవల్లో, ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాల్లో పని చేశారు. ప్రజాసంఘాల మహాసభల జాతాలలో ప్రభావతిగారితో కలిసి పాడేవారు. ఏలూరులో ఐదవ జిల్లా కార్యదర్శిగా, రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యురాలిగా సేవలు అందించారు. జిల్లా కేంద్రంలో మహిళా సంస్థ కార్యాలయం కోసం, ఏలూరులో స్థానికులైన మహిళా నాయకురాలు అన్నే అనసూయగారు, గారపాటి విమల గార్ల సహకారంతో కార్యాలయం సాధించారు.

కార్యాలయంలో ముందుగా మోటారు ఉదయం బ్రస్టు ఆధ్వర్యంలో

న్యాయ సలహా కేంద్రం ఏర్పాటు చేశారు.

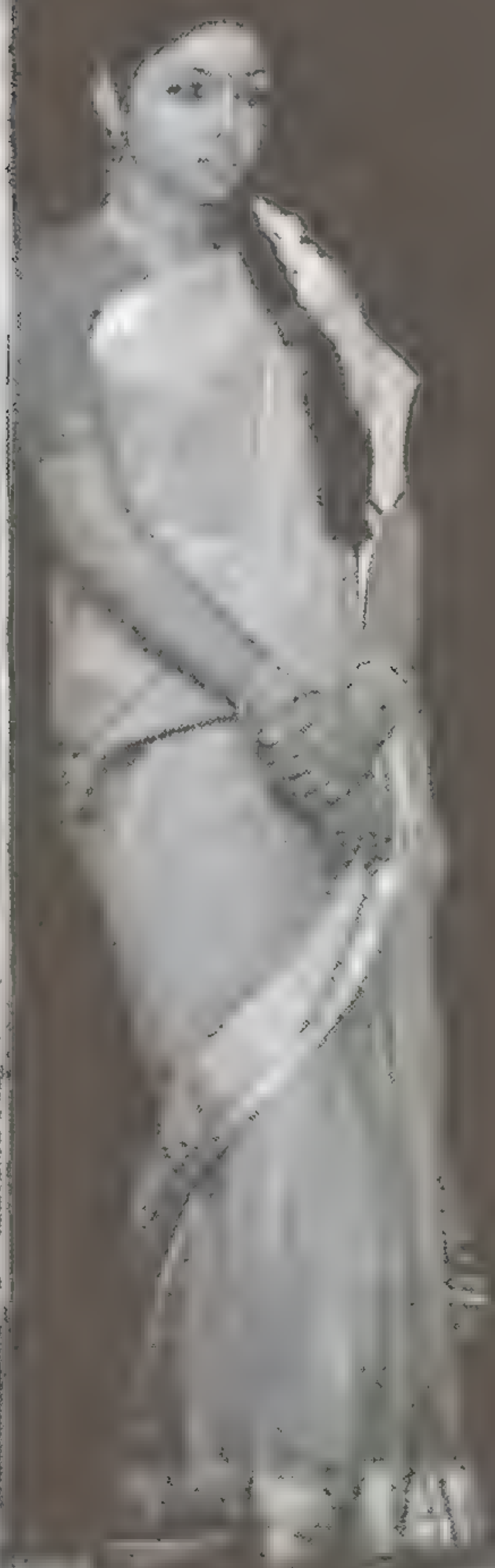
మేమిద్దరం కలిసి పని చేసిన కాలంలోని సాహసం ఏమంటే.. నల్గొండ జిల్లా సూర్యాపేట, తుంగతుర్తి నియోజకవర్గంలో తెలంగాణ ప్రజాపోరాట యోధురాలు మల్లు స్వరాజ్యం గారు అక్కడ ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్నారు. ఎన్నికల ప్రచారానికి రావాలని పార్టీ పిలుపునిచ్చింది. నల్గొండలో కార్యకర్తల విస్తృత సమావేశానికి పశ్చిమగోదావరి జిల్లా నుంచి ఐదుగురు.. ప్రభావతి, విజయలక్ష్మి, ఆకవీడు సావిత్రమ్మ, సబేర, నేనూ వెళ్లాము. తుంగతుర్తి ఎవరు వెళతారు అని కామ్రేడ్ విఎన్ గారు అడిగారు. ఎవరూ మాట్లాడలేదు. మేము వెళతామని ప్రకటించాం. అక్కడ మీకు చాలా కష్టం. వద్దు. అక్కడ మీకు మకాం ఎవరూ ఇవ్వరు. చెట్లకింద, పుట్టల కింద ఉండాలి. మనమీద కక్షతో అక్కడ శత్రువు పోటీ చేస్తున్నారు అన్నారు. అయినా మేం వెళతాం. మాకు ఎంత కష్టమొచ్చినా ఫర్వాలేదు అన్నాం. మీ ఖర్చులన్నీ మీరే భరించుకోవాలని చెప్పారు. సావిత్రమ్మగారు రూ.2000 విరాళంగా ఇచ్చారు. మేం కూడా తెచ్చుకున్నాం.

విజయలక్ష్మి, నేను పోలింగ్ కు ముందు రోజు నూతనకల్లు గ్రామంలో మెయిన్ రోడ్డు పక్కనే ఉన్న ఒక ఇంటికి వెళ్లాం. ఆ ఇంటివారితో మల్లు స్వరాజ్యం గారి తరుపున ఎలక్షన్ పోలింగ్ కోసం వచ్చాం అని చెప్పాం. రాత్రికి అక్కడే పడుకుంటామని అడిగాం. వారిచ్చిన చాప

తీసుకుని ఇంటిబయట రోడ్డువైపు పడుకున్నాం. ఇంటివాళ్లు తలుపులు వేసుకున్నారు. తెల్లవారుజామున వాళ్లమ్మాయి బయట తుడిచి నీళ్లు చల్లింది. నేను ముగ్గు అడిగి తీసుకుని 'మల్లు స్వరాజ్యం గారికే మీ ఓటు, దోపిడీ శక్తులు నశించాలి' అని ముగ్గుతో రాశాను. చీకటితోనే విఎన్ గారి కార్లో వచ్చి రోడ్డు పక్కనున్న మమ్మల్ని చూశారు. మా ముగ్గులకు ఆశ్చర్యపోయారు. అక్కడకు దగ్గర్లో ఉన్న పెదనెమిలి, ఎర్రచోడు అనే గ్రామాలకు ఎన్నికల ప్రచారానికి మనవాళ్లు ఎప్పుడూ వెళ్లరట. అవి బాగా శత్రు గ్రామాలని చెప్పారు. విఎన్ గారితో మేము ఉదయమే పెదనెమిలి గ్రామం వెళతామని అడిగాం. అక్కడికి వద్దు అక్కడికి వెళ్లడం మంచిది కాదని చెప్పి వెళ్లిపోయారు. ఏమైనా పర్వాలేదని రోడ్డు మీద జీపు వెళుతుంటే ఆపి ఆ ఊళ్లో పోలింగ్ దగ్గరకు తీసుకెళ్లమని అడిగి అక్కడికి వెళ్లాం. అది ఒక స్కూల్ బిల్డింగ్. పోలింగ్ బూత్ లోపలికి వెళ్లాం. ఎవరు మీరు అని పోలింగ్ సిబ్బంది అడిగారు. మల్లు స్వరాజ్యం గారి ఏజెంట్లమని చెప్పి పోలింగ్ ఎంత అయిందో తెలుసుకుని వచ్చాం. మమ్మల్ని ఎవరూ ఏమీ అడగలేదు. అంతా నిశ్శబ్దంగా ఉన్నారు. ఎందుకో తెలీదు. కాసేపు ఉండి మేం వచ్చేశాం. అది మా అద్భుత విజయం.

తల్లిదండ్రులకు ప్రతిరూపాలుగా విజయలక్ష్మికి ముగ్గురు బిడ్డలు. శిరీష, పల్లవి, కొడుకు రాగూర్. కుమార్తెలిద్దరూ పవిత్రమైన విద్యా సంస్థల్లో భావితరం భవిత కోసం తమ సేవలు అందిస్తున్నారు. రాగూర్ తండ్రికి ధీటుగా స్వయం శక్తితో ఇంజనీర్ గా అభివృద్ధి పథంలో ఉన్నాడు. భర్త బుద్ధభగవాన్ నిరంతర తోడ్పాటు అందించారు. సామాజిక సేవే జీవిత పరమార్థంగా ఆకలి, అజీర్తి లేని సమసమాజం, తల్లిఒడిలాంటి సోషలిస్టు సమాజ కృషిలో ధన్యజీవి అయిన విజయలక్ష్మికి నివాళి. ♦

కుమార్కు తనతో పెళ్లికి ముందే వేరొకామెతో పెళ్లి జరిగింది. రహస్యంగా ఆమెను పెళ్లాడాడు. అంతేకాదు వారికిద్దరు పిల్లలు కూడా ఉన్నారు. ఈ సంగతి అత్తమామలకు, కుటుంబ సభ్యులకు కూడా తెలుసు. కానీ వృద్ధాప్యంలో సేవ చేయడానికి వారికొక కోడలు కావాలి. అందుకే కుమార్ను ఒప్పించి మెడలు వంచి తనతో పెళ్లి చేశారు. ఇంక చేసేదేమీ లేదని అర్థమైన కరుణ, భర్తతో సర్దుకుపోయింది.

స్వార్థం..!

నిన్ను మా వాళ్ల కోసమే పెళ్లి చేసుకున్నాను. వాళ్లు బలవంత పెట్టారు. ఏం చేయాలో తెలియక చివరకు నిన్ను పెళ్లి చేసుకున్నాను. 18 ఏళ్ల కొత్త పెళ్లి కూతురు కరుణ భర్త నోటి వెంట వచ్చిన మొట్టమొదటి విన్న మాట ఇది. వెంటనే స్పందించడానికి ఆమె వయస్సు, అమాయకత్వం సరిపోలేదు. కానీ కాలం గడిచేకొద్దీ ఆమెకు అర్థమైంది ఆ మాట సారాంశం. భర్త కుమార్కు ఇద్దరు అక్కలు, ఇద్దరు తమ్ముళ్లున్నారు. నిదానంగా ఆమెకు ఒక భరించలేని నిజం తెలిసింది. కుమార్కు తనతో పెళ్లికి ముందే వేరొకామెతో పెళ్లి జరిగింది. రహస్యంగా ఆమెను పెళ్లాడాడు. అంతేకాదు వారికిద్దరు పిల్లలు కూడా ఉన్నారు. ఈ సంగతి అత్తమామలకు, కుటుంబ సభ్యులకు కూడా తెలుసు. కానీ వృద్ధాప్యంలో సేవ చేయడానికి వారికొక కోడలు కావాలి. అందుకే కుమార్ను ఒప్పించి మెడలు వంచి తనతో పెళ్లి చేశారు. ఇంక చేసేదేమీ లేదని అర్థమైన కరుణ,

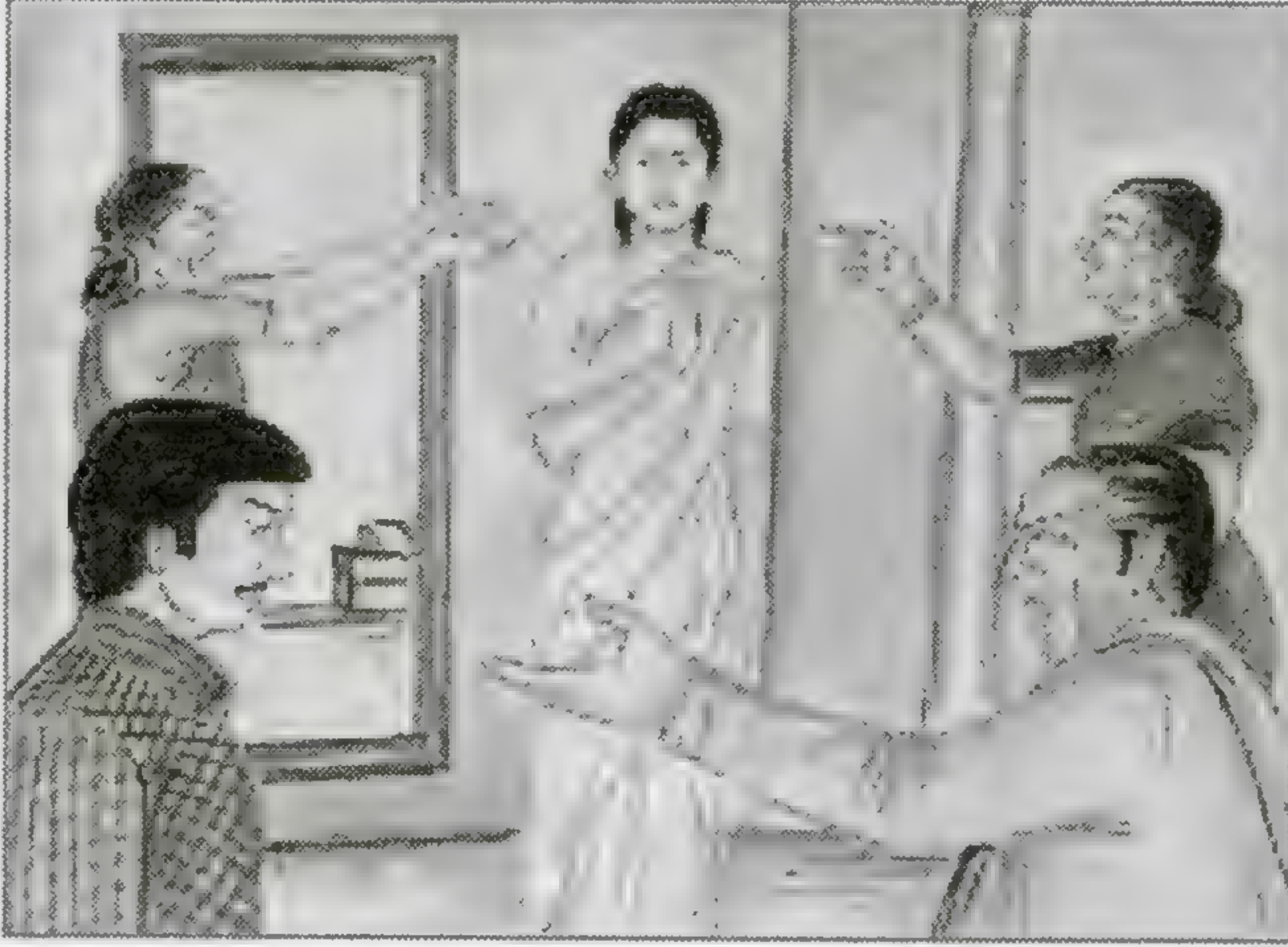
భర్తతో సర్దుకుపోయింది. ఇద్దరు పిల్లల తల్లియింది. కుమార్ మొదటి భార్య దగ్గరే ఎక్కువగా ఉంటాడు. కరుణ, అత్తమామలు కలిసి ఉండేవారు. అత్తమామల అండదండలతో పిల్లలను పెంచుకుంటోంది. ఇంతలో అనుకోని పడుగు కుమార్ మొదటి భార్య మరణం రూపంలో ఆమె జీవితంలోకి వచ్చింది. తల్లిలేని పిల్లలను కుమార్ ఇంటికే తెచ్చాడు. పోనీలే అందరూ కలిసి ఉండొచ్చు ఈ వంకతోనైనా అని ఆలోచించిన కరుణ దీనికి కూడా సర్దుకుపోయింది. వారిని కూడా ప్రేమగానే సాకింది. మరికొన్నాళ్లకు కుమార్ తల్లి మరణించింది. అస్తి పంపకాల్లో వచ్చిన గొడవల వల్ల కుమార్ సోదరులు వేరుపడ్డారు. అదే కోపంలో కుమార్ మొదటి భార్య పిల్లలను తీసుకొని వేరుగా వెళ్లిపోయాడు. కరుణకు మళ్లీ వంటరి పోరాటమే మిగిలింది. కుమార్ తండ్రి కూడా కొడుకు బాటలోనే ఉన్నాడు. ఆయనకు కరుణ అత్తగారికన్నా ముందే వేరొకామెతో సహజీవనముండేది. అత్తగారి మరణం తరువాత

మామగారు ఆమె వద్దకెళ్లి ఉంటున్నారు. కరుణ మామగారి వద్దకెళ్లి తన పరిస్థితిని చెప్పి తనకు సహాయం చేయమని అడిగింది.

అంతా విన్న మామగారు నేను పిల్లలకు కూడా తెలియకుండా ఈ ఇల్లు కొనుక్కున్నాను. ఈ ఇల్లు ఆమె పేరున రాస్తేనే నన్ను ఇంట్లోకి రానివ్వడానికి అంగీకరించింది. ఈ వయస్సులో నేను ఈ పరిస్థితుల్లో నీకెటువంటి సహాయం చేయలేను

అన్నాడు. కరుణ మరిది దగ్గరకొచ్చి అతని సహాయం అర్థించింది. ఇంట్లో నేను వాటా అడగను. నాకొక్క గది ఇవ్వండి. అక్కడే ఉండి నా పిల్లలను చదివించుకుంటాను. దానికి వారు అంగీకరించలేదు. ఇంకేం చేయాలో తెలీక కరుణ ఊరు పెద్దల సలహామేరకు కుల పంచాయితీ పెట్టింది. అక్కడకు కుమార్ తమ్ముళ్లు, చెల్లెళ్లు కలిసి వచ్చారు. మా ఇంటి పరువు తీసి బజారుకెక్కావు. నీ ముఖం కూడా మాకు చూపించొద్దు. పిల్లల్ని మేమే పెంచుతామని కుమార్ కుటుంబ సభ్యులు కరుణను వంటరిని చేసి నడిరోడ్డులో వదిలేసి పిల్లలనూ తమతో తీసుకెళ్లారు. కరుణ తనకున్న పరిజ్ఞానంతో చిన్న చిన్న పనులు చేసుకుంటూ తన అక్కల వద్ద ఎవరికి అవసరమైతే వారికి సహాయంగా ఉంటూ రోజులు గడిపింది. వారి సహాయంతోనే ప్రయివేటుగా డిగ్రీ పాసైంది. పిల్లలు పెద్దవాళ్లయ్యారు. వారి పెళ్లిళ్లు కూడా అత్తింటి వారే

చేశారు. కరుణ వారి పెళ్లిళ్లకు కేవలం ఒక అతిథిలాగే వెళ్లి వచ్చింది. పిల్లల్ని నేనూ మీ వద్ద ఉంటానని అడిగితే మా

చిన్నప్పుడే మమ్మల్ని వదిలించుకుని వెళ్లిపోయావు. ఇప్పుడు నిన్ను మేమెందుకు చూడాలి అని ఎదురు ప్రశ్నించారు. అవును. తల్లి వద్ద పెరిగితే తల్లిమీద వారికి కొంతైనా మమకారం ఉండేది. కానీ వారికి ఆ అవకాశం లేకపోయింది కదా! ఈ పరిస్థితుల్లో ఆమె తెలంగాణా ఐదవ్వా అదాలత్ను ఆశ్రయించింది. వారు ఆమెను ఆంధ్రలోని ఐదవ్వా అదాలత్కు పంపించారు. ఎందుకంటే కుమార్ అక్కడికి హాజరయ్యేవాడు కాదు. ఆంధ్ర వచ్చి ఆమె ఐదవ్వా అదాలత్లో పెద్దలను కలిసింది. ఎన్నివిధాలుగా ప్రయత్నించినా కరుణకు, కుమార్కు వారు రాజీ కుదర్చలేకపోయారు. తల్లిదండ్రులు పూర్తి సమాచారాలు తెలుసుకోకుండా ఆమె పెళ్లి చేసి చేతులు దులిపేసుకున్నారు. అత్తమామలు అన్నీ తెలిసి ఆమె గొంతు కోశారు. పెద్దల స్వార్థానికి ఒక నిస్సహాయ స్త్రీ చేసిన ఒంటరి పోరాటం ఇది. ఇన్ని తప్పులు

వాళ్లు చేసి కరుణ కుల పంచాయితీ పెట్టిందని, దాని వల్ల వాళ్ల పరువు గంగలో కలిసిందని ఆమెను

నిందించారు. అసలు వాళ్లకు పరువు అంటూ ఉందా? ఆ సంగతి వాళ్లకే తెలియాలి. ఐదవ్వా పెద్దలు ఆమెకు ఈ విధంగా చెప్పారు. కరుణ మీకు చదువుంది. ఎలాగూ 40 ఏళ్ల వయస్సు దాటిపోయింది. మా సంఘంలో పని చేయండి. మీకు మేం ఆశ్రయం కల్పిస్తాం. మా సంఘం మీలాంటి దగా పడ్డ మహిళల

కోసమే పని చేస్తోంది. వారికొక ఆశ్రయం కల్పించడమే మా ఆదర్శం. మాతో కలిసి పని చేయండి. మీకు గౌరవప్రదంగా ఉంటుంది. అక్కలు ఎన్నాళ్లు ఆదరిస్తారు. ఇదొక పరిష్కారం. మరొకటి మీరు చట్టపరంగా కొడుకుపై కేసు పెట్టండి.

మీ హక్కు కోసం పోరాడండి. మేము మా లాయర్‌గారికి మిమ్మల్ని పరిచయం చేస్తాం అని చెప్పారు. కానీ ఆమె చాలా అభిమానవంతురాలు. నేను మీ సంఘంలోనే పని చేస్తాను. మీ నీడలోనే నా జీవనం వెతుక్కుంటాను. వారి దయాధర్మాలు నాకు అనవసరం. వాళ్లకు నేను అక్కర్లేకపోతే ఇకపై నేను వారి కోసం ఆరాటపడను అని ధైర్యంగా చెప్పిందామె.

ఆమె మాటలకు అందరూ ఆమెను అభినందించారు. ఆమెకు రెండు మూడు అవకాశాలు కల్పించారు. వాటిలో ఏది ఆమె ఎంచుకున్నా ఆమె జీవితం హాయిగా నడుస్తుంది. ♦

చిన్నప్పట్నుంచీ ఆమెది ఒకటే కల. పైలట్ అయి గాల్లో ఎగరాలని. ఇప్పుడది పెద్ద విషయం కాకపోవచ్చు కానీ ఎనభైవ దశకంలో ఆడపిల్లలకు అలాంటి కలలు కనే స్వేచ్ఛ లేదు. ఒకవేళ కలగన్నా అవి కలలుగానే మిగిలిపోయేవి. కానీ గుంజన్ సక్సేనా తన కల సాకారం చేసుకునే వరకు ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినా పోరాటం ఆపలేదు. ఆ కల ఎలా సాధ్యమైందో.. ఎన్ని ఆటంకాలెదురయ్యాయో ఈ చిత్రంలో చక్కగా చూపారు.

గుంజన్ సక్సేనా బి కార్నిల్ గర్

రెక్కలు విప్పుతున్న దశలో
ఎంతో పోరాటం చేస్తే తప్ప
సాధ్యం కాదు. తండ్రి

సప్నోర్టు తో చిన్నప్పటి నుంచీ పైలెట్
అవ్వాలన్న తన కలని నెరవేర్చుకోటానికి
పడిన తపనే ఈ సినిమా.

చిన్నప్పట్నుంచీ ఆమెది ఒకటే కల. పైలట్ అయి గాల్లో ఎగరాలని. ఇప్పుడది పెద్ద విషయం కాకపోవచ్చు కానీ ఎనభైవ దశకంలో ఆడపిల్లలకు అలాంటి కలలు కనే స్వేచ్ఛ లేదు. ఒకవేళ కలగన్నా అవి కలలుగానే మిగిలిపోయేవి. కానీ గుంజన్ సక్సేనా తన కల సాకారం చేసుకునే వరకు ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినా పోరాటం ఆపలేదు. ట్రైనింగ్ లో తన పట్ల చూపిస్తున్న వివక్షను భరించలేక ఇంటికి వచ్చినప్పుడు, సినిమా హిరోయిన్ అవుదామనుకుని కాలేక సంతోషంగా పెళ్లి చేసుకుంటున్న తన స్నేహితురాలిని చూస్తుంది. పెళ్లి చేసుకున్నా సంతోషంగా ఉండొచ్చు కదా పెళ్లి చేసుకుంటాని తండ్రితో చెబుతుంది ఆమె."నీ కలలను

విడిచిపెట్టి ప్రపంచం ఆడపిల్లలని ఏమి చేయ్యమంటుందో అదే చేస్తానంటున్నావు. ఈ ప్రపంచం ఆడపిల్లలని పంజరంలో ఉండాలంటుంది. పంజరాన్ని బద్దలు కొట్టి రెక్కలు చాచి ఎగరాలి" అని చెబుతాడు తండ్రి. తండ్రి తోద్దాటు వుంటే ఆమె ఎంత ఎత్తుకి ఎదిగి, ఎంతటి ఉన్నత శిఖరాలు అధిరోహిస్తుందనే దానికి గుంజన్ సక్సేనా జీవితమే ఒక ఉదాహరణ.

సాధారణంగా ఇలాంటి సినిమాలలో ఒళ్ళు జలదరించే సంభాషణలు, గుండెలు దద్దరిల్లే సన్నివేశాలు వుంటాయి. కానీ ఈ సినిమాలో అవేమిలేవు. మనకు తెలిసిన కార్నిల్ యుద్ధం, మనకు తెలిసిన కాలం, మనకు తెలిసిన అమ్మాయి మనకు తెలిసిన ఆధిపత్యాలను, గోడలను బద్దలు కొట్టి తన కలలను సాకారం చేసుకోవటం మాత్రమే వుంది. ఎవరూ నడవని కొత్తదారిలో అడ్డువచ్చిన ముళ్ళను తొక్కుకుంటూ, ఎత్తు పల్లాల రాళ్ల దారిలో ముందుకు

హిరోయిన్ సమంతాని ఒక విలేఖరి రంగస్థలం సినిమాలో రామ్ చరణ్ ని ముద్దుపెట్టుకోవటం ఇబ్బంది అనిపించలేదా (సమంతాకి పెళ్లి అయింది కాబట్టి) అని అడిగితే ఇదే ప్రశ్న మీరు రామ్ చరణ్ ని అడిగారా(అతనికి కూడా పెళ్లి అయింది) అని అడిగింది. ఏ స్థాయిలో అయినా స్త్రీల పట్ల సమాజంలో వివక్ష ఎంత వుందో చెప్పటానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ. ఎంత మంది కళాకారులను, నృత్యకారులను, మేధావులను కేవలం స్త్రీలు అయినందువలన సమాజం కోల్పోయిందో అని ఆవేదన చెందాడు చలం. తమ కలల్ని నెరవేర్చుకోవటానికి అమ్మాయిలకు ఇప్పటికీ అవకాశాలు తక్కువే. ఎంతో పోరాడితే తప్ప సాధ్యం కాదు. ఇక 90లలో అంటే స్త్రీ వాదం అప్పుడప్పుడే

నడిచిన ఒక మామూలు అమ్మాయి మనకు కనబడుతుంది. కార్గిల్ వార్లో గుంజన్ సక్సేనా ఏమి చేసిందనేది చూపించే సన్నివేశం ఒక్కటి మాత్రమే వుంది. అక్కడివరకూ వెళ్లడానికి, తనను 'బలహీనురాలిగా' చూసిన వారికి తన పట్ల దృక్పథం మారడానికి ఆమె చేసిన ప్రయాణం, పడిన మానసిక సంఘర్షణ ఈ చిత్రానికి ప్రధాన కథావస్తువయింది.

అందుకే కార్గిల్లో ఆమె ధైర్యసాహసాలను పతాక సన్నివేశానికి మాత్రమే పరిమితం చేశారు.

కార్గిల్ యుద్ధంలో కాంబాట్ ఫ్లయిట్ పైలట్గా గొప్ప సేవలు అందించి శౌర్య చక్ర అవార్డు అందుకున్న గుంజన్ సక్సేనా, కాంబాట్ ఫ్లయిట్ పైలట్స్లో తొలి మహిళ కూడా. పైలట్ అవుతానని చిన్నప్పుడు డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర చెప్పినప్పట్నుంచీ ఆమెని అందరూ కిందకి లాగినవాళ్లే. ఎగరనివ్వకుండా పంజరంలో వుండిపోమ్మని చెప్పినవాళ్ళే... ఒక్క తన తండ్రి తప్ప. సక్సేనా ఆశలకు రెక్కలిచ్చిన తండ్రి పాత్ర ఈ చిత్రంలో విశేషంగా ఆకట్టుకుంటుంది.

పైలట్ అయితే చాలనుకుంటూ అందుకోసం విద్యార్హత సాధించిన గుంజన్?కి పైలట్ ట్రైనినింగ్ చాలా ఖరీదు అని తెలిసి వస్తుంది. దాంతో ఇక పైలట్ అయ్యే కల నిజం కాదనుకుంటున్న సమయం లో ...

ఎయిర్ ఫోర్స్ నుంచి మహిళలకు ఆహ్వానం పలుకుతూ ప్రకటన వస్తుంది.

ఇలాగయినా పైలట్ కావచ్చునని గుంజన్ ఎయిర్ ఫోర్స్ జాయిన్ అవ్వాలని నిర్ణయించుకుంటుంది.

“నాన్న నీతో ఒకటి మాట్లాడాలి. ఎయిర్ ఫోర్స్ లో పని చెయ్యాలంటే దేశ భక్తి వుండాలి కదా. మరి నా కోరిక పైలెట్ అవ్వాలన్నదే కదా, మరి నేను దేశ ద్రోహం చేస్తున్నానేమో అనడుగుతుంది తండ్రిని. “అంటే నీఉద్దేశం జై భారత్ మాతా అని అరిచేవారే ఎయిర్ ఫోర్స్ లో చేరాలి అనా అది తప్పమ్యూ, నీకు అప్పగించిన నిజాయితీగా చెయ్యాలి, నువ్వు ఇవ్వగలిగిన బెస్టు ఇవ్వాలి, అదే దేశభక్తి” అని చెబుతాడు తండ్రి. ఈ సినిమా ఆత్మ అంతా ఇక్కడే వున్నట్టు అనిపిస్తుంది.

ఎన్ని సమస్యలు వచ్చినా ఆమె తన కలని విడిచిపెట్టలేదు. ఏదో ఒక రోజు అది మరచిపోతుందని ఆమె తల్లి ఎదురు చూస్తుంటుంది. కానీ గుంజన్ మాత్రం ఎన్ని కష్టాలు, అవరోధాలు ఎదురయినా దాటుకుంటూ వెళు

తుంది. అన్ని పరీక్షలు పాసై ఎయిర్ ఫోర్స్లో జాయిన్ అయిన తర్వాత

పురుషులకి మాత్రమే అన్నట్టు ముద్ర పడిపోయిన ప్రపంచంలో ఆమె అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతుంది. గుంజన్ ని కేవలం ఒక హీరోగా చూపించకుండా ఆమె కలని నేరవేర్చుకోవటానికి లేడి టాయ్లెట్లకు కూడా లేని చోట ఆమె పడిన ఘర్షణని, పోరాటాన్ని దర్శకుడు చక్కగా చూపించారు.

ఈ సినిమా జాన్వీ కపూర్ రెండవ సినిమా. గుంజన్

సక్సేనా పాత్రకు కావాల్సిన అమాయకపు మొహం, బేలతనం ఈ పాత్రకు జాన్వీ పర్ఫెక్ట్ సూట్ అనిపిస్తాయి.

ఉద్వేగపూరిత సన్నివేశాల్లో ఆమె నటన మెప్పిస్తుంది. చివరి సన్నివేశంలో తన సోదరుడితో జాన్వీ ప్రతిభ ఏమిటో తెలుస్తుంది. పంకజ్ త్రిపాఠి లాంటి తండ్రి ప్రతి ఆడపిల్లకూ వుండాలనేంత గొప్ప పాత్ర. ఎటువంటి ఓవర్ ప్లే లేకుండా చాలా నిదానంగా మాట్లాడుతూ ఎఫెక్టివ్గా డ్రామా ఎలా పండించాలనే టెక్నిక్ ఈయనకు తెలిసినట్టు బహుశ మరెవరికీ తెలిసుండదేమో. నేపథ్య సంగీతం, ఛాయాగ్రహణం బాగున్నాయి.

సంభాషణలు చాలా వరకు గుర్తుండి పోతాయి. దర్శకుడు శరణ్ శర్మ ఒక ఎయిర్ ఫోర్స్ ఆఫీసర్ కావటం కూడా ఈ సినిమాకు ఒక అదనపు బలం. ఒక స్ఫూర్తిని కలిగించే కథని మరింతమంది ఆడపిల్లలకు స్ఫూర్తినిచ్చేలా, చాలా మంది మగాళ్ల ఆలోచనల్లో మార్పు తెచ్చేలా చెప్పగలిగాడు. ♦

నీకూ నాకూ మధ్య నిశీధి

నిర్ణయాలు తీసుకోగలిగిన
యువతులను తన కథలలో
పాత్రలుగా మలిచారు.

ప్రధానంగా మారుతున్న ఆర్థిక
సామాజిక పరిస్థితులలో కొత్త
పుంతలు తొక్కుతున్న వరకట్న

దురాచారాన్ని, స్త్రీలపై పెరుగుతున్న
పనిభారాన్ని, గృహహింసను కథా
వస్తువులుగా తీసుకొన్నారు సింగమనేని.
'ఒక అసందర్భం' కథలో పదిలక్షల
కట్నం ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డ లావణ్య
తండ్రి మాటలు విన్న మరో సగటు
తండ్రి స్వగతంలో "ఇదేమిటి? పెళ్ళిళ్ళు
మరీ ఇంత భయంకరంగా
తయారవుతున్నాయి. ఒక భయంకర
సామాజిక చట్రంలో ఇంతకన్నా
ఇరుక్కుపోవటం వుంటుందా?
రేపోమాపో మా అమ్మాయిల పెళ్ళిళ్ళు
కోసం నేనూ ఇలా వేటాడ
బడవల్సిందేనా? ఎక్కడ దారి
తప్పిపోయాం మనం? ఎవరు మనల్ని
దారి తప్పించారు?" అని ఆవేదన
చెందుతూ, "ఇది కూడా సరళీకృత
ఆర్థిక విధానాల పుణ్యమేనా? మానవ
సంబంధాలన్నీ ఈ క్రమంలో కలుషితం
కావాల్సిందేనా" అంటూ ప్రశ్నిస్తాడు.
'జ్ఞాతమూ - అజ్ఞాతమూ' కథలో మరో
సగటు తండ్రి రాఘవ పెళ్ళికొడుకులను
చూడక మునుపే "నువ్వెంతలో

వున్నావు?" అన్న ప్రశ్నతో ఆశ్చర్య
పోతాడు. మిత్రమీరుతున్న వినిమయ
సంస్కృతి, తమ కంటే ఉన్నతంగా
వున్న వర్గం తాలుకు సంస్కృతీ
విలాసాలు తామూ అనుభవించాలని
కోరుకునే యువత, స్వశక్తితో
తీర్చుకోలేక సులభంగా పరిష్కరించే
మార్గం కట్నం!" అంటూ కారణాలు
విశ్లేషిస్తాడు. దీనికి బలి అవుతున్నది
ఆడపిల్లల తండ్రులు అంటూ ఆవేదన
చెందుతాడు. ఇదే కథలో చివరికి ఆ
తండ్రి చనిపోతే నిజాన్ని దాచి, పెళ్ళి
జరిపించేసి ఆపైన వెల్లడించడం సగటు
మధ్య తరగతి కుటుంబపు
నిస్సహాయతను చాటుతుంది. 'దృశ్యమూ
%--% అదృశ్యమూ' కథలో రియల్
ఎస్టేట్ లో ఇంతింతై, వటుడింతై
అన్నట్లుగా ఎదిగిన నరసింహం
స్నేహితుడు మూర్తి కూతురు పెళ్ళి ఖర్చు
నిమిత్తం సాయం చేస్తున్నట్లుగా భూమిని
అమ్మమంటూ సులభమైన పరిష్కారం
సూచించడం ప్రస్తుతం నడుస్తున్న ఈజీ
మనీ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

ఈ మూడు కథలకు భిన్నంగా
పెళ్ళిళ్ళు ఎలా కుదిరితే బాగుంటుందో
చెప్పే కథలు 'ఒక గతి ఒక శ్రుతి',
'వాసంత తుషారం'. కోడల్ని వెతుకుతూ
అనుకోకుండా పాత స్నేహితుడి ఇంటికి
అతిథిగా వెళ్లి "ఏ బైండింగ్స్ లేకపోతే

సమస్యలను, స్త్రీలపై సాగుతున్న
వివక్షతనూ, పురుషాధిక్యతను చిత్రించే
తెలుగు కథలు కోకొల్లలు. గత
నాలుగైదు దశాబ్దాలుగా స్త్రీవాద
రచయిత్రులు స్త్రీల అణచివేతపై తమ
కలాలను ఎక్కుపెడుతూ వస్తున్నారు.
చలం, కొడవటిగంటి కుటుంబరావు,
గోపీచంద్ వంటి అతికొద్దిమంది
రచయితలు మాత్రమే స్త్రీల పక్షాన
నిలబడి వారి సమస్యలను తమ
రచనల్లో ప్రతిబింబించారు. అదే
సాహిత్య వారసత్వాన్ని అంది పుచ్చుకొని
నేటి కాలమాన పరిస్థితులలో చైతన్యంతో
నిండిన ఆధునిక యువతుల వాణిని
పలికించిన రచయిత సింగమనేని
నారాయణ. 'నీకూ నాకూ మధ్య నిశీధి'
12 కథలతో కూడిన సంకలనం. మధ్య
తరగతి కుటుంబాలలో స్త్రీలపై పైకి
కనిపించని హింసను, అత్యంత
సహజంగా ఆమోదింపబడిన వివక్షనూ,
అణచివేతను ప్రస్తావించడంతో పాటు
వివేకంతో ఎదుగుతూ సాహసోపేతమైన

నీ కూతుర్ని నా కోడలుగా చేసుకుంటాను.” అంటూ మగపిల్లల తండ్రులకు ఆదర్శంగా నిలిచే రామకృష్ణ కథ ‘ఒక గతి.. ఒక శ్రుతి’. పెళ్లి చూపులంటే అబ్బాయి అమ్మాయిని చూడటానికి వాళ్ళింటికి వెళ్ళడమనే తతంగాన్ని తలక్రిందులు చేస్తూ అబ్బాయిని చూడటానికి వాళ్ళింటికి వెళ్తారు పెళ్ళికూతురు, ఆమె స్నేహితురాలు ‘వాసంత తుషారం’ కథలో. ఎటొచ్చీ వీళ్ళ ధోరణికి పెళ్ళికొడుకు తండ్రి ఆశ్చర్యాగ్రహాలతో నిలుపు గుడ్డేస్తే, తల్లి మాత్రం “బోడి ఎప్పుడూ మగపిల్లలేనా ఆడపిల్లల్ని పెళ్లి చూపులు చూసేది ఏం? ఆడపిల్లే వెళ్లి ఎందుకు చూడకూడదు?” అంటూ నవ్వేయడం ఆడవాళ్ళు మనసులో అంతర్గతంగా ఒకేలా ఆలోచిస్తారని, వసంత, తుషారలకు అపురూపంగా తోస్తుందామె. ఇలాంటి వివేకవంతులైన, పరిణతి చెందిన యువతులే ‘నిషిద్ధం’, ‘ఒక అసందర్భం’ కథల్లోనూ కనిపిస్తారు. ‘నిషిద్ధం’ కథలో నేలబారు అభిరుచులు, సంస్కార రాహిత్యం వున్న భాస్కరాన్ని నిశ్చితార్థం తరువాత కూడా తిరస్కరించడానికి వెనుకాడని ఆధునిక యువతి మమత. ‘ఒక అసందర్భం’ కథలో కనీసం తన అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోకుండా తండ్రి నిర్ణయించిన పెళ్లిని నిరసిస్తూ నిశ్చితార్థం రోజున అదృశ్యమైన పరిణీత లావణ్య.

ఇక సంకలనం శీర్షిక కథ ‘నీకూ నాకూ మధ్య నిశీధి’ లో చొరవ, కలుపుగోలుతనం, ధైర్యం కలిగిన డాక్టర్ సుధ పెళ్లి ప్రతిపాదన చేసిన సురేంద్రతో కొద్దిరోజుల పరిచయానికే ప్రేమా దోమా అని పేర్లు పెట్టుకోకుండా వాస్తవ ప్రపంచంలోకి రమ్మంటుంది. “నేను ప్రాక్టికల్ మనిషిని %--% క్షణికమైన

ఆవేశాల్ని, ఉద్రేకాల్ని నమ్మను. ఈ ప్రేమల కంటే బలీయమైనది జీవిత వాస్తవికత.” అంటూ సురేంద్రలోని

‘శ్రమైక జీవన’ కథలో ఇంటి పనంతా ఇల్లాలి కొదిలేసి, భర్త-పిల్లలు వొళ్ళు తగ్గించుకోవడానికి జాగింగ్ పేరుతో కాలక్షేపం చేయడం శ్రమ సంస్కృతి పట్ల గౌరవం లేకపోవడం, ఇంటి పనుల పట్ల తేలిక భావం వుండటం వల్లనని తేల్చి చెబుతారు.

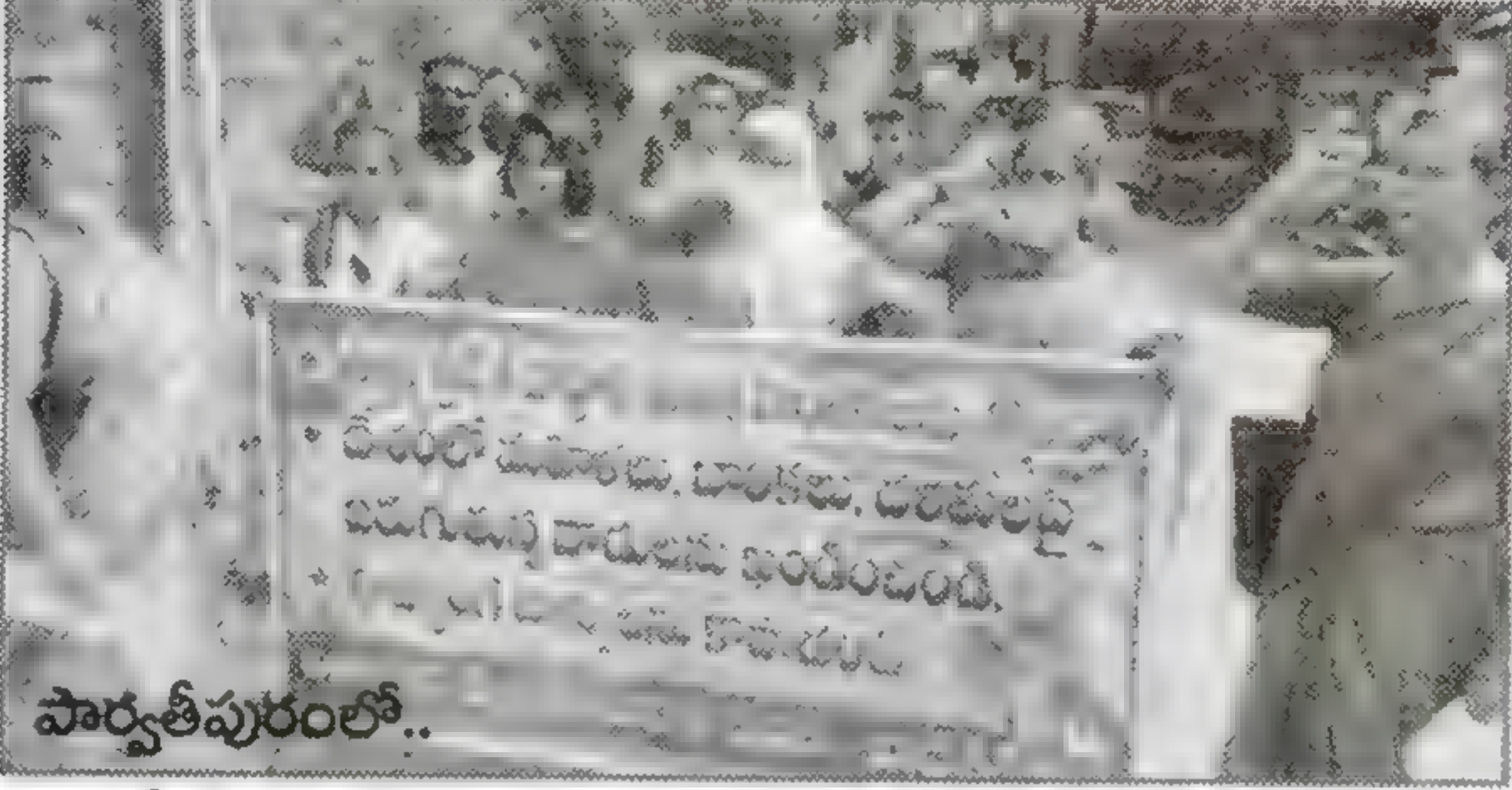
బలహీనతను, పిరికితనాన్ని పాఠకుల ముందు నిరూపించి చూపిస్తుంది.

మహిళలపై జరిగే గృహహింస మీద ఎక్కువెట్టిన రెండు కథలు ‘జవాబు’, ‘గ్రక్కున విడువంగ వలయు’. పిల్లాణ్ణి కొట్టిందన్న భార్యను భర్త చితక బాదటం, ఎంత హింసించినా ఆమె నోరెత్తక పోవడం అతనికి మరీ అవమానంగా తోస్తుంది. చివరికతను ఆమె నోటి వెంట విన్న సమాధానం భార్యలు అనునిత్యం తమ గురించే ఆలోచిస్తారనే ఇంగితజ్ఞానం లేని భర్తలందరికీ జవాబు. అలాగే భర్త దౌష్ట్యానికి రూపురేఖలే మారిపోయిన సుశీల ఆ హింస నుండి బయటపడి “మేమేచ్చిన కట్నమూ, బంగారమూ ఒక బిచ్చగాడికి అపాత్రదానం చేశామనుకుంటాం.” అంటూ చీదరించుకోవడం ‘గ్రక్కున విడువంగ వలయు’ కథ. ఇంతి చేసే ఇంటెడు చాకిరీ గురించి మూడు కథల్లో ప్రస్తావించారు సింగమనేని. ‘ఇంటింటి కథ’, ‘శ్రమైక జీవన’, ‘తరగతి గదిలో

తల్లి’ ఈ మూడు కథలలో ఇంటి పనికి విలువ లేదని, ఇంటి చాకిరీ చేస్తున్న మహిళలకు విలువ లేదని ఆవేదన చెందుతారు. ‘ఇంటింటి కథ’లో చాకిరీతో క్రుంగిపోయిన సరోజకు భర్తను, పిల్లలను ఇంటిపనిలో భాగస్వాములను చేయమని సలహా ఇస్తుంది ఆమె స్నేహితురాలు ప్రమీల. మగవాళ్ళను మనమే సగం సోమరులుగా తయారుచేస్తున్నాము. పాతకాలం ఫ్యూడల్ భావజాలంతో పురుషాధిక్యతను మనమే ఎగదోస్తాం! ఎవరి పనులు వాళ్ళే చేసుకొనేలా మనమే తయారుచేయాలి” అంటూ కర్తవ్యాన్ని గుర్తు చేస్తుంది. ‘శ్రమైక జీవన’ కథలో ఇంటి పనంతా ఇల్లాలి కొదిలేసి, భర్త-పిల్లలు వొళ్ళు తగ్గించుకోవడానికి జాగింగ్ పేరుతో కాలక్షేపం చేయడం శ్రమ సంస్కృతి పట్ల గౌరవం లేకపోవడం, ఇంటి పనుల పట్ల తేలిక భావం వుండటం వల్లనని తేల్చి చెబుతారు. ఇక ‘తరగతి గదిలో తల్లి’ కథలో “ఆడపని, మగపని అని వేర్వేరుగా చూడకూడదు.” అంటూ తల్లి గొప్పదనాన్ని పొగడ్తలతో సరిపెట్టడం కాక, తల్లి మోసే భారాన్ని పిల్లలకు కన్విన్సింగ్గా ఉపాధ్యాయుడు ప్రభాకరం చేత చెప్పించారు.

మొత్తంగా కథలన్నీ ఒక సానుకూల (పాజిటివ్) దృక్పథంతో రూపొందించబడ్డాయి. స్త్రీల పట్ల రావాల్సిన సంస్కార దృష్టిని సింగమనేని పాఠకులకు అందించారు. ఓల్గా మాటల్లో చెప్పాలంటే క్రొత్త సామాజిక నేపథ్యంలో ధైర్యసాహసాలతో, వివేకంతో ఎదుగుతున్న స్త్రీలను సింగమనేని ఒక పితృ వాత్సల్యంతో, మిత్ర సాన్నిహిత్యంతో తన కథలలో పాత్రలుగా మలిచారు. ప్రతి ఆధునిక మహిళా తప్పుకుండా చదివి తీరాల్సిన కథలివి. ♦

మహిళలపై దాడులకు నిరసన

పార్వతీపురంలో..

పార్వతీపురంలో ధర్నా నిర్వహించి అధికారులకు మెమోరాండం ఇచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో శ్రీదేవి, రమణి (పిడదూబ్బు), సింహాచలం, ఇతరులు పాల్గొన్నారు. బొబ్బిలి, విశాఖపట్నం, అనంతపురం, గుంతకల్లు తదితర ప్రాంతాల్లో సభలు, ప్రదర్శనలు, క్యాండిల్ ర్యాలీలు జరిగాయి.

● నెల్లూరు జిల్లా మర్రిపాడు మండలం చెట్టు సముద్రం గ్రామంలో మహిళా సంఘాలు ప్రజా సంఘాల ఐక్యవేదిక మహిళలు చిన్నారులపై జరిగే అత్యాచారాలకు వ్యతిరేకంగా ర్యాలీ చేశారు.

● తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాకినాడలో మహిళా సంఘాలు, ప్రజాసంఘాల ఐక్య వేదికగా మహిళలు, చిన్నారులపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలకు వ్యతిరేకంగా మానవహారం నిర్వహించి నిరసన తెలిపారు.

● చిత్తూరు జిల్లా యనమలమండలో దళితులపై అక్రమ కేసులు పెట్టి పసిబిడ్డల తల్లులతో సహా అరెస్టు చేశారు. వారిపై పెట్టిన కేసులు ఎత్తివేయాలని, వారిపై దాడి చేసిన వారిపై కేసు పెట్టాలని కోరుతూ తిరుపతిలో దళిత సంఘాలు ధర్నా చేశాయి.

అక్టోబరు 29న కేంద్ర కమిటీ పిలుపు

● పలమనేరులో బాలికపై జరిగిన అత్యాచార నిందితులను కఠినంగా శిక్షించాలని తిరుపతి కార్పొరేషన్ కార్యాలయం వద్ద ధర్నా చేశారు.

● మహిళలపై జరుగుతున్నా అత్యాచారాలు హత్యలను నిరసిస్తూ తణుకులో 14, 20 వార్డుల్లో ఐదవ

● హత్రాస్ ఘటకు వ్యతిరేకంగా విజయవాడ లెనిన్ సెంటర్ దగ్గర, గుంటూరు శంకర్ విలాస్ సెంటర్లో, ఐదవ, వివిధ ప్రజా సంఘాలు, మహిళా సంఘాల ఆధ్వర్యంలో నిరసన, సంతకాల సేకరణ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాలను బార్ అసోసియేషన్ సభ్యులు సుంకర

రాజేంద్రప్రసాద్, గుంటూరు జిల్లా బార్ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షులు నరేంద్రబాబులు ప్రారంభించారు. ఎన్ఎఫ్ఐడబ్ల్యూ, పిడదబ్ల్యూ, సాంస్కృతిక మహిళా సంఘం, కేవీపీఎస్, ఎస్ఎఫ్ఐ, డివైఎఫ్ఐ, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం, సిఐటీయూ తదితర సంఘాలు పాల్గొన్నాయి.

ఆధ్వర్యంలో కరపత్రాలు పంపిణీ చేసి నిరసన తెలిపారు.

● మహిళలు, చిన్నారులపై జరిగే దాడులను అరికట్టాలని, ఉల్లిధరలు తగ్గించాలని భీమవరం డెల్టా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో సంతకాల సేకరణ జరిగింది. అనంతపురం, గుంతకల్లుల్లో కూడా నిరసన ప్రదర్శనలు జరిగాయి.

● మహిళలపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలను అరికట్టాలని మదనపల్లి విజయనగర కాలనీలో ఐదవ సంఘం ఆధ్వర్యంలో నిరసన కార్యక్రమం జరిగింది. విశాఖలో వరలక్ష్మీపై జరిగిన హత్యాచారానికి వ్యతిరేకంగా నిరసన కార్యక్రమం జరిపారు. ఇందులో గంగాదేవి భాగ్యమ్మ, పుష్పలత పాల్గొన్నారు.

● విజయవాడ పశ్చిమ సిటీ గొల్లపాలెం కొండ ప్రాంతంలో నివసిస్తున్న పైదమ్మను గంజాయి మత్తులో అతి కిరాతకంగా చంపిన నిందితులను కఠినంగా శిక్షించాలని నిరసన జరిపారు.

● కర్నూలులో బాలికపై అత్యాచారం

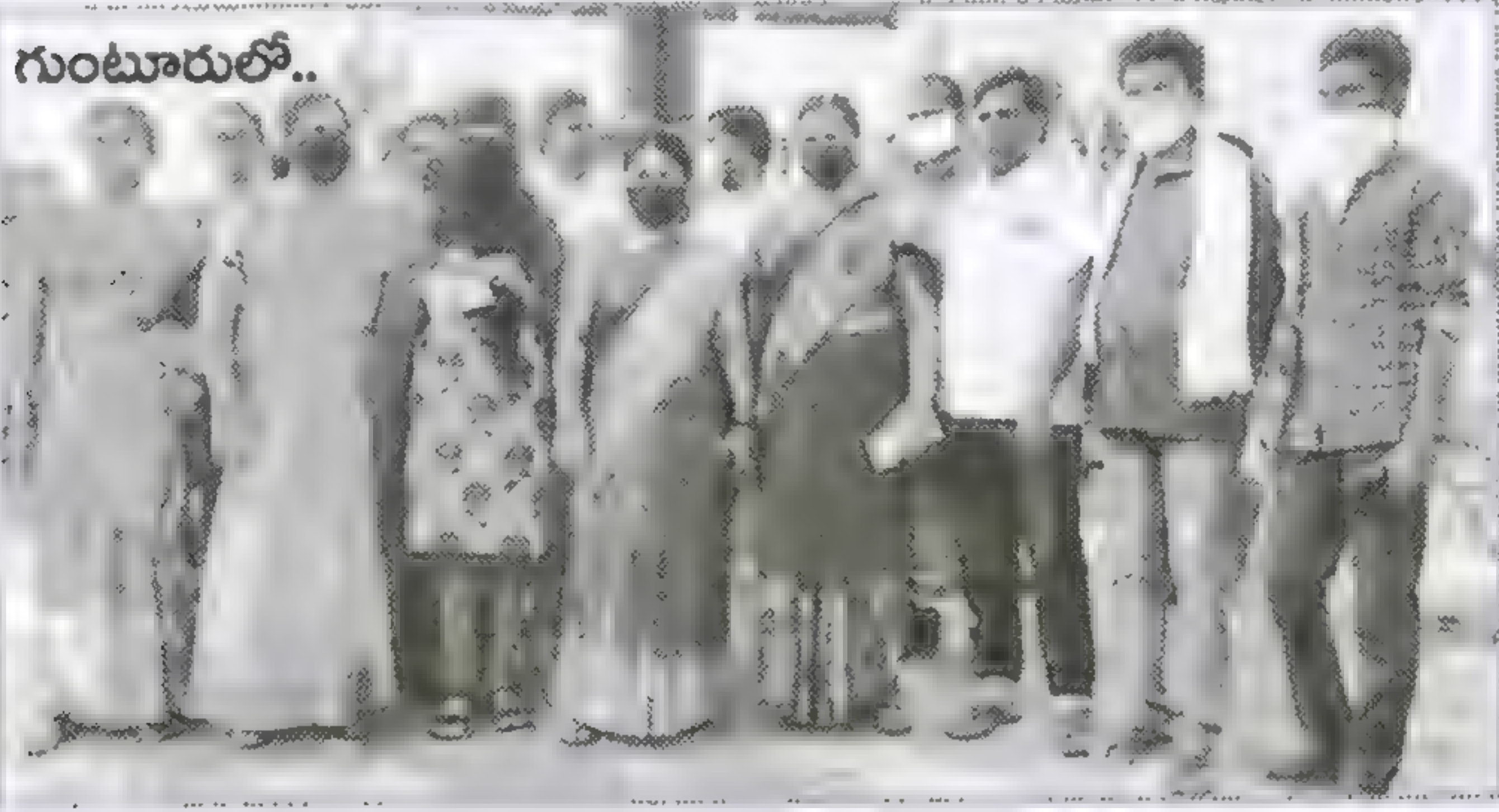

కర్నూలులో

విషయం పోలీసుల దృష్టికి వెళ్లినప్పటికీ ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులను పోలీస్ స్టేషన్కు పిలిపించి ఆ

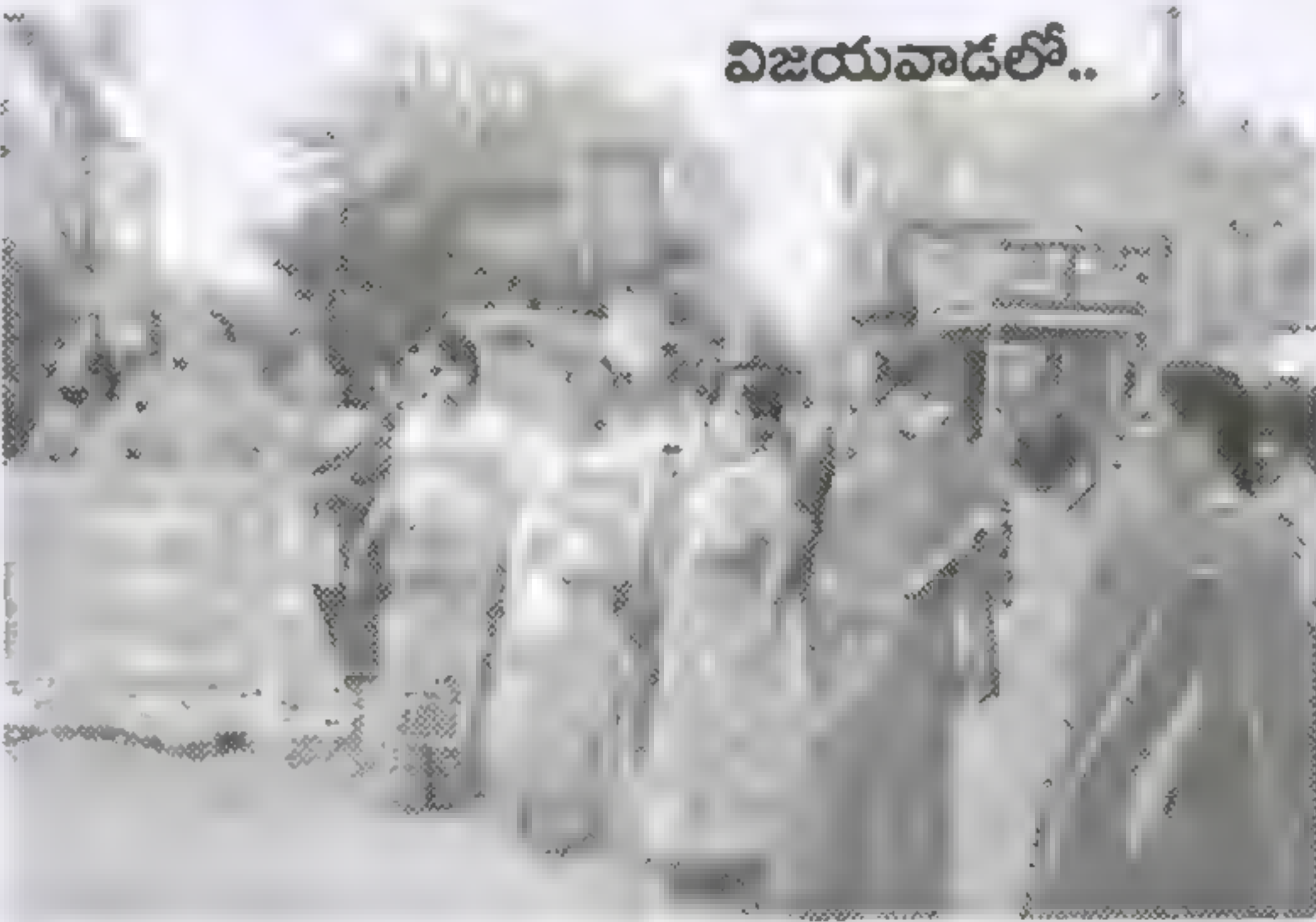
కామాంధుడైన గురవయ్యపై కేసు కట్టి జైలుకు పంపకుండా, సెటిల్మెంట్లు చేయడం సరైంది కాదని, వన్ టౌన్ పోలీసులపైనా విచారణ జరిపి చర్యలు తీసుకోవాలని కర్నూల్ డిఎస్పీని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో నిర్మలమ్మ, ఐదా జిల్లా కార్యదర్శి అలివేలమ్మ, బంగి పద్మ, కమ్రును బీ, అమీనా పాల్గొన్నారు. • తూర్పు గుంటూరు జిల్లాలో డిగ్రీ చదువుతున్న విద్యార్థినిపై రెండేళ్లుగా పాస్టర్ గా ఉంటూ అత్యాచారం చేసిన నిందితుడిని

గుంటూరులో..

కఠినంగా శిక్షించాలని ఐదా, ప్రజాసంఘాల ఆధ్వర్యంలో లాడ్జి సెంటర్లో నిరసన తెలియజేశారు

విజయవాడలో..

• నవంబరు 25న తూర్పు గుంటూరులో మహిళలపై జరుగుతున్న హింసను అరికట్టాలని కలెక్టర్ ఆఫీస్ దగ్గర నిరసన తెలియజేశారు. • అరుకు, తిరుపతి, అనంతపురం, విశాఖ, కర్నూలు, విజయవాడలలో ఐదా, పిఠడబ్బా, డివైఎఫ్ఐ, సంఘాల ఆధ్వర్యంలో నిరసన తెలిపారు. తిరుపతిలో మంత్రి మేకపాటి గౌతంరెడ్డికి వినతి పత్రం ఇచ్చారు.

నీలాద్రిపేట బాధిత కుటుంబానికి పరామర్శ

తూర్పుగోదావరి జిల్లా నీలాద్రిపేటలో అత్యాచారానికి గురై మోసపోయి ఆత్మహత్యకు పాల్పడి జిజిహెచ్లో చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందిన యువతి కుటుంబ సభ్యులను జిజిహెచ్లో ఐదా జిల్లా కార్యదర్శి రమణి పరామర్శించి మృతిరాలి కుటుంబానికి న్యాయం జరగాలని ఆందోళన చేపట్టారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ గండేపల్లి మండలం నీలాద్రిపేటకు చెందిన సిద్ధాబత్తుల శేషమ్మ ను ఏడాది క్రితం లండ.కృష్ణ కుమార్ అత్యాచారం చేసి, శిక్ష నుండి తప్పించుకోవడానికి పోలీసుల సమక్షంలో పెళ్ళి చేసుకుంటానని నమ్మబలికి మోసం చేశాడని తెలిపారు. శేషమ్మ ఈనెల 6న గడ్డిమందు తాగి ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడడంతో జిజిహెచ్లో చికిత్స పొందుతూ శనివారం మృతి చెందిందని, అయినా ఇప్పటి వరకు పోలీసులు ఆమె మృతికి కారణమైన నిందితులపై ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోకపోవడం అన్యాయమని ఆమె అన్నారు. యువతి మృతికి కారణమైన నిందితులను తక్షణం అరెస్టు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. లేనిపక్షంలో ఆందోళన చేపడతామని హెచ్చరించారు. బాధిత కుటుంబానికి న్యాయం జరిగే వరకు అండగా ఉంటామని చెప్పారు.

• విశాఖ సిటీ గాజువాక సుందరయ్య కాలనీలో హత్యాచారం జరిగి మృతిచెందిన వరలక్ష్మి కుటుంబాన్ని ఐదా జిల్లా అధ్యక్షులు బి.ప్రభావతి, వైసత్యవతి, నాగమణి, సంతోషమ్మ పరామర్శించారు. ప్రేమోన్మాది అఖిల్ను కఠినంగా శిక్షించాలని, మహిళలకు రక్షణ కల్పించాలని కొవ్వొత్తులతో నిరసన ప్రదర్శన చేశారు.

అనంతపురంలో..

విశాఖ జిల్లా కళింగోటలో..

కార్మిక, రైతాంగ సార్వత్రిక సమ్మెకు మద్దతుగా

కేంద్ర బిజెపి విధానాలు ప్రజలపై పడుతున్న భారాలపై రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రచారం కార్యక్రమం జరిగింది.

నంద్యాల, కర్నూలు, అనంతపురం, విజయవాడ, తెనాలి, పశ్చిమగోదావరి, నెల్లూరు, విశాఖ తదితర ప్రాంతాల్లో 26వ తేదీన జరిగిన ప్రదర్శనలలో మహిళలు భారీగా పాల్గొన్నారు. 27వ తేదీన వ్యవసాయ చట్టాలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ బుక్కరాయసముద్రం మండలం రెడ్డిపల్లిలో జరిగిన రాస్తారోకోలో పుణ్యవతి, సావిత్రి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

● కర్నూలు ఓల్డ్ సిటీ కమిటీ సమావేశం సూర్జిత్ భవన్లో ఐదవ ఓల్డ్ సిటీ కమిటీ అధ్యక్షురాలు రషీద అధ్యక్షతన జరిగింది.

నవంబరు 26న జరిగే

సార్వత్రిక సమ్మెకు సంపూర్ణ మద్దతు ప్రకటించారు.

అలివేలమ్మ, బంగి పద్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

● ఐదవ సమ్మెకు ఐదవ ఎటపాక మండల కమిటీ మద్దతుగా ఎర్రబోరులో సరియం లక్ష్మి అధ్యక్షతన మహిళల గ్రూప్ మీటింగ్

జరిగింది. పద్మ గద్దలకమల, కొడిమె బాలనాగమ్మ, సూరమ్మ, శాంతమ్మ, వీరమ్మ పాల్గొన్నారు.

● పశ్చిమ గుంటూరు జిల్లాలో ఎండివ్ ఆఫీస్లో, హౌసింగ్, వెలుగు, ప్రాజెక్టు ఆఫీసుల్లో, తహసీల్దార్ కార్యాలయంలో కరపత్రాలు పంపిణీ చేశారు. బుక్లెట్స్ అమ్మారు. ఈ

కార్యక్రమంలో

గద్దె ఉమ,

దుర్గాబాయి

పాల్గొన్నారు

● రాజుపాలెం

మండలంలో సమ్మె

కరపత్రాలు

పంపిణీ చేసి

పుస్తకాలు

అమ్మారు.

● సార్వత్రిక సమ్మెను జయప్రదం

చేయాలని పాత గుంటూరు బాలాజీ

నగర్ 10వ లైనులో సుద్ధపల్లి డొంక, శాంతినగర్లో మిర్చి తొడియాలు తీసే కార్మికులకు కరపత్రాలు పంపిణీ చేశారు. అరుణ, కృష్ణకుమారి పాల్గొన్నారు.

● దేశవ్యాప్త సమ్మెలో భాగంగా పాణ్యం బస్టాండు దగ్గరలో ఐదవ జిల్లా కార్యదర్శి రత్నమ్మ, సీఐటీయూ మండల కార్యదర్శి

విజయవాడలో..

భాస్కర్ ఆధ్వర్యంలో అన్ని సంఘాల కార్మికులు రాస్తారోకో చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో అంగన్వాడీ వర్కర్లు

అనిత, వెంకటమ్మ, ఆశా వర్కర్లు సుశీలమ్మ, వెంకట లక్ష్మమ్మ, ఆటో వర్కర్లు వెంకట్, వివో ఏలు, హమాలి యూనియన్ నాయకులు రవి, భూపాల్ పాల్గొన్నారు.

● రాజుపాలెంలో బ్యాంకు వద్ద సమ్మె కరపత్రాలు పంపిణీ చేసి బుక్లెట్స్ అమ్మారు.

● సమ్మె ప్రచారంలో భాగంగా తూర్పు గుంటూరులో కరపత్రాలు పంపిణీ చేశారు.

అరకులో..

స్థానిక సమస్యలపై..

● విద్యుత్ రంగాన్ని ప్రవేటుపరం చేయొద్దని మూతబడిన జెన్ కోను మళ్ళీ తెరిపించాలని కాంట్రాక్ట్, ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులను పర్మినెంట్ చేయాలని కర్నూలు కరెంట్ ఆఫీస్ ఎదుట నిరవధిక దీక్షలు చేస్తున్న మహిళా ఉద్యోగులకు ఐదవ మహిళలు మద్దతు తెలిపారు. ఐదవ గౌరవ అధ్యక్షురాలు పి.నిర్మల, ఐదవ జిల్లా కార్యదర్శి ఎన్. అలివేలు, జిల్లా నాయకులు కె.అరుణ, కె.ఎస్.పద్మ, పి.ఎస్. సుజాత, పద్మ పాల్గొన్నారు. ● నెల్లూరు ఐదవ నగర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో పొదుపు మహిళలపై మెప్పా, సీవోల వేధింపులు అరికట్టాలని మెప్పా ఆఫీసు వద్ద ధర్నా నిర్వహించి,

నెల్లూరులో కృష్ణపట్నం పోర్టు కార్మికుల దీక్ష పీడికి వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఐదవనగరకార్యదర్శి షేక్. మస్తాన్ బి అధ్యక్షులు, కె.పద్మ, మహ్మదా, సల్మా, విజయలక్ష్మి, తిరుపతమ్మ పాల్గొన్నారు. ● తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాకినాడలో కరాటే శిక్షణ ఐదవ ఆధ్వర్యంలో జరుగుతుంది. ● నెల్లూరు జిల్లాలోని క్రిష్ణపట్నం పోర్టులో పదమూడు సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్న

కార్మికుల తొలగింపులను ఆపాలని, తొలగించిన కార్మికులను వేంటనే పనిలోకి తీసుకోవాలని సీఐటీయూ చేస్తున్న పోరాటానికి ఐదవ జిల్లా నాయకులు మద్దతు తెలిపారు. అక్కడ పనిచేస్తున్న మహిళ కార్మికుల సమస్యలను అడిగి తెలుసుకున్నారు.

● నరసాపురంలో భీమవరం డెల్టా జిల్లా

విజయలక్ష్మి గారి సంతాప సభలో మాట్లాడుతున్న రమాదేవి

కమిటీ ఆధ్వర్యంలో జి. విజయలక్ష్మి గారి సంతాప సభ జరిగింది.

● నవంబరు 28న ఏలూరులో జరిగిన సంతాప సభలో డి.రమాదేవి, బాబూరావు, పి.పూర్ణ, హరీషా తదితరులు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

● నెల్లూరు రూరల్ లో ప్రమాదభరితంగా ప్రవహిస్తున్న పెన్నమ్మను దర్శించి సుభహన్ నగర్ మునక ప్రాంత నిర్వాసితులను పరామర్శించి ఐదవ, సీపీఎం రూరల్ కమిటీల ఆధ్వర్యంలో అల్పాహారం, భోజన వసతి ఏర్పాట్లలో పాల్గొన్నారు. ● కాకినాడ నగరం, గోల్లపేటలో చిన్నారిపై అత్యచారానికి పాల్పడిన దుర్మార్గుడిని కఠినంగా శిక్షించాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఐదవ, ప్రజా సంఘాల ఆధ్వర్యంలో అమలాపురం రూరల్ మండలం బండారులంక దంగేటివారిపాలెంలో నిరసన తెలిపారు. దుర్మార్గుడిని కఠినంగా శిక్షించాలని ఐదవ, ప్రజా సంఘాల ఆధ్వర్యంలో కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్నా

అక్రమంగా దాడి చేసిన ఎస్సై లోకేశ్వరరెడ్డిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ..

చిత్తూరు జిల్లా వెదురుకుప్పం మండలం యనమలమండలో బాలికకు వివాహం చేశారని కారణంతో “బాబు” అనే దళితుడిని స్థానిక పోలీస్ ఎస్సై లోకేశ్వర్ రెడ్డి విచక్షణారహితంగా లారీతో

చితకబాదడంతో

తీవ్రంగా గాయాలపాలయ్యాడు. చెవిలో నుండి రక్తం వస్తున్న నేపథ్యంలో గ్రామస్తులందరూ న్యాయం కోసం పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళ్లారు. దీనిపై పోలీసులు తప్పుడు కేసులు పెట్టి 22 మందిని పసిబిడ్డల తల్లులతో సహా జైలుకు పంపారు. లోకేశ్వర్ రెడ్డిని సస్పెండ్ చేయాలని నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేయాలని గ్రామస్తులు పెట్టిన తప్పుడు కేసులు ఎత్తివేయాలని కోరుతూ ఐదవ, కేవీపీఎస్ రాష్ట్ర కార్యదర్శులు రమాదేవి, మాల్యాద్రి డీజీపీ కార్యాలయంలో మెమోరాండం ఇచ్చారు.

కాకినాడలో కలెక్టరేట్ వద్ద మానవహారం నిర్వహించి, మంత్రికి వినతి పత్రం ఇస్తున్న దృశ్యం

జరిపి బాలిక కుటుంబానికి నష్టపరిహారం అందజేయాలని స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రికి వినతి పత్రం అందించారు.

బోయపాటి ఐఘ్నీ - వైష్ణవి కళ్యాణవైభవం

శ్రీ బోయపాటి యతీష్ కుమార్
శ్రీమతి సునీత

శ్రీ యార్లగడ్డ శివరాఘవేంద్రరావు
శ్రీమతి జ్యోతి లక్ష్మి

సుముహూర్తం : 29.11.2020 ఆదివారం ఉదయం : 8-18 ని॥లకు
జరిగిన వివాహమునకు విచ్చేసి అశీర్వదించిన బంధుమిత్రులందరికీ
ధన్యవాదములు

తిరుపతిలో..

తణుకులో..

హింసపై కన్నెర్ర!

మహిళలపై హింసకు నిరసనగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా విద్యా ఆందోళనలు నిర్వహించింది. దాడులనూ, అఘాయిత్యాలనూ, ఆగదాలనూ నివారించాలనీ, నిందితులను కఠినంగా శిక్షించాలనీ మహిళలు నినదించారు. అన్ని జిల్లాల్లో ప్రదర్శనలు చేశారు.

మర్రిపాడులో..

విశాఖపట్నంలో..

సమైక్య పోరాటకు సంఘటిత బావం

కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగ, కార్మిక, కర్షక వ్యతిరేక విధానాలపై యావత్ దేశం భగ్గుమంది. వ్యవసాయాన్ని కార్మికరేట్ సంస్థల చేతుల్లో పెట్టే మూడు బిల్లులనూ, కార్మిక చట్టాల సవరణనూ, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను కార్మికరేట్ సంస్థలకు అప్పగంగా కట్టబెట్టడాన్నీ నిరసనగా నవంబరు 26న సార్వత్రిక సమ్మెతో త్రామకలోకం సత్తా చాటింది. సార్వత్రిక సమ్మెలో పాల్గొని త్రామకలోక ఆందోళనకు విద్యా సంఘభావం తెలిపింది.

చైతన్య మానవి

విద్యా రాష్ట్ర కార్యాలయం
31-5-6, ప్రకాశరావు వీధి, మారుతీ నగర్,
చుట్టుగుంట వద్ద, విజయవాడ-4
ఆంధ్రప్రదేశ్,
ఫోన్ : 94900 98620

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	Convo A 196
పుస్తకం పేరు	చేల్వనీ మోహరి
తారీఖు	21/8/23
మొదట అర్హ	yes
వెనుక అర్హ	yes
మొత్తం పేజీలు	45
పెద్ద సైజు పేజీలు	No
భాష పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	Santhya
పేజీలు విడదీసినది	Santhya
స్కాన్ చేసినది	pragathi
పరిశ్ల చేసినది	MOUNIKA
పేజీలు పరిశూనినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడినది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	good